

DE STAD AMSTERDAM PANORAMA

14 NOVEMBER 1940 — No. 46

LOSSE NUMMERS 15 CENT

ONDER MOEDERS PARAPLU

Lees het artikel over de opera's van Richard Wagner

Oefeningen in het gymnastieklokaal.

Van Onderofficier tot Rijksveldwachter

Een reportage van de rijksveldwachtersopleiding te Hilversum

Leerlingen der opleidingsschool.

In luttele maanden demobiliseerde Nederland een leger van eenige honderdduizenden manschappen. Al deze mensen, ge-gradueerden en ongegradueerden, moeten aan 't werk en dat is waarlijk geen kleine taak. Duizenden onderofficieren en onderofficieren-capitulanten verwisselden de uniform voor het confectiepak en stonden meteen voor 't probleem hoe van hun ontijdig afgebroken militaire loopbaan over te schakelen op een andere. Voor vele van deze oud-onderofficieren was een betrekking bij de politie erg aantrekkelijk.

Ook aan de rijksveldwacht, welk korps nimmer te klagen heeft gehad over een teveel aan mensen, werd 'n deel van de oud-militairen toegewezen. Deze jonge

lui, van 21 tot 35 jaar, volgen nu, in groepen van $\pm$ 250 man, een spoedcursus te Hilversum.

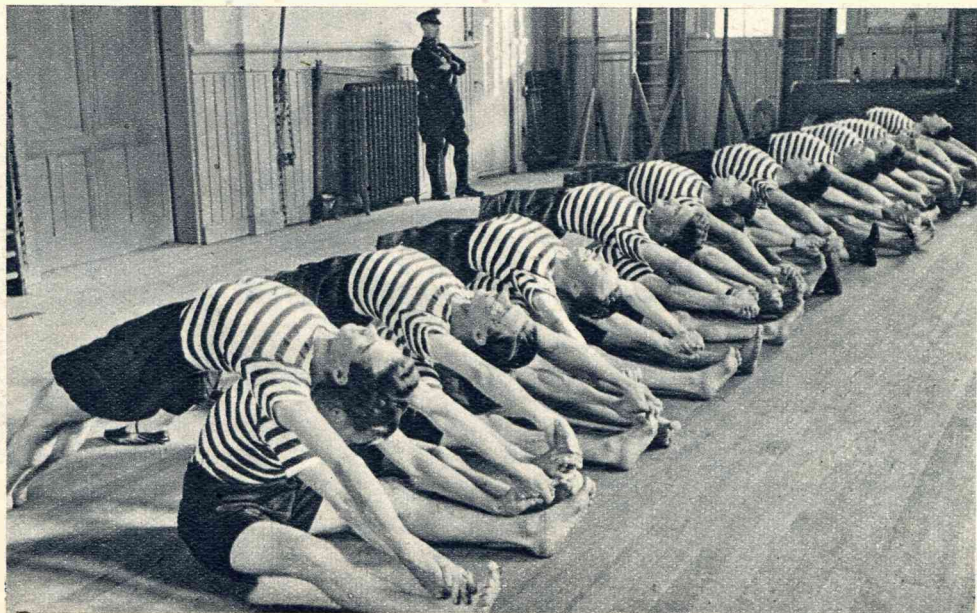
In de Violenstraat te Hilversum werd een schoollokaal ingericht tot opleidingscentrum. Half Augustus begonnen de lessen voor de eerste groep van 243 man. Deze groep is thans over de brigaden in het geheele land verdeeld om daar practisch en theoretisch verder bekwaamd te worden.

De opleidingsschool staat onder directie van den heer J. Vermeijden, commandant der rijksveldwacht VIe district (Noord-Holland), terwijl als plaatsvervangend directeur fungeert mr. P. Frima, directeur van de Modelpolitievakschool en plaatsvervangend kantonrechter.

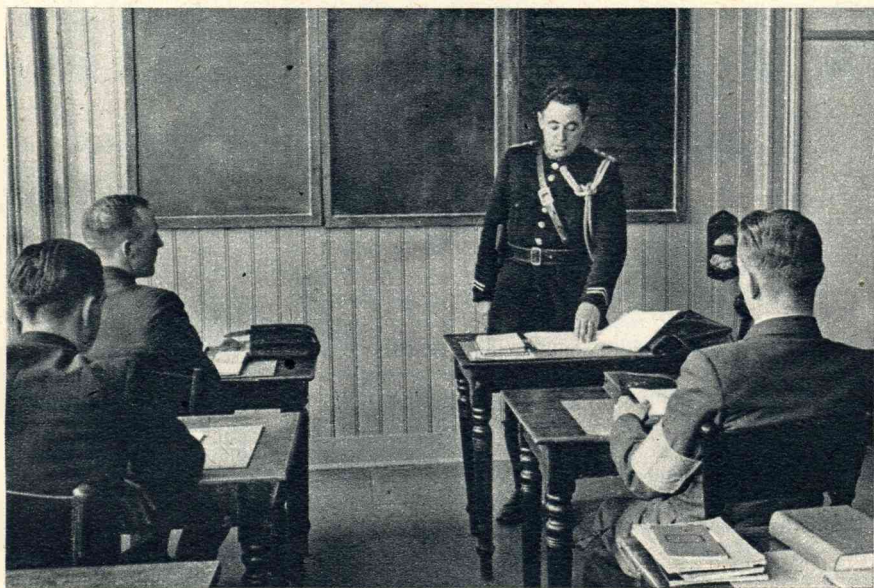

Rapport aan den directeur der opleidingsschool, den heer J. Vermeijden, commandant van de rijksveldwacht VIe district (met sabel). In burger mr. P. Frima, plaatsvervangend directeur en directeur der Modelpolitievakschool.

Bij de gymnastiek.

Een brigadier-leeraar voor zijn klas.

De rijksveldwacht heeft altijd haar eischen zeer hoog gesteld; de toekomstige veldwachters werden met zorg uitgezocht en met nog meer zorg opgeleid aan de opleidings-school van het korps te Amsterdam.

Regel was, dat de kandidaten reeds in 't bezit waren van 't politiediploma, politiedienst hadden gedaan of een Mulo-diploma konden toonen. De opleiding te Amsterdam duurde dan zes maanden en werd na aanstelling gevolgd door wekelijksche exercitie en theorie.

De z.g. spoedcursus te Hilversum duurt slechts twee maanden en ieder zal inzien dat in dezen korten tijd slechts de basis van een goede opleiding kan worden gelegd en alléén dan, als de leerlingen voor 100 % geschikt zijn voor 't politievak en ook voor de volle honderd procent meewerken.

De rijksveldwacht was altijd een keurkorps en moet dat ook blijven. De rijksveldwachter heeft heusch geen gemakkelijk „baantje". Hij is praktisch nooit vrij van dienst en heeft een groote verantwoordelijkheid. Als politiemans z'n ambt uitoefenend in meestal kleine gemeenten moet hij zich alléén redden bij alle voorkomende zaken. De brigadecommandant is ver weg en de man moet zelf z'n beslissingen nemen en hij moet ze snel nemen, anders schiet hij te kort in z'n taak.

Hij moet niet alleen karakter bezitten en moed en ijver, maar hij moet ook een massa weten, hij moet de wetten kennen. Om de wet te doen naleven moet men eerst de wet kennen in al haar finesses. Van deze kennis wordt

Rechts richten!

den aspiranten op de school te Hilversum het allereerst noodige bijgebracht. Zij ontvangen o.a. onderricht over het wetboek van strafrecht, het wetboek van strafvordering, motor- en rijwielwet, jachtwet, visscherijwet, vogelwet, wapen- en vuurwapenwet, verder komen de dienstvoorschriften en de organisatie van politie en justitie aan de orde. De Nederlandsche taal wordt ook niet vergeten, evenmin als 't opmaken van processen-verbaal. Een dokter geeft les in eerste hulp, daarbij komen ook nog gymnastiek, zwemmen en exercitie. De nieuwe voorschriften, voortvloeiend uit de bezetting, zooals 't verduisteringsvoorschrift e.a., besluiten dan de opsomming.

Men ziet, dat er moet worden gestudeerd en dat twee maanden, zooals reeds gezegd, eigenlijk te weinig zijn.

Elke groepsopleiding bestaat uit tien

klassen, iedere klas heeft een klassecommandant, een brigadier-majoor, en een leeraar met den rang van brigadier-majoor of brigadier. Er zijn ook burgerleeraren, zooals twee dokters, twee gymnastiek- en twee taal-leeraren.

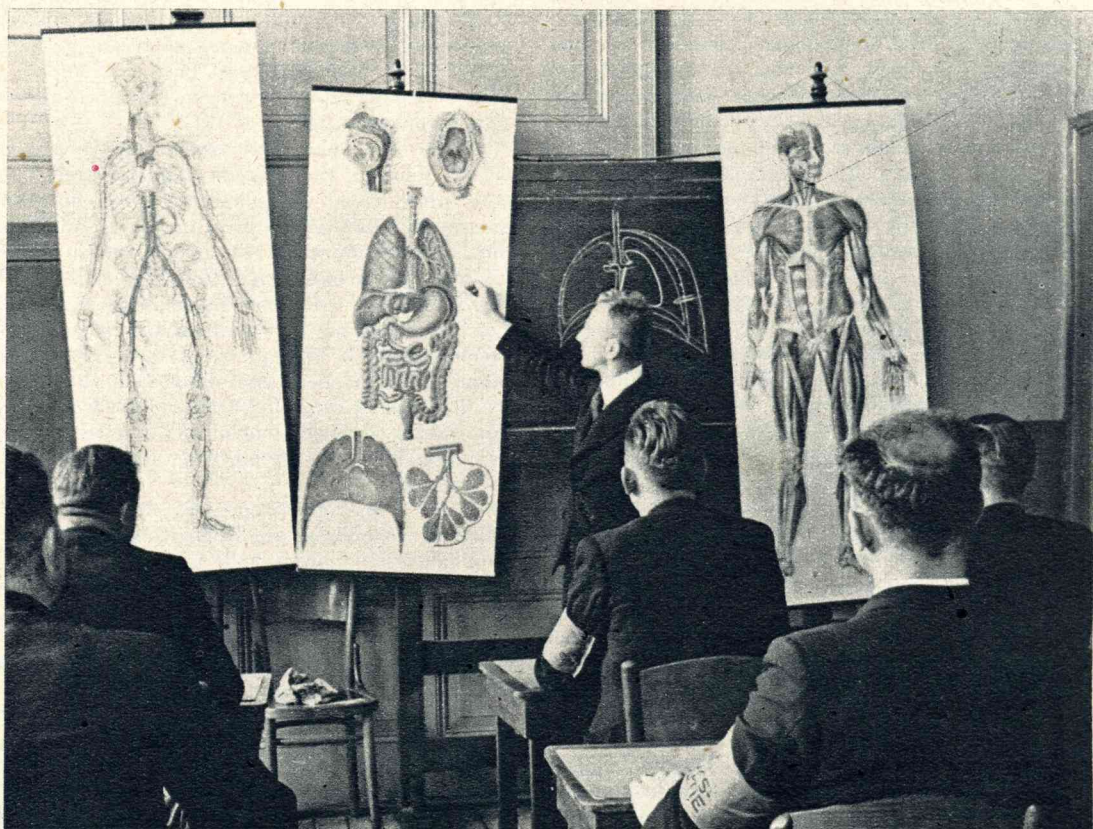
Na 't beëindigen van den cursus gaan de leerlingen, zooals gezegd, naar de brigaden, waar zij practisch en theoretisch verder worden bekwaamd. Regelmatig iedere week wordt nog theorie gegeven en de geslaagden van den spoedcursus vooral zullen hun vakkennis nog jarenlang moeten uitbreiden en afronden.

De lessen van den tweeden cursus zijn reeds begonnen, er zullen nog wel eenige groepen volgen en 't resultaat zal naar we hopen zijn, dat eenige honderden flinke politiemannen kunnen worden opgenomen in 't keurkorps der rijksveldwacht.

W. v. d. R.

De dokter geeft les in eerste hulp bij ongelukken.

(Eigen opnamen)

DE VOLMAAKTE BUTLER

door Ch. Kingston

De nieuwe eigenaar van kasteel Chendon kwam de bibliotheek binnen met een schroom, alsof hij een indringer was. En heelemaal onbegrijpelijk was dit niet, want de bezitting was hem pas drie dagen te voren ten deel gevallen, en dertig jaar armoede vergeet men niet zoo gauw, zelfs niet midden in de opwindende over een moord, die hem een méér dan welkom jaarlijksch inkomen van twintigduizend pond had verschaft.

Robert Woods was vijfenvijftig, en men zag hem zijn jaren aan. Hij was van middelbare grootte en had een goed figuur, maar zijn schouders begonnen al wat te kronnen, en in zijn lichtgrijze oogen school iets ontevredens, dat hem ond stond. Na zijn studententijd had hij ongeveer alles gedaan en nergens veel mee verdiend, maar juist toen het leek, dat er aan zijn armoe nooit een einde zou komen, had de moord op zijn neef, kolonel Alton, gebrek in rijkdom verkeerd, als door aanraking met een tooverstaf.

Wat hem echter bitter tegenviel: de overgang bleek hem moeilijk, en wat er nog over was van zijn ouden trots ergerde hem; want hij merkte heel goed: al hetgeen hij deed liet doorstralen, dat hij niet gewend was aan de weelde van een landgoed. Hij was uit Londen gekomen met het voornemen, zijn erfdeel in bezit te nemen, alsof hij voor rijkdom in de wieg was gelegd, maar tot zijn verbazing was hij zenuwachtig en onhandig, en niet op zijn gemak tegenover het personeel; speciaal tegenover Barlow, den butler, had hij zelfs meer van een onderdaan dan van een heerscher. Die Barlow had iets over zich, waar hij bijna hang voor was. Ten eerste leek de man hoegenaamd niet op een butler. Hij was niet gemoedelijk gezet, zooals men zich den trouwden dienaar des huizes pleegt voor te stellen, maar zoo slank als een windhond en zoo lenig als een atleet, die zich traint. Hij was ruim één meter tachtig, maar leek langer door zijn magerte, en door de strakheid van zijn gelaatstreken zag hij er, in de oogen van Woods althans, streng en dreigend uit. Hij had den vorigen eigenaar van kasteel Chendon dertig jaar lang gediend, maar hij was nog geen vijftig, en Woods had al zitten nadenken, waardoor die man het eigenlijk van hem won, door lichaamskracht of door geestkracht. Men placht er in de familie grapjes over te maken, dat hij al zooveel jaren heel het overige personeel had getiranniseerd, maar men wist er bij, dat hij zijn heerschappij uitsluitend had aangewend in het belang van wijlen zijn meester. Barlow hield de teugels strak en kon bijtijden de zweep hanteeren ook, maar één ding kon hij in waarheid zeggen: hij had zichzelf evenmin gespaard als degenen, die onder hem stonden. Hij was er trotsch op geweest, kolonel Alton te mogen dienen, en bijna fanatiek trotsch op de schitterende militaire loopbaan van den vorigen kasteelheer en diens onmiddellijke voorgangers. Nooit hadden de Altons hun familie of hun land in den steek gelaten, en Robert Woods, die dit wist, was het meest binnengeslopen als een dief; en toen hij den meest volmaakten aller butlers voor 't eerst onder de oogen was gekomen, had hij diens vluggen blik zoo uitgelegd: „Naar mijn meening zijn de groote dagen van kasteel Chendon voorbij, en heeft een onwaardige vreemdeling zich er listiglijk ingedrongen.”

Het vuur in den open haard gaf de bibliotheek iets huiselijks, maar overigens was alles vaal en doodsch aan de lange rijen planken vol boeken. De erfgenaam kreeg den indruk, dat de bibliotheek in geen jaren gebruikt was, en toen de deur weer openging en Barlow binnenkwam, ontstond er een tocht, die gierde als een snik.

„Had u gebeld, mijnheer?” vroeg Barlow, zoo stijf als een bezemsteel.

„Nee, maar nu je hier toch bent, had ik wel graag een whisky-soda,” zei Robert Woods, en hij trachtte een toon van gezag in zijn stem te leggen.

De butler liep naar den anderen kant van het vertrek, naar een bureau, dat Woods nog niet had opgemerkt; hij deed het open en haalde er een karaf en een spuitflesch uit.

„De kolonel had hier altijd een kleinen voorraad, mijnheer,” vertelde hij. „De kolonel zat graag in de bibliotheek.”

„Ik dacht dat die nooit gebruikt werd,” zei Woods, zijn glas aannemend.

„De kolonel zat hier iederen morgen en iederen avond na het diner, mijnheer, behalve wanneer hij

bezoek had,” zei Barlow. „Hij zat zelfs in dienzelfden stoel, waar u nu in zit, en een goed uur vóór we hem dood tusschen de struiken vonden liggen, met een kogel door zijn hart, had hij nog uit datzelfde glas gedronken.”

Robert Woods had het bijna uitgeschreeuwd, terwijl hij snel het glas neerzette, dat hij al vlak bij zijn mond had gehad.

„Ik... ik zal toch maar niets drinken,” bracht hij uit. Hij keek op en zag, dat Barlow hem ernstig aankeek, en weer moest hij zich met geweld inhouden om niet te schreeuwen.

„U bent niet heelemaal in orde, mijnheer,” zei de butler, met een stem, die hard aandeed als staal. „Waarschijnlijk overstuurd door het gerechtelijk onderzoek. Dat is voor twee weken verdaagd, hoorde ik. De jury wenschte zeker geen meening uit te spreken, voor de politie iemand gearresteerd heeft.”

De nieuwe eigenaar van kasteel Chendon zocht heul voor zijn gepijnigde zenuwen in een uitbarsting van verontwaardiging.

„'t Is een schandaal, zooals die idiote politie tekort schiet,” riep hij, de armleuningen van zijn stoel omknellend en zich naar voren buigend met uitgestoken kin. „Ze hebben nog niet anders gedaan dan knoeien, en er moeten toch sporen genoeg te vinden zijn, die naar den goeden kant wijzen. 't Moest eenvoudig niet kunnen, dat iemand 's avonds om tien uur zijn huis uit wordt gelokt, en dood wordt geschoten, vlak bij zijn eigen huis, zonder dat de moordenaar in een minimum van tijd gevonden wordt! Mijn neef en ik waren zoo goed als vreemden voor elkaar, maar al, wat ik met zijn dood gewonnen heb, zou ik willen geven, om dien wreeden moord te wreken.”

Barlow, de onverstoorbare, deed niets om de stilte te verbreken, die toen volgde. Woods keek hem nog eens zenuwachtig aan en begon toen weer te praten, niet omdat hij zijn eigen stem wilde hooren, maar omdat het stilzwijgen en het strakke gezicht van den butler hem angst aanjoegen.

„Je weet zeker niets nieuws te vertellen, Barlow?” vroeg hij.

„Neen, meneer,” kwam rustig het antwoord. „Ik heb al, wat ik wist, aan de politie verteld. Dinsdagavond half tien kwam ik hier de kamer in; de kolonel zat in dienzelfden stoel, waar u nu in zit. Ik zei hem, dat een oude dame, die beweerde mevrouw Graham te heeten, hem te spreken vroeg. De kolonel had niet veel zin, om op dien tijd van den dag iemand te woord te staan, dus hij stuurde me terug om nadere bijzonderheden te vragen, en toen heb ik uit haar eigen mond gehoord, dat ze twintig jaar lang bij zijn moeder had gediend. Hij kon zich haar heelemaal niet herinneren, maar zij wist gebeurtenissen te vertellen, waar niemand van weten kon buiten de familieleden en het vertrouwde personeel, en toen ik dat aan den kolonel vertelde ging hij dadelijk de kamer uit, om haar te woord te staan. Ze hebben niet lang gepraat, maar als ze om geld kwam vragen heeft ze succes gehad, denk ik, want ik hoorde den kolonel heel vriendelijk zeggen, dat hij haar tot het eind van de oprijlaan zou brengen. Dat verwonderde me niets, want ze was oud en zag er ziekelijk uit, en de kolonel was altijd even hoffelijk en attent, vooral tegenover oude mensen. Ik was toevallig even in de eetkamer, toen ze naar buiten gingen, en 't was heldere maneschijn; ik heb een gordijn opzij getrokken en ze nagekeken, tot ze achter de boomen bij de groote bocht verdwenen. 't Was toen precies vijf voor tien, maar om tien voor elf was de kolonel nog niet terug, dus toen ben ik hem gaan zoeken, met James, een van de stalknechts. De rest is u zeker bekend, meneer?”

Het verhaal had al niets nieuws meer — het was van alle kanten en onder alle gezichtshoeken bekeken en besproken. De politie en het heele land zochten naar de oude dame, die kolonel Alton het laatst had gesproken. Dat zij den moord had gepleegd, geloofde niemand, maar allicht, meende men, kon zij een kostbare aanwijzing omtrent den moordenaar geven, als zij haar natuurlijke weersin, om betrokken te worden bij een moordproces, kon

overwinnen. Het was heel goed mogelijk dat de hoffelijke kolonel en de bejaarde vrouw, toen zij door de laan liepen, iemand hadden gezien, beiden of een van beiden — een inbreker bijvoorbeeld, die schuilging in 't donker, maar betrapt was, en zich slechts had kunnen redden door den onverschrokken ouden heer te doden.

Nu waren er na den moord drie dagen verlopen en uitzicht op een arrestatie scheen er nog niet te zijn. Kolonel Alton was geliefd geweest bij iedereen, en dat kreeg de politie nu op een minder aangename manier te voelen: zij werd door de bewonderaars van den verslagene ongeveer als medeplichtige van den moordenaar beschouwd. In heel de streek giste de ontevredenheid, en de nieuwe kasteelheer voelde, dat hij voor indringer werd aangezien.

„Ik zou er heel wat voor overhebben, om den moordenaar achter de tralies te krijgen, vóór het onderzoek hervat wordt,” zei Woods, met zijn oogen naar het vloerkleed.

„U zoudt een belooning uit kunnen loven, meneer,” zei Barlow.

„Daar heb ik al over gedacht,” zei de nieuwe kasteelheer. Hij ging weer achterover zitten in zijn stoel. „De politie kan in dien geest niets doen, maar ik wel. Hoeveel zou 't moeten zijn vind je, Barlow?”

„Dat moet u weten, meneer,” zei de butler, met bijna toonlooze stem. „Degenen, die den kolonel hebben gekend, hebben zoo'n aansporing niet noodig — ze doen tóch hun uiterste best al — maar misschien zou een flink bedrag vrienden van den moordenaar kunnen verleiden, om hem te verraden.”

„Weet je, wat ik doen zal?” Woods stond op, met een innerlijke warmte van tevredenheid over zichzelf, waardoor hij zich bijna thuis voelde. „Ik zal een belooning van vijfduizend pond uitloven voor dengene, die zulke aanwijzingen geeft, dat de moordenaar gearresteerd en veroordeeld wordt.”

„Uitstekend, meneer,” zei Barlow. Hij liep naar het bureau en kwam terug met een velletje papier, een vloeiblad en pen en inkt. „Wilt u 't misschien even opschrijven, meneer? Dan kan ik 't laten drukken.”

Met het zonderlinge gevoel, dat hij een rol speelde in een fantastisch melodrama, krabbelde Robert Woods een paar regels neer, die een premie van vijfduizend pond stelden op de oplossing van het moordgeheim. Toen lachte hij, om de spanning te verlichten, al wou het gevoel van onwerkelijkheid niet wijken; maar het was een lach van verlegenheid. „Als die poging meteen succes heeft, kan ik de eerste weken niet betalen. Mijn erfrecht moet eerst officieel erkend zijn, zie je — vóór dien tijd kan ik geen cheques afgeven en zoo.”

Barlow legde het papier op het vloeiblad en drukte het zorgvuldig droog. Toen vouwde hij het in tweeën, en met een langzaamheid, die bijna aanstellerig aandeed, borg hij het voorzichtig in een portefeuille, even glad en soepel als hijzelf.

„Mag ik gaan zitten, meneer?” vroeg hij, en Woods was er zoo begeerig naar, die menschelijke puzzle te doorzien, dat hij opgewekt toestemde, vóór hij besefte, welk een eigenaardig verzoek het was.

Alvorens Barlow verder sprak, liep hij naar de deur, deed die open, keek de gang door, deed de deur weer dicht en draaide den sleutel om. Toen kwam hij met een stoel tot op een meter afstands van zijn patroon en ging tegenover hem zitten.

„Neemt u me niet kwalijk, dat ik zoo voorzichtig ben, meneer,” zei hij, zonder het minste spoor van opwindende, „maar als ik u alles heb uitgelegd zult u begrijpen, waarom ik liever niet gestoord word. U wilt vijfduizend pond betalen voor inlichtingen, die zullen leiden tot de arrestatie en de veroordeeling van den moordenaar?”

„Ja,” zei Woods, zoo zacht, dat hij het zelf nauwelijks hoorde.

Het gezicht van den butler was bleek en onbewogen, maar toen hij zich naar Woods toe boog, kwam er even iets over, dat op een grijs geleek.

„Dan maak ik aanspraak op de belooning van vijfduizend pond,” zei hij met zijn gewone stem, „want ik weet, wie kolonel Alton vermoord heeft.”

De man in den leunstoel slaakte een kreet, en zijn vingers, die de leuningen omklemden, sneden bijna in het leer.

„Wie... wie... wat bedoel je?” Ieder woord kwam er uit als een kreet van ontzetting.

„Ik heb kolonel Alton vermoord,” zei de volmaakte butler.

Robert Woods sprong op, en gaf een geluid, dat klonk als een jammerklacht.

„Dat meen je toch niet?” vroeg hij, met een strakken blik.

„Gaat u zitten, meneer, dan zal ik 't u uitleggen,” zei de butler. In zijn magere gezicht en zijn lichtende oogen stond niets te lezen, dat ook maar iets weg had van vrees of schaamte.

De nieuwe eigenaar van kasteel Chendon zonk naar achter, alsof hij een doodelijken slag had gekregen, en zoozeer zat hij verward in zijn schokkende gedachten, dat hij de eerste zinnen van de verklaring van den butler niet hoorde.

„Ik zal u de heele geschiedenis vertellen, meneer, als u even geduldig wilt luisteren,” zei Barlow, toen Robert Woods weer tot besef kwam. „Ik heb de bekoring niet kunnen weerstaan. Ik ben mijn heele leven straatarm geweest, ziet u, en hij was schatrijk. Hij had alles, en ik had niets. En toch was ik opgevoed voor heel iets anders dan gebrek.”

„Gebrek?” zei Robert Woods hem na.

„Ik ben op mijn negentiende jaar van 't gymnasium gekomen,” ging de butler voort, alsof de ander niets gezegd had, „en toen zou ik naar Oxford gaan, maar mijn vader overleed plotseling en er was geen geld genoeg. Ik had op 't gymnasium heel wat geleerd, maar geen liefde voor den arbeid; dus toen ben ik een paar jaar in Londen blijven leegloopen, en ik leefde voornamelijk van geleend geld. Toen weigerden mijn vrienden, zich nog langer te laten uitknijpen, dus toen moest ik wel werken; ik werd advertentie-reiziger, journalist, tooneelspeler. Tooneelspeler ben ik 't langste geweest, want dat werk beviel me wel, en ik geloof nog steeds dat ik er talent voor had, speciaal voor oude-mannen- en vrouwenrollen. Maar als u iets van 't tooneel weet, zult u begrijpen, dat ik niet makkelijk engagementen kreeg, meneer. Ik had af en toe werk, maar nooit lang, en 't bracht nooit veel op, en hoe ik zooveel jaren door ben gekomen begrijp ik nóg niet. Ik ben op mijn dertigste jaar getrouwd, met een meisje, dat een paar honderd pond bezat; maar dat geld was al heel gauw op. Toen kon ik mezelf niet meer onderhouden, laat staan háár; dus ik liep weg en ging weer op tournee met mijn vroegeren troep. Zoals ik al zei lagen oude-mannen- en -vrouwenrollen me 't beste. Ik heb bijvoorbeeld eens groot succes gehad als komische oude dame in een revue; als de rest van den troep even goed was geweest als ik, hadden we 't heel wat langer kunnen houden dan zes weken.”

Robert Woods had zulke droge lippen, dat hij allebei zijn handen uitstak, het glas greep, dat hij zoo kort te voren had versmaad, en het tot den bodem leegdrank.

„Door al die jaren heen heb ik nooit kunnen vergeten, dat ik een rijken neef had, een man, die tien jaar ouder was dan ik; als die niet bestond, werd ik eigenaar van een beroemd landgoed met een inkomen van twintigduizend pond per jaar. Laat ik u vertellen, meneer, dat ik soms wakker lag 's nachts en het schuim op mijn mond kreeg, als ik dacht aan het verschil tusschen zijn leven en het mijne. Als ik naging, hoe vaak ik honger had geleden, terwijl hij festijnen aanrichtte voor zijn deftige vrienden, bleef ik mezelf haast niet meester. Ik wil wel kennen, dat ik menigmaal gevloekt heb, als ik zijn lot vergeleek met het mijne. 't Leek me een gruwelijk onrecht, dat hij twintigduizend pond per jaar had, en ik niemandal, alleen omdat zijn grootvader anderhalf jaar vroeger geboren was dan de mijne. Ik heb het dikwijls betreurd, dat het erfrecht strikt beperkt was tot afstammelingen van den oorspronkelijken eigenaar. Ik zou het lang zoo erg niet gevonden hebben, geloof ik, als ik heelemaal niet als erfgenaam in aanmerking was gekomen. Dan had ik heel zeker geen moord bedreven ten minste. Toen ik student was, kwamen er zeven personen vóór mij in aanmerking als erfgenaam, maar die stierven stuk voor stuk. Dat kolonel Alton nog ooit aan de beurt zou komen had óók al niemand gedacht, en hij zou wel gauw trouwen, om een erfgenaam te krijgen, zei men, maar dat deed hij níét; en zoo gebeurde het, dat een tooneelspeler, die nog nooit meer dan vier pond per week had verdiend, en nog nooit ergens anders was opgetreden dan in tweederangs-steden, de eerst rechtthebbende erfgenaam werd van het befaamde landgoed Chendon.”

Hier zweeg hij en zijdelings keek hij naar de ineengedoken gestalte in den leunstoel.

„Ik verveel u toch niet, meneer?” vroeg hij verontschuldigend.

Robert Woods maakte een ongeduldig gebaar met zijn rechterhand.

„U zult u wel in kunnen denken, hoe zwaar de bekoring was, meneer,” ging de butler voort, met dezelfde eentonige stem, alsof hij een lesje opzei of een rol, die hij uit het hoofd had geleerd. „U kunt u wel indenken hoe vaak ik hoopte, dat er mijn neef iets zou overkomen. We stonden op gespannen voet met elkaar, al hadden we elkaar nooit gesproken; want hij had een paar avontuurtjes van me gehoord, die hem slecht bevielen; ik begreep ten minste wel, dat ik kasteel Chendon nooit van binnen te zien zou krijgen, zolang hij leefde. En toen... wanneer was dat ook weer, 1928 of '30?” Hij dacht even na. „Ik geloof '30. Toen onderteekende ik een cheque, die me niet erg tot eer strekte; 't had iets met wedrennen te maken. Enfin, kolonel Alton kwam het te hooren, en hij betaalde die driehonderd pond, want hij had liever niet, dat zijn naaste erfgenaam vervolgd werd wegens zwendel. U merkt wel, dat ik openhartig tegen u ben, meneer; maar nu ik toch aan 't bekenen ben, kan dát er ook nog wel bij. Moord is toch altijd nog heel wat anders dan onverschillig hoeveel flesschen-trekkerij en zoo. Maar ik wou u laten begrijpen hoe leelijk ik er voor stond, toen ik besloot den man te vermoorden, die me om zoo te zeggen een groot vermogen onthield. Ik mocht heel erg blij zijn, als ik éénmaal per dag eten kreeg. Ik dacht er zelfs al over, naar de bedeeeling te gaan, toen ik een keer van kolonel Alton droomde, en toen kwam ik tot het besluit: nu maar meteen er op of er onder. Hingen ze me op, goed; aan mijn leven had ik zóó toch niets. Ik moest het maar wagen, dacht ik. Als ik kolonel Alton vermoordde, en ze pakten me, was ik er nóg niet veel erger aan toe dan te voren; pakten ze me niet, dan was ik rijk — rijker dan ik ooit had durven droomen.” De stem van den butler eindigde met een klank van een zekere geestdrift.

„Toen mijn besluit eenmaal genomen was, ging ik heelemaal in mijn plan op,” vervolgde hij, nadat hij even met een flauw lachje naar de gestalte in den leunstoel had zitten staren. „Ik wou mijn misdaad eenvoudig houden, maar ik wou 't goed doen ook; dat wil zeggen: zoo weinig mogelijk sporen, maar geen ingewikkelde kunstenaar. Leepheid van een misdadiger is dikwijls een uitkomst voor de politie. De meeste menschen zouden bijvoorbeeld 't kasteel zijn binnengeslopen om den kolonel in zijn slaap te vermoorden. Ik vond er iets beters op: ik zou den kolonel het huis uit lokken, en hem naar een voldoende veilige plek brengen, en dan schoot ik hem daar neer. En ik besloot in vrouwelijke vermomming kasteel Chendon binnen te komen, en het landgoed als man te verlaten. 't Eerste uur vonden ze het lijk toch niet, en daarna was ik heel iemand anders, een heel eind van 't tooneel van mijn misdaad vandaan.

Mijn plannen slaagden volkomen; dat kwam vooral doordat ze zoo eenvoudig waren. Ik kende alle familieverhaaltjes op mijn duimpje, en 't was voor mij een kleinigheid, voor oude kamenier te spelen, die na den dood van haar meesters naar 't buitenland was gegaan. U begrijpt wel, dat 't heel weinig moeite kostte, den kolonel mee te lokken naar het eind van de oprijlaan, en wat er daarna gebeurde, toen we bij die struiken kwamen, waar zijn lijk gevonden is, weet u uit de kranten. Hem vermoorden was al heel makkelijk, want hij had niet den minsten argwaan. De kolonel had een hart als een kind en een gevoel als een vrouw. Voor iemand, die zwak of oud was, deed hij al wat hij kon, en hij deed graag goed in 't verborgen. Toen hij me 't geld gaf, dat ik hem vroeg, stelde hij de voorwaarde, dat ik er niemand iets van zou vertellen. Dat deed hij altijd. En dat is één der redenen, waarom er geen mensch in 't heele graafschap is, die niet morgen zou willen sterven, als hij zeker wist, dat hij daar den laffen moordenaar mee aan de galg kon helpen.”

De twee lange, pezige handen van Robert Woods werden uitgestoken en grepen het glas opnieuw, en hoewel het leeg was, drukte hij het tegen zijn lippen.

„Mag ik zoo vrij zijn, meneer,” zei Barlow, en hij stond op, weer geheel en al de volmaakte butler.

Woods dronk als iemand, die van dorst den dood nabij is; één oogenblik dacht Barlow zelfs, dat hij met zijn geklappertand het glas stuk zou bijten.

Er bleef een gespannen stilte, tot de alcohol iets van zijn kracht had afgestaan aan het lichaam van den nieuwen kasteelheer.

„Je bent min of meer een grappenmaker, zie ik, Barlow,” zei hij hortend, „al kan ik 't sóórt grappen niet erg waardeeren. Vind je 't niet smakeloos, den

draak te steken met een man, met wiens dood de justitie zich bezighoudt?”

„Ik ben zoo ernstig als 't maar kan, meneer,” zei de butler, met een zekere grimmige onverstoorbaarheid, die aandeed als een dreigement. „Wat hebt u dan eigenlijk grappig gevonden in mijn bekentenis?”

„Zooveel! Je hebt nooit gestudeerd, je bent nooit tooneelspeler geweest, en ik kan me jou niet voorstellen als journalist, al schijn je er fantasie genoeg voor te hebben. En dan die nonsens, dat kolonel Alton familie van je was, ... al is dat natuurlijk heelemaal niets grappigs.”

Barlow stond op en keek op hem neer, met een gezicht zoo hard als metaal.

„Maar u hebt wél gestudeerd, en u bent tooneelspeler geweest, en ik kan me u wél voorstellen als journalist, want u bent 't geweest, heb ik gehoord,” riep hij uit. „En dat kolonel Alton en u neven waren is wel zeker.”

„Wat bedoel je daarmee?” vroeg Robert Woods fluisterend en bevend.

„Moet ik u dat nog uitleggen, meneer?” vroeg de volmaakte butler, met onverzettelijken blik de schichtigheid van zijn oogen beantwoordend.

Robert Woods keek naar den grond.

„Wilt u me de belooning uitbetalen, meneer?” Barlow's stem klonk onderdanig, maar er sprak onmiskenbare dreiging uit. „Of vindt u beter, dat ik naar de politie ga, en 't geld verdien door mijn bekentenis te herhalen?”

„Ik... ik heb 't niet,” zei de eigenaar van kasteel Chendon zwakjes.

„Geeft u dan maar een schuldbekentenis,” zei Barlow.

„Goed,” zei Woods met een zware tong. Meer kon hij niet zeggen. De butler had op kalmen, eerbiedigen toon gesproken, maar Woods zou zich veel meer op zijn gemak hebben gevoeld, als zijn bediende brutaal had gedreigd. Zijn rustig uiterlijk en zijn zorgvuldig gekozen woorden hadden zooiets geheimzinnigs en dwingend, dat de nieuwe eigenaar van kasteel Chendon zich voelde als iemand, die door een donker woud kruipt, met den dood op zijn hielen.

In een paar seconden had de volmaakte butler alles op tafel gereed, opdat zijn meester de schuldbekentenis zou kunnen neerschrijven.

Woods nam de pen, maar toen hij die indoopte, ontgleed ze zijn ontzenuwde vingers. Hij lachte gedwongen en raapte haar op.

„Zet u maar tienduizend,” zei de butler.

Woods keek even naar hem op en wendde even snel zijn gezicht weer af.

„Dank u,” zei Barlow, toen hij het document gelezen had, dat over een maand tienduizend pond kon opbrengen.

„Je moogt wel blij zijn,” riep Woods uit. Hij meende nu ronduit te kunnen spreken, want hij had geen aanklager meer voor zich, maar een medeplichtige. „Tienduizend pond is voor zoo iemand als jij een heel vermogen.”

Toen, voor den eersten en eenigen keer, liet Barlow het masker van bestudeerde onaandoenlijkheid vallen.

„Dacht je, dat ik je bedankte voor 't geld, schurk dat je bent?” riep hij, zich naar hem toekeerend met een drift, waar de kamer van scheen te beven. „Dacht je, dat ik je smerige geld met een vinger zou aanraken?” Robert Woods sloeg tegen den muur, en stak zijn handen uit, als wilde hij een aanval afweren, maar Barlow kwam niet dichterbij. „Die schuldbekentenis is me heel wat méér waard dan tienduizend pond, want ik kan er den dood mee wreken van den besten en nobelsten meester, dien ik ooit gehad heb. Je zult er op hangen, meneer Woods, voor dien moord, dien je zoo handig bedacht hebt. Je hebt jezelf heusch heel aardig vermomd, maar je hebt één fout begaan — als 't een fout genoemd mag worden. Zal ik je zeggen wat 't was? Je hebt je als vrouw vermomd met kleren, je hebt je geschminkt en je stem verdraaid, maar je oogen kon je niet vermommen, en aan je oogen heb ik je herkend, toen ik je voor den tweeden keer te zien kreeg. Ik heb in 't eerst niets gezegd, omdat ik bang was, dat je me te slim af zou zijn, en dus heb ik eerst een paar informaties ingewonnen. Maar wettig en overtuigend bewijs had ik niet, vóór je die schuldbekentenis teekende, en op dat vodge papier zul je hangen — als je de politie geen behoorlijken uitleg kunt geven, waarom je je butler tienduizend pond hebt beloofd. Ja, meneer Woods,” besloot hij met triomfantelijke stem, „dat vodge papier zal je aan de galg helpen!”

En dat deed het.

DE OPGRAVING VAN CORIOVALLUM HET ROMEINSCHE HEERLEN

Een
badgebouw
blootgelegd

Momenteel worden in het centrum van Heerlen opgravingen verricht, die én om hun aard én om hun uitgestrektheid ongetwijfeld tot de meest interessante en belangrijke oudheidkundige gebeurtenissen in ons land behoren. Onder de deskundige leiding van den bekenden Limburgschen archeoloog, dr. H. J. Beckers, wordt n.l. een Romeinsch badhuis blootgelegd.

Hoe ver ook het krijgsgeweld den Romein van zijn geboortegrond wegvoerde, zijn levenswijze en cultuur droeg hij met zich mede als een geestelijk bezit, dat hij evenzeer in de overwonnen streken gestalte trachtte te geven. Zelfs behoeften van hygiënischen aard, die in

In het centrum van Heerlen worden momenteel Romeinsche opgravingen verricht. Op den achtergrond het in aanbouw zijnde moderne raadhuis naar de plannen van ir. Peutz.

Een gedeelte van den op pijlertjes rustenden kamervloer.

Dr. H. J. Beckers, de leider der opgravingen.

het zonnige zuiden bij hem aangekweekt waren, zocht hij te voldoen. In de meeste versterkte plaatsen bestemde hij dan ook een gebouw voor het nemen van baden, die, daar zij veelsoortig waren, in een bepaalde volgorde konden plaats hebben. Het was inderdaad een vrij ingewikkelde en langdurige bezigheid, wanneer de Romein een volledig bad wilde nemen! Hij kende niet minder dan vier soorten baden: het zweetbad, het warmwaterbad, het lauw bad en het koudwaterbad.

Dr. Beckers is thans in de gelukkige omstandigheid een bouw te hebben blootgelegd, die beantwoordt aan de Romeinsche wijze van baden. Over een oppervlakte van ongeveer $\frac{1}{4}$ hectare heeft hij de sinds eeuwen verborgen vertrekken en zalen uit het puin doen verrijzen, die, zooals zij in hun aaneengesloten complex te voorschijn zijn

De typische rondbouwconstructie ontbrak niet aan het badgebouw.

gekomen, den indruk maken van een monumentaal en fraai geheel.

Hoezeer het aantal, de samenhang en de opbouw der diverse ruimten de waardeering voor de Romeinsche bouwmeesters levendig maken, niet minder vernuftig was hun verwarmingssysteem, dat zij op zoo ruime schaal in het Heerlense badgebouw hebben toegepast. De warme lucht stroomde n.l. onder den op zuiltjes verhoogden kamervloer.

Behalve de blootlegging van een uitgebreid fundamentencomplex werd deze opgraving verrijkt met het te voorschijn brengen van honderden kleinere gebruiksvoorwerpen en munten.

Is de conclusie dan niet alleszins gewettigd, dat Heerlen een Romeinsche nederzetting van betekenis was en dat het thans opgegravene tot de meest belangrijke oudheidkundige vondsten in ons land behoort? Heerlen, het

Talrijke kleinere gebruiksvoorwerpen kwamen uit het puin te voorschijn.

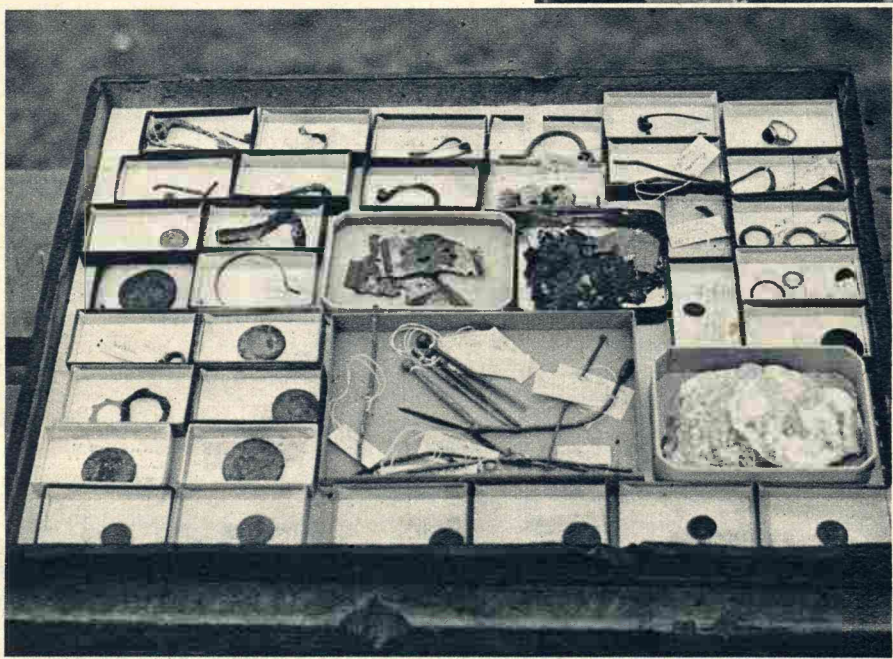
Het badgebouw bestond uit verschillende zalen en vertrekken. Een gezicht op een der zalen.

centrum der moderne mijnbouwindustrie, lag inderdaad in een zeer oud cultuurgebied, waarin het, evenmin als thans, geenszins een ondergeschikte positie innam. Een woord van bijzondere waardeering moge hier zeer zeker gebracht worden aan het gemeentebestuur van deze stad, dat als eerste in Nederland deze cultuurhistorische werkzaamheden heeft aangepakt en voortgang doet hebben. Dr. Beckers, den onvermoeiden archeoloog, wenschen wij van harte geluk met zijn wél-geslaagden arbeid!

Drs. L. VAN HOMMERICH,
Gemeente-archivaris.

(Eigen opnamen)

Een gezicht op een der zalen, die volgens het Romeinsche systeem verwarmd werden. — Dit systeem bestond uit het doen stroomen van warme lucht onder een op zuiltjes verhoogden kamervloer.

"MOET JE HAAR HANDEN
EENS ZIEN ..."

Laatst zit ik in de bioscoop en op de rij achter mij zit Annie van den Berg met haar schoonzuster. Ik weet niet hoe dat komt, maar je hebt wel eens het gevoel, dat ze het over je hebben, en opeens hoor ik, dat Annie zegt: „... ik zou me schamen om met zulke handen rond te lopen...!“ Ik natuurlijk woedend en de heele geschiedenis den volgende morgen aan Willy verteld. En toen zegt die doodkalm: „Eigenlijk hebben die twee niet eens heelemaal ongelijk. Zooals jouw handen eruit zien . . . dat is

werkelijk niet leuk meer en . . . onnoodig! Geloof jij, dat mijn huishouden mij minder moeite kost, of dat mijn handen het koude weer beter verdragen? Als je een tube Kaloderma-Gelée koopt, dan is het leed geleden.“ Nu, den volgende dag heb ik meteen een tube gehaald. En het resultaat — geweldig. Mijn handen zijn nu zóó zacht en glad, alsof er geen huishouding, geen koud weer meer bestaat. „Mooie handen heb jij“, zei Henk gisteravond — en die verkoopt anders nooit complimentjes!“

**KALODERMA-GELEE IS EENVOUDIG
EEN WELDAAD VOOR ROODE EN RUWE
HANDEN. EN WAT PRETTIG,
DAT HET DIRECT IN
DE HUID DRINGT
EN DEZE NIET VET
BLIJFT!**

Tubes: 21-37½ en 70 cent.

HET SPECIALE MIDDEL TER VERZORGING DER HANDEN

NAMENS HET COMITÉ

door Bliss Perry

Het stadje Whiteridge leed aan een weldoenster. 't Was een oud weeuwte, van binnen keihard, elders wonend, maar begeerig voor eeuwig haar naam te koppelen aan dien van haar geboorteplaats. Zij heette Tarringford, en zij had de gemeente gelukkig gemaakt met een feestgebouw, een drinkfontein en een predikantswoning, allemaal op condities, door haarzelf bepaald. 't Feestgebouw zag er mooi uit, maar er mocht niet in geroookt worden, dus werden nog steeds de meeste vergaderingen gehouden in 't oude cafézaaltje, waar gezellig zaagsel op den grond lag en de vrouwen nergens iets over te zeggen hadden. De drinkfontein was net te laag voor een paard, als je 't niet van bit en teugel ontleed — zoo werkte de geefster dierenbeschermend — en net te hoog voor een hond. Maar dat kwam er niemendal op aan, want de stad had nog geen waterleiding, dus lag het stof van twee zomers in de groote marmeren kom, en anders niets.

Het predikantshuis was de eerste gave van de weduwe Tarringford, en eene, die ten minste aanstonds gebruikt kon worden; maar 't was veel te groot, zelfs voor het gezin van dominee Chippendale; zoo'n huis meubelen en onderhouden kostte schatten, en er wáren geen schatten. 't Was een modern pand, gerekt en laag, van gele verglaasde steen, met groote spiegelruitjes, en twee schoorsteenen op de hoeken, en een hoekig ijzeren hert in den voortuin. De boeren uit den omtrek hielden midden op straat hun paarden in, als ze voorbijkwamen, om er naar te kijken. Toen meneer Chippendale voor 't eerst in zijn nieuwe woning kwam, wreef hij vergenoegd in zijn handen bij den aanblik van de groote radiators der centrale verwarming. Hij was in Indië geboren, en daarom had hij een beetje opgezien tegen de winters in die vrij noordelijke streek. 't Was begin September. Hij en zijn vrouw maakten de celotex-wanden van de huiskamer en de eetkamer zoo gezellig, als ze maar te maken wáren, en besloten, den salon voorloopig onge-meubeld te laten. Hun geluk scheen welkeloos.

Begin October informeerde meneer Chippendale naar den prijs van de steenkolen. Whiteridge lag hoog, en negen kilometer van de spoorlijn af; maar omdat 't de dominee was, zou Alfred Bailey de kolen leveren en bezorgen voor acht dollar vijftientig per ton. De predikant bestelde tien ton, en onderweg naar huis berekende hij peinzend de kosten. 't Werd een erg zachte winter, voor die streek, maar toch bestelde hij nog acht ton, vóór de lente kwam. Dagelijks, terwijl hij het kostbare goedge eigenhandig in de gapende verwarmingskachels werkte, rekende hij, en de sommen werden steeds interessanter. Zijn salaris bedroeg dertienhonderd dollar. Den volgende winter kwam er weer een baby — de kinderkamer moest op temperatuur worden gehouden; hetgeen zeggen wou: eenentwintig ton kolen van Bailey betrokken, van October tot Mei. Dat was wéér een zachte winter, zei men; maar ja... de baby, en de kleeren voor de drie oudere kinderen, en je moest toch wat boeken hebben... kortom, in 't voorjaar had

Bailey in zijn boeken een post van honderd dollar openstaan. Meneer Chippendale tobdde er over, maar toen de herfst kwam, had hij 't bedrag nóg niet kunnen betalen. Begin November begon de winter zijn volle strengheid op Whiteridge bot te vieren, en Januari was nog niet om, of de kachel in de pastorie had weer honderd dollar aan kolen verslonden... en er moest nog een stuk Januari, met Februari en Maart en April, komen.

Het blonde haar van den predikant werd dien winter grijs; maar buiten mevrouw Chippendale was er maar één persoon, die het merkte: Elvira Bailey, die vlak achter hem zat, in de voorste bank van het koor. Elvira bewonderde meneer Chippendale zeer; Whiteridge had nog nooit zoo'n goeden predikant gehad, vond ze — of liever, ze wist het. Eens waagde zij het, haar vader beedeend aan te spreken over meneer Chippendale's salaris; want Alfred Bailey was, behalve koopman, ook voorzitter van den kerkeraad.

„Zeg, vader,“ zei ze, terwijl Alfred zijn voeten zat te warmen tegen de groote kachel in hun huiskamer, vóór hij naar bed ging, „zouden ze meneer Chippendale geen opslag willen geven, als u 't voorstelde?“

De koopman maakte een nijdig neusgeluid, en kneep zijn mond even stijf dicht. Er hing een heele rand baard onder langs zijn mond, als wier aan een rots.

„Welnee! We hebben nog nooit zoo veel betaald voor een dominee.“

„Maar we hebben ook nog nooit zoo'n goeden dominee gehad!“ antwoordde zijn dochter. „Hij is begaafd en hij doet zijn uiterste best. En ze kunnen er niet van rondkomen, schijnt 't. Zijn Zondagsche jas glimt verschrikkelijk. Je ziet 't zóó, als je in 't koor zit.“

„Mijn jas is niets beter,“ bromde Alfred. „Hij kan net zoo goed rondkomen als 'n ander; móét hij ten minste maar. Maar weet je wat 't is? Hij weet van geen sparen.“

„Ik wou iemand wel eens zien sparen in zoo'n hol koud huis,“ hield het meisje aan. „Den salon laten ze al leeg staan. En die kachel slikt ontzettende massa's kolen, zeggen ze. 't Is een nieuw soort, waar je geen hout in kunt branden. En kolen stoken is voor óns al te duur, zegt u.“

Ze keek veelbeteekenend naar de dichte salondeur. Daar stond een mooie nieuwe haard, en dien had ze dolgraag aangehad de avonden, dat Otto Ranney kwam, de kassier van de bank in Whiteridge, en al jaren haar geduldige bewonderaar. Maar dat zou veel te duur komen, had haar vader gezegd, dus moest Otto altijd in de huiskamer zitten, gedwongen, wrevelig, met Alfred er bij. En toch had hij eens aan Elvira verteld, dat haar vader de rijkste man van de stad was.

„Dat is 't ook,“ zei de koopman koppig, en hij stond op en liep naar zijn slaapkamer. „Begin nu alsjeblieft niet wéér over dien haard, Elvira.“

„Nee, vader,“ zei het meisje; maar ze kreeg tranen in haar oogen.

Alfred moest den volgende dag nog eens aan dat gesprek denken: toen de

Vervolg op blz. 10

U loopt

U denkt

U werkt

... Ieder werkt en denkt en loopt. Ieder heeft zijn zorgen op z'n tijd en zijn vele moeilijkheden... En iedereen heeft daarbij „op z'n tijd“ een BADZO-bad nodig om de verloren energie aan te vullen, om weer fit, weer 100 %

te worden. Het heilzame, sterk koolzuurhoudende zoutwaterbad maakt een nieuwen mensch van U! 1 K.G. pakken voor voetbaden 20 ct. Voordeeliger en tevens voor kuipbaden: 3 K.G. pakken voor 45 ct.

Badzo

N.V. KON. NEDERLANDSCHE
ZOUTINDUSTRIE
BOEKELO — HENGEL
B. 22

Een bijzonder zeldzame postzegel, die een waarde vertegenwoordigt van 50.000 dollar, de één penny Britsch Guyana 1856, werd in een pantserwagen en onder zwaar gewapend geleide naar New York vervoerd om tentoongesteld te worden. (Foto Ass. Press)

De Roemeense legionnaires, die in den politieken strijd vielen en begraven werden op verschillende kerkhoven, worden nu overgebracht naar Predeal in het dal van Prato. De tocht der legionnaires naar het kerkhof. (Foto Ass. Press)

President Roosevelt werd voor de derde ambtsperiode herkozen, een unicum in de politieke geschiedenis der Verenigde Staten van Amerika. (Foto archief)

Van Overal

Op den toren van de kathedraal van Algeciras, dat in Spanje tegenover Gibraltar ligt. Op den achtergrond de rots. (Foto Holland)

"AKKER" TJES

verdrijven
ZENUWEN,
onrust en
gejaagdheid

kortom:

alle nare gevolgen van
dezen spannenden tijd
Neem 'n „AKKERTJE“, dan
komen Uw zenuwen tot
rust, waardoor Gij weer
kunt slapen en overdag
Uw bezigheden verrichten

2 stuks - 2 stuivers
13 stuks - 12 stuivers

Neem 'n *Steeds overal verkrijgbaar*

"AKKERTJE"

De Nederlandsche Pijnstiller

KOOP OP UW ZEEPBONNEN SUNLIGHT ZEEP

EEN HEEL PAK SLECHTS 13 CT.
VERKRIJGBAAR OP TWEE BONNEN

5.144-0141

NAMENS HET COMITÉ

Vervolg van blz. 8

dominee de zaak binnenkwam en naar den hoek liep, waar Bailey aan zijn journaal zat.

„Lekker frisch, vindt u niet?“ vroeg Alfred. Die vraag had hij dien ochtend aan al zijn klanten gesteld, en de predikant voelde, dat 't maar zoo'n algemeenheid was. Niettemin was hij zoo dapper te schertsen, dat hij best tegen een paar graden warmer kon. De koopman keek hem met een onbewogen gezicht aan. Meneer Chippendale raakte een beetje van zijn stuk. „Ik zou eigenlijk nog wat kolen moeten hebben,“ vermande hij zich.

„Hm!“ bromde Alfred, zijn boek doorkijkend. „Alles alweer op?“ Hij ging met zijn potlood langs een rijtje cijfers. „October tien, twaalf ton... U kunt er niet komen, is 't wel?“

Meneer Chippendale begreep hem, en kreeg een kleur. Maar hij had den voorzitter van den kerkeraad voor zich, en hij dacht aan zijn vrouw en de kinderen.

„Nee,“ zei hij. „Dertienhonderd dollar, en dan in zoo'n duur huis moeten wonen... ik zie geen kans om er te komen.“

Alfred knikte grimmig. „Dat dacht ik al.“

„Er is me gezegd toen ik hier kwam,“ hernam de predikant, met nog vuriger kleur, „dat mevrouw Torrington er over dacht een fonds te stichten, om de onkosten van zoo'n groot huis te bestrijden. Als de verwarming er niet was...“

Alfred viel hem heftig in de rede. „Dat zijn haar zaken. Ze heeft zich bedacht. Maar daar gaat 't nu niet om, meneer Chippendale. Weet u, waar 't wél om gaat? We zijn bang, dat u niet sparen kunt. We kunnen hier geen dominee hebben, die zijn rekeningen niet betaalt.“

Nu werd meneer Chippendale bleek. Hij zette den kraag van zijn afgedragen overjas op. „Hoeveel ben ik u schuldig, meneer Bailey?“ vroeg hij koel.

De koopman nam 'n netjes geschreven rekening van een stapeltje. „\$ 284.30,“ antwoordde hij, schijnbaar niet merkend hoe hij den sjofel gekleeden heer had gekwetst. „Daar is die laatste bestelling niet bij.“

„Zet u daar maar voor één ton in plaats van tien,“ zei de predikant.

„Zooals u wilt,“ antwoordde Bailey. „Dan wordt 't \$ 293.30. De kolen zijn weer opgeslagen.“

Meneer Chippendale keerde zich om en ging. Hij was een tikje duizelig, en was althans ditmaal blij, dat de wind zoo snerpde. Ze moesten natuurlijk weg uit Whiteridge; dat had Bailey, als voorzitter van den kerkeraad, hem te verstaan willen geven. Maar hoe konden ze weg? Waar moesten ze heen? Wat zou zijn vrouw wel zeggen?

Hij vond zijn tengerere vrouwtje in tranen, zooals wel meer gebeurde, als de kleintjes om haar heen dartelden, maar nu waren het tranen van vreugde. Ze had de post ingezien; en het onverhoopte „beroep“ was gekomen — maanden te voren een kansje geweest, maar sindsdien een luchtkasteel, gelijk voor de Chippendales zooveel een luchtkasteel was gebleven of geworden — het beroep naar een gemeente in 't zuiden van Californië, waar het salaris tweeduizend dollar was, en de gemiddelde temperatuur 68° Fahrenheit, zomer en winter! Zij duwde hem 't papier in de hand, en nam 't hem weer af, toen hij 't nog maar half uit had, en begon er uitgelaten mee te zwaaien. Toen deed ze, alsof ze al zijn grijze haren één voor één

wegkuste. Ze liet de kleintjes elkaar een hand geven en een reidans uitvoeren, dien ze op de een of andere manier uit 't aamborstige harmonium wist te krijgen. Toen begon ze van voren af aan, door meneer Chippendale te kussen, en heusch, hij keek nu veel minder verstrooid dan gewoonlijk.

't Feest duurde nog voort, toen de knecht van Bailey kwam met de kolen. „Daar zult u niet lang mee doen, met dit weer,“ merkte hij op, maar meneer Chippendale antwoordde: „Lang genoeg!“ met een zorgeloosheid, die hem zelf verbaasde. Hij had den vorigen avond bij den voorzitter van den kerkeraad zijn ontslag ingediend, en hij liet zoowaar de schuif van de kachel open, toen hij naar bed ging.

Den volgende morgen echter begon hij over die \$ 293.30 te denken. Die moesten betaald worden, voor hij uit Whiteridge vertrok. De Californische gemeente bekostigde de verhuizing, maar van dat geld kon hij Bailey natuurlijk niet betalen — dan kon hij geen spoorkaartjes koopen. Herhaaldelijk overdacht hij de financiële positie van al zijn bloedverwanten, maar voorzover hem te binnen wou schieten, was er nog nooit een Chippendale geweest, die iemand \$ 300 tegelijk kon leenen. Even dacht hij, met schroom, aan mevrouw Torrington, maar toen herinnerde hij zich, dat die den winter in Egypte doorbracht. Er ging een week voorbij. Alfred Bailey belegde een vergadering van den kerkeraad wegens de aanvraag om ontslag van den predikant, en meneer Chippendale begon aan zijn afscheidsprek te werken, maar dag en nacht voelde hij zich, ondanks zijn rooskleurig vooruitzicht, gedrukt en gefolterd door de gedachte aan die onbetaalde rekening.

Hij was niet de eenige, die zich er zorg over maakte. Alfred Bailey piekerde alle avonden over die \$ 293.30, als hij in de huiskamer zijn sokken zat te warmen.

Elvira vroeg zich af, wat hij zou hebben, maar de vrekkeige oude koopman was niet gewend haar, of wie ook, te raadplegen. Geen mensch in Whiteridge wist iets van de schuld van meneer Chippendale; toen Alfred had gezinspeeld op het algemeen ongenoegen over een predikant, die niet sparen kon, had hij alleen namens zichzelf gesproken. Het nieuws van zijn ontslag aanvraag was in het stadje met oprechte treurnis ontvangen. Elvira Bailey wist niet goed, welk gevoel in haar bovendreef: boosheid op de gemeente in Californië, die hun dominee weghaalde, of zelfopofferende vreugde, omdat hij een beter klimaat en een groter inkomen kreeg. Zij wond zichzelf op met plannen voor een afscheidsouper en een huldeblijk aan den predikant, maar dorst er niet over te beginnen, uit angst, dat haar vader er tegen zou zijn. Toch liet haar genegenheid voor den man, die scheiden ging, haar geen rust, en op een avond kwamen haar lippen bevend van elkaar, om het plan uit te spreken, toen Alfred met een klap de voorpoeten van zijn stoel tegen den grond bracht en met genoeglijke opgewektheid zijn voeten in zijn sloffen stak. Er was hem een manier binnengesloten, om aan die \$ 293.30 te komen.

Elvira keek vragend op. „Wat is er, vader?“

„Niets,“ zei de koopman. „Ik zat alleen even te denken over den dominee. 't Staat misschien beter, dacht ik, als de menschen hier hem een soort afscheids-geschenk gaven, je begrijpt me wel... om te bewijzen, dat er aan geen van

beide kanten gemokt en gewrokt wordt." „Bedoelt u een afscheidsfeestje met een huldeblijk?" vroeg ze.

„O nee!" riep hij uit. „Da's niks! Wat hebben ze aan prullen en flauwiteiten? Je kunt meneer Chippendale geen grooter plezier doen dan met contanten."

„Ja, dat lijkt mij ook," riep Elvira. „'t Is alleen maar de vraag," zei Alfred peinzend, zijn vingers door zijn kinfranje bewegend, „hoe krijgen we 't gauwste en 't makkelijkste geld bij mekaar? Er moest maar iemand met een intekenlijst rondgaan. Als jij nu morgen 't wagentje eens nam en de buitenwijken probeerde, dan neem ik de hoofdstraat. We kunnen 't beter zelf doen dan er allerlei mensen inhalen; dat houdt maar op. Ik zal meteen een paar lijsten maken."

Hij slofte naar een bureau in den hoek van de huiskamer, en een paar minuten luisterde Elvira dolblij naar het krassen van zijn pen. Ze voelde zich zelfs in staat, of bijna in staat, hem die kwestie van den haard in 't salon te vergeven. Toen hij haar een der papieren gaf, slaakte ze een kreetje. Boven aan iedere lijst stond haar vaders naam, met \$ 25 er achter.

„O, vader!" riep ze uit.

Alfred was bezig een groot blok in de kachel te wringen, om den nacht door te komen. Hij scheen meer lawaai te maken dan gewoonlijk.

„Hoeveel zouden we bij elkaar krijgen, denkt u?" vroeg zijn dochter.

„Ja," zei Alfred, „dat hangt er van af. Maar een kleine driehonderd dollar kan 't wel worden, denk ik."

„Oei!" zei het meisje. „Dat zou mooi zijn!"

„Ja, hè?" zei Alfred Bailey.

Den middag van den tweeden dag daarna was de ronde door het stadje volbracht. Krachtens zijn positie als voorzitter van den kerkerad, zijn eigen royale bijdrage en zijn bekendheid met den financieelen toestand van alle gemeentelieden, kreeg de koopman meer geld van de hoofdstraat los dan iemand verwacht zou hebben, al had hij zelf nog op iets meer gerekend. Maar de buitenwijken vulden het tekort ruimschoots aan. Onder den prikkel van Elvira's geestdrift kwamen de contanten als bij tooverslag uit theepotten en verborgen laatjes te voorschijn en de goede gevers keken het wagentje der collectrice na in stomme verbazing over hun eigen genegenheid voor de familie Chippendale.

Er gebeurde maar één ding, dat een smet wierp op Elvira's gedachteloze ingenomenheid met haar taak. In het allerlaatste huis keek tante Lindy Waters wantrouwig, toen het meisje neerschreef: „Miss Linda Waters, vijftig cents" en vroeg om een kwitantie. Elvira schreef er een, ondertekende „namens het comité" en trok haar handschoenen aan.

„'t Zal wel in orde zijn," sprak tante Lindy verdraagzaam; „maar ik dacht al: de dominee heeft zeker nog een kleinigheidje schuld bij je vader."

Elvira kreeg een kleur. „Ik vind 't gemeen dat u zoiets zegt, tante Lindy. U kunt u vijftig centen terugkrijgen — hier!" Maar Belinda keek boos en wou het geld niet meer aanpakken.

Den heelen weg naar huis bleef het angeltje van die oude vrijster in Elvira's onschuldige hart steken. 't Was echt een laffe, gemeene opmerking, maar toch... Zij boog haar hoofd. Zou 't werkelijk dát zijn, waardoor haar vader op het idee van die inzameling was gekomen?

Zesmaal onder het middagmaal gingen haar lippen vaneen, om haar vader de vraag te stellen, waarop zij het antwoord niet dorst te hooren, maar iederen

keer begaf haar de moed. Alfred was hoogst voldaan met het succes van hun zelfgekozen taak, en na het eten gingen vader en dochter het geld zitten tellen. Het bureau lag vol kreukelige bankbiljetten, vijftjes en tweetjes en eentjes, en een massa zilvergeld. Elvira's vingers trilden, terwijl zij zat te sorteren en te tellen.

„Nou," zei de koopman eindelijk, „'t is \$ 271.74. Ik zal er maar vijfenzeventig van maken." Hij haalde een cent uit zijn zak en legde hem bij het andere kopergeld. „Heb ik 't niet aardig geraden?" vroeg hij toen. „Welke uitkomst krijg je op de lijsten, Elvira?"

„Driehonderdeenentwintig dollar vierenzeventig cent," antwoordde zij. „Maar dan moet er nóg vijftig dollar zijn, vader!"

Hij keek de kolommen over, en gaf grinnikend de papieren terug. „Je hebt mijn bijdrage tweemaal meegeteld, Elvira," zei hij. „Da's het verschil."

„Maar 't moet er toch in ieder geval éénmaal zijn, vader," zei ze zenuwachtig.

„Dat komt wel," antwoordde Alfred. Hij trok de la open, waar hij de blanco kwitanties in had, nam er een en schreef op de bovenste stippellijn den naam van den eerwaarden heer E. Chippendale.

„Vader," vroeg Elvira, „is meneer Chippendale u geld schuldig?"

Hij schreef door alsof hij niets hoorde.

„Vader!" riep het meisje. „Hoeveel is het?" Ze greep zijn rechterhand, zodat zijn pen spatte. „'t Is toch niet véél?" vroeg ze klaaglijk, bang om haar eigen durf.

Hij rukte nijdig zijn hand los en schreef: „Voldaan. A. Bailey." Toen duwde hij de kwitantie naar haar toe. „Zóóveel," zei hij. „Tweehonderddriennegentig dertig. Dat is zijn cadeau. Daar zijn mijn vijftentwintig dollars bij, en dan krijgt hij nog drie-vijfenveertig schoon in zijn handen. Als wij hem niet geholpen hadden, had hij er nooit aan kunnen komen."

Het meisje werd spierwit. „Wat zullen de mensen wel van ons zeggen!" riep ze uit. „Ik kom 't nooit te boven, vader. U kunt hem best al 't geld geven. Dat móét u. 't Is niet eerlijk!"

„Ga zitten en blijf van mijn lijf!" bulderde Alfred. „Zoo. En nu blijf je zitten. Dit is mijn geld, ik heb er recht op, op drie-vijfenveertig na. Ik had hem net zoo goed den deurwaarder kunnen sturen vandaag. Dus zeg maar niets meer. Nu ga ik naar hem toe en ik geef hem de kwitantie en 't restje, en hij zal wát blij zijn, dat hij 't krijgt. Blijf zitten!"

Zij sprong toch op. Zes jaar lang, van haar eenentwintigste af, had ze voor haar vader de huishouding gedaan, en nog nooit had ze zich tegen zijn wil durven verzetten. Maar nu was ze zichzelf niet meer, door haar sympathie voor den predikant en haar trots op den goeden naam der familie.

„Ik zal zitten blijven of opstaan als ik er zin in heb!" snauwde ze terug.

Toen ze dat gezegd had, voelde zij zich helder en koel in haar hoofd, al had ze gekookt van kwaadheid. Hij zag iets in haar oogen, dat hem lichtelijk onrustbarend aan haar moeder herinnerde.

„Misschien is 't eerlijk en misschien niet," ging ze voort, „maar 't is in ieder geval gemeen! Ik had nooit kunnen denken dat u zoiets zoudt doen, vader. En u dóét 't niet ook!"

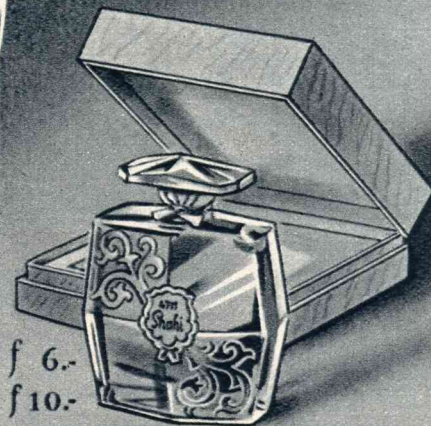
„O nee!" schreeuwde Bailey. „Dat zal ik je dan eens gauw laten zien!" Hij nam drie briefjes van een dollar van den stapel, en vijfenveertig cent aan zilver. Toen pakte hij zijn hoed en bonkte het huis uit, zonder naar zijn dochter te

4711.

Parfums

Nieuwe CREATIES

"4711", het wereldvermaarde huis op het gebied van reukwaters, presenteert vier nieuwe, kostelijke parfums: Shahi, Carat, Sinfonie en Frisco. Geen zwoele, zware, exotische geuren... maar beschaafde, zachte, edele parfums, waarmee iedere vrouw zich gaarne omhult. Voor elk van de vier nieuwe parfums werd een karakteristieke, fraaie flacon ontworpen, - een lust voor het oog en een sie-raad op de toilettafel.

SHAHI

CARAT

SINFONIE

FRISCO

Vervolg op blz. 14

Het centrum van Boekarest, waar door de aardbeving van Zondag geweldige schade is aangericht. In de hoofdstad van Roemenië is er bijna geen huis, dat niet getroffen is.

LAATSTE NIEUWS

Generaal Ubaldo Soddu, sous-chef van den generalen staf, is benoemd tot opperbevelhebber der Italiaansche troepen in Albanië.

Molotov, regeeringschef en volkscommissaris van buitenlandsche zaken der Sovjet-Unie, is Zondagmiddag naar Berlijn vertrokken.

Neville Chamberlain, de vroegere minister-president van Engeland, is op 10 November op 71-jarigen leeftijd gestorven.

(Archief foto's)

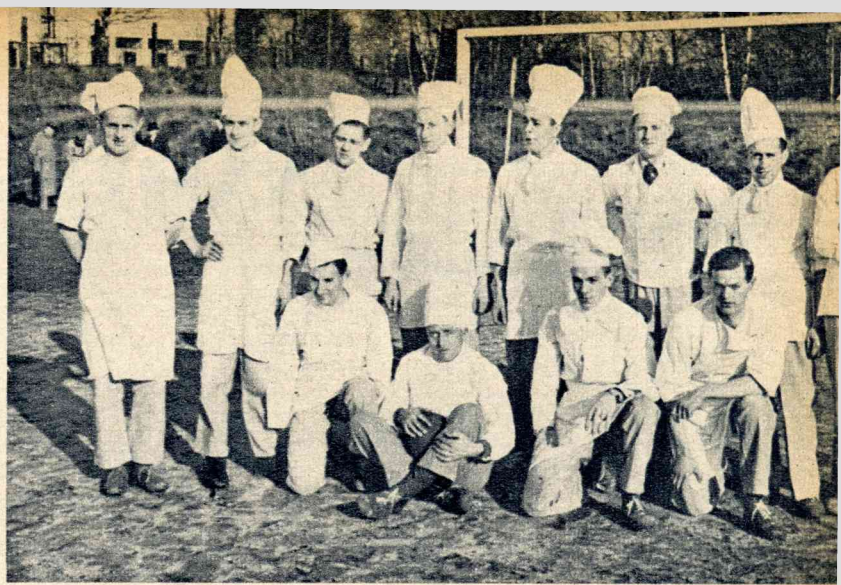

Roemenië werd Zondagochtend, 10 November, door een zware aardbeving geteisterd, waardoor enorme schade is aangericht. Het dertien verdiepingen hoge Carlton-gebouw, op bovenstaande foto in het midden, is geheel ingestort. Van de vijfhonderd bewoners zouden slechts drie ongedeerd zijn. Ongeveer tweehonderd werden naar schatting gedood.

Dit zijn de deftig gerokte kellners met hun reserves, de scheidsrechter en de grensrechters. De doelverdediger heeft zijn weinige haren met een alpino-mutsje tegen aanraking met den bal beschermd en omdat hij in het veld duidelijk moet zijn te onderscheiden van de andere spelers, heeft hij zijn rok uitgedaan en een wit jasje aangetrokken.

En hier zijn de koksmaats, wel geschoort en goed gemutst. Ondanks hun minderheid in jaren en hun grootere snelheid wisten zij het tegen de rokmenschen niet verder dan tot een gelijk spel te brengen.

IN ROK EN GOED GEMUTST

EEN CURIEUS VOETBALFESTIJN TE ARNHEM TUSSEN KELLNERS EN KOKS IN VOLLEDIG AMBTSGEWAAD TEN BATE VAN DE GEWONDE NEDERLANDSCHE MILITAIREN

Het gebeurt niet alle dagen, dat je een heel elftal koks in keukenkostuum bij elkaar ziet en evenmin zal het vaak voorkomen, dat elf keurig gerokte kellners met het servet onder den arm geklemd in vliegende vaart over een voetbalterrein hollen, niet om den een of ander een kopje koffie te bezorgen, maar om den voetbal achterna te loopen!

Dit zeldzame schouwspel was verleden week Dinsdag op het Eendrachtsterrein te Arnhem te genieten en de heeren koks en kellners gaven deze vertooning niet voor eigen genoegen, doch met het doel, uit de opbrengst van verkochte toegangskarten tot den wedstrijd onzen in den strijd gewonden militairen het verblijf in de hospitalen wat te veraangename.

Het is voor de toeschouwers zoowel als voor de deelnemers een vroolijke middag geworden. Stelt u zich eens voor: zoo'n deftig gerokte kellner, die met wapperenden haardos (of zónder haren), zwevend als een vogel op zijn fladderende jaspanden, op het doel van de koks aanstormt, waarbij hij natuurlijk alle kans heeft zijn manchetten, z'n keurig gestrikte das of zijn servet te verliezen!

Nu spreken we nog niet eens van de mogelijkheid, dat een aalvlug koksmaatje hem den bal ontfutselt en tusschen de jaspanden van zijn gerokten tegenstander doorkruipt om den bal naar de andere zijde te dirigeren.

De held van het veld was wel de kleine, grijze heer, die met mannenmoed het doel van de kellners tegen de knallende schoten der koks verdedigde. Terecht kreeg hij dan ook telkens een applausje, onverschillig of hij nu redding bracht in den nood, dan wel dat hij den leeren bal uit het net moest vissen.

(Foto's Gazendam)

De scheidsrechter heeft de aanvoerders van beide elftallen bij zich geroepen voor den toss. In spanning volgen zij het opgeworpen muntstuk, dat zal beslissen wie van tweeën het eigen doel mag kiezen. De kellner omklemt zijn servet en de kok heeft alvast zijn mouwen opgestroopt om straks zijn tegenstanders een heerlijk „kooltje" te stoven.

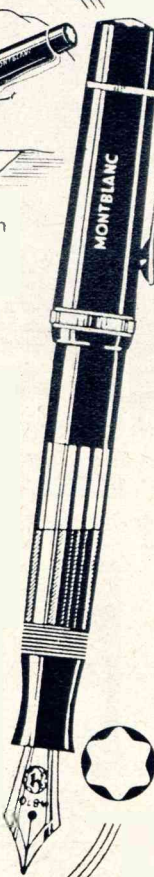
Het doel der koks verkeert in gevaar! Daar komen de gerokte kellners met groote stappen op af. Maar voor ze den bal kunnen bemachtigen hebben de samenwerkende en tegelijkertijd trappende koks al redding gebracht.

De doelman van de kellners is klein van stuk, maar als een reus houdt hij stand, al trekt hij er soms een benauwd gezicht bij.

*Ik ben trotsch
op mijn handschrift,*

daarom kies ik den

MONT BLANC

Vulpenhouder

Ik weet:

Montblanc heeft voor ieder handschrift, ook voor het mijne, de passende vulpen.

Overal verkrijgbaar, in prijzen van: f 7.- tot f 45.-

De Montblanc is mijn metgezel voor het leven!

„De zachte glans over jouw haar is toch het mooist van alles!”

„Het bos is sprookjesachtig mooi, maar jouw zacht, glanzend haar is toch nog oneindig mooier!” Tineke lacht; zij weet, hoe trots hij is op haar donkere krulhaar. „Alles aan haar is natuur”, denkt Jan, „en niemand heeft zulk mooi haar als zij!” Tineke weet, dat het zo zacht en glanzend is geworden door Brunetta, het alkalivrije haarwasmiddel, dat zij al jaren gebruikt.

Blondona en Brunetta zijn beide volkomen alkalivrij. Daar Blondona Kamilloflos bevat, het extract van bergkamillen, dat zelfs donker geworden blond haar weer licht en glanzend maakt, en Brunetta door het preparaat Hequil donker haar een diepe, warme gloed verleent, krijgt het haar een bijzondere schoonheid. Bovendien droogt het na het wassen met Blondona of Brunetta verrassend snel en is het ook gemakkelijk te kappen.

BLONDONA BRUNETTA

VOOR BLOND HAAR
VOOR DONKER HAAR

DE MODERNE ALKALI-VRIJE HAARWASMITTELEN

VH 144-049

NAMENS HET COMITÉ

Vervolg van blz. 11

kijken, die roerloos bij het bureau stond. De predikant woonde maar een paar huizen verder, en nauwelijks den minuut later stond hij voor de groote deur der predikantswoning en drukte op de bel.

Er ging een deur open, en meneer Chippendale kwam snel aanloopen — hij keek bezorgd, en zijn hart werd zwaar toen hij naar de stugge onderkaak van Alfred Bailey keek.

„Goeden middag, meneer Bailey,” riep hij, zoo gastvrij als hij kon. „Alles... goed, hoop ik?”

„t Gaat,” antwoordde Alfred verstrooid. Hij tastte in zijn zak en haalde er de kwitantie uit. Meneer Chippendale dacht, dat het de rekening was, en begon rood te worden.

„Ik zal u zeggen waar ik voor kom, meneer Chippendale,” zei Alfred. „De menschen hier in de gemeente wilden u graag zooiets als 'n bewijs van tevredenheid geven, voor u weging. Het comité dacht, dat u misschien in de zorg zou zitten over dat rekeningetje van mij, en dus hebben we 't zoo geschikt, dat u de kwitantie cadeau krijgt, voldaan geteekend, en de rest van 't ingekomen bedrag in contanten.”

Hij keek naar het gezicht van den predikant, terwijl hij hem de kwitantie toestak. Meneer Chippendale's lippen bewogen, maar hij was zoo ontroerd, dat er geen woord uitkwam. Bailey zocht in zijn zak naar het erbarmelijke overschotje in contanten, maar de moed ontzoonk hem. Die scène met Elvira had hem erger aangegrepen dan hijzelf gedacht had. Hij betastte het geld een seconde en riep toen: „Dat overschot eh... dat zal ik op uw bankrekening storten, meneer Chippendale. Da's precies even goed,” voegde hij er aan toe, voornamelijk voor zichzelf.

De predikant stak opgetogen zijn beide handen uit; zijn ontroering was nog zoo groot, dat hij het niet waagde te spreken. Maar Alfred Bailey reageerde niet op dat zwijgend betoon van dankbaarheid. Hij greep zijn hoed en maakte, dat hij het huis uitkwam.

't Waren vijf ongemakkelijke minuten voor hem geweest, maar hij had 't er doorgehaald. Zijn stadgenooten zouden 't misschien een beetje hard vinden, en Elvira nam 't natuurlijk kwalijk, maar een mensch moest 't eerst om zichzelf denken. 't Hemd is nader dan de rok! Toch had hij weinig zin om naar huis te gaan — hij kon Elvira beter eerst wat laten bekoelen. Maar hij was wegge-loopen zonder overjas, hij had 't koud. Hij ging dus zijn eigen hekje door, liep om naar de zijdeur, als gewoonlijk, en betrad de huiskamer. Hij zou wel zorgen dat hij haar vóór was, als ze nog zin had om te redekavelen, en hij had zijn mond al open, om 't eerste woord te zeggen, toen hij merkte, dat er niemand in de kamer was. Het papier en 't zilver was weg van 't bureau, en Elvira was niet te zien.

„Elvira!” riep hij. „Elvi-ra!”

Maar er kwam geen antwoord. Haar mantel en hoed hingen niet meer in de vestibule. Had hij haar zoo kwaad gemaakt, dat ze weg was geloopt? Daar had haar moeder eens mee gedreigd. Hij kon zijn vrees en zijn schaamte niet meer aan, en holde zonder hoed naar den hoek, om Tom voor het wagentje te spannen.

Ze had bij het bureau gestaan, met haar oogen dicht, tot ze de deur had hooren dichtslaan. Toen keek ze wanhopig naar het geld. Dat was van den dominee, cent voor cent! Haar vader

en zij stonden voor altijd voor schande, als de menschen te weten kwamen wat hij gedaan had. Hij had 't recht niet om 't te nemen, en trouwens, de helft had zichzelf ingezameld! Wat kon ze er mee doen? Opeens dacht ze aan Otto Ranney. Otto wou haar wel helpen, dat wist ze — als hij maar dorst. En zij zou wel zorgen, dat hij dorst!

Ze griste een servet van tafel, en veegde het bankpapier en het zilver er in. Toen schoot ze haar mantel en hoed aan en liep vlug naar de bank. Ze zou gehold hebben, als ze niet geweten had, dat de menschen door hun ramen naar haar keken. Otto Ranney, een bescheiden mannetje van veertig met een rose gezicht en zachtmoedige oogen, die alleen zijn boeken zat bij te houden in het bankgebouwtje, zag haar aankomen, toen ze de straat overstak. Zijn vrijgezellenhart trilde een beetje, als gewoonlijk, maar hij dorst niet te denken, dat ze binnen zou komen.

„Otto,” hijgde ze, „wil je zooiets groots voor me doen als je nog nooit gedaan hebt?” Haar oogen schitterden van opwindning.

De kassier, gevlaid, wreef in zijn handen. „Ja natuurlijk, Elvira,” zei hij. „Kom er maar gauw in.” Hij opende het ijzeren hekje en liet haar achter zijn bureau komen. „Zeg nu maar op, Elvira,” verzocht hij, verbaasd over z'n eigen durf.

„Hier,” zei ze, en ze knoopte een servet open en spreidde het geld op het bureau uit. „Dat geld hebben vader en ik ingezameld voor meneer Chippendale. 't Is bij de driehonderd dollar.”

De kassier knikte. Hij had zelf vijf dollar gegeven, om 't haar vader naar den zin te maken. „En?” glimlachte hij.

„Nou, ik wil dat meneer Chippendale 't krijgt,” riep ze uit, met een bitteren nadruk, die hem verbaasde. „t Komt hem toe, maar vader krijgt tweehonderd-drieënnegentig dollar van hem, en nu is vader naar hem toe, om hem daar een kwitantie voor te geven, en 't geld wil hij zelf houden. Hij heeft drie dollar vijfenveertig meegenomen om aan meneer Chippendale te geven, dat was 't heele restje. Ik heb zelf helpen tellen.”

De kassier floot zacht.

„Maar vertel 't nooit verder!” beval ze. „Geen mensch in Whiteridge weet, dat vader dat geld van hem krijgt. Nu wou ik, dat je de heele som direct aan den dominee gaf. Wil je 't doen?”

„Ja maar, wat zal je vader er van zeggen?” zei hij voorzichtig.

Ze keek hem recht in zijn oogen. „Hoor eens, Otto, als je wilt kiezen tussen Alfred Bailey en Elvira Bailey, moet je 't vlug doen. Vader kan ieder oogenblik hier komen.” Ze had haar gezicht vlak bij het zijne, zoo dichtbij, dat zelfs een minder gevoelig man dan haar aanbieder er een held door geworden zou zijn.

„Als 't daár om gaat,” zei hij, met een ietwat benepen stem, „weet je, hoe ik er over denk. Is 't niet, Elvira?”

„Hoe kunnen we dan 't beste zorgen, dat de dominee het krijgt?” vroeg zij onverzettelijk.

„Je zoudt 't op zijn rekening kunnen storten,” stelde hij voor; hij probeerde zijn zakelijke routine weer boven te krijgen. „Dan kan er niemand anders aankomen, en hij kan 't opnemen, wanneer hij verkiest.”

„Natuurlijk!” riep zij uit. „Dat ik daar niet aan gedacht heb! Ik dacht maar één ding — hier naar toe te komen, naar jou.” En wie nu verlegen keek, dat was Elvira.

*Ze deed géén
verkoudheid op!*

„Zoo nu en dan naar den schouwburg is toch wel heerlijk, als die vervelende garderobe maar niet je plezier bedierft...”

„Gelijk heb je. Je doet beslist een verkoudheid op, zoo tocht het!”

„Maar beste Mevrouw Smit, daar zijn de Wybertjes toch voor in de wereld. Hier, neemt U een paar!”

Als het ergens tocht of trekt, Neem een Wybertje! Direct!

Alleen verkrijgbaar in origineele blauwe doozen.

„Hoeveel zei je ook weer, dat 't was?" vroeg hij.

„Tweehonderdeenzeventig vijfenzeventig, min drie dollar vijftig."

Hij nam een formulier en vulde het in.

„Teeken maar even," zei hij.

„Hoe? Elvira Bailey?"

„Komt er niet op aan hoe. Zet maar „namens het comité". Laat me nu 't geld even natellen."

„Ik zal je helpen," zei ze.

Naast elkaar stonden ze aan het bureau; ze sorteerden de briefjes en legden het geld op stapeltjes. De kassier had nog nooit zoo lang werk gehad, om zoo'n bedrag te tellen.

Ten slotte wendde hij zich af om de \$ 268.30 op naam van meneer Chippendale te boeken. Het saldo van diens rekening had te voren een tekort van vijfenveertig cent bedragen, welk bedrag de goedgehartige kassier, om den dominee niet insolvent te hoeven verklaren, uit zijn eigen zak had bijgestort, om de boeken te laten kloppen.

Hij wendde zich weer naar Elvira, die nog tegen het bureau stond geleund. Nu haar groote doel bereikt was, werd ze weer bang... had ze niet te overijld gehandeld?

„Otto," zei ze, met een van zijn pen-nen spelend, „ik weet niet wat je wel van me moet denken, dat ik zoo binnen kwam vallen."

„Weet je dat heusch niet, Elvira?" vroeg hij, met zijn zachten tweedentenor. „Weet je werkelijk niet, hoe ik over je denk?" Zijn rechterhand gleed van het bureau, voelde onschuldig langs zijn zijde, en begon toen heimelijk, bevend, op te komen, naar haar middel. „Ik... ik geloof, Elvira..."

„St," deed het meisje.

De deur ging open. Elvira wendde er zich snel heen, met een trotseerenden blik opeens. Maar het was haar vader niet; het was de predikant.

Zijn jas hing los, en het gerafelde huisjasje kwam er onder uit. Zichtbaar opgewonden kwam hij naar het tralierraampje van den kassier; toen zag hij Elvira Bailey en nam zijn hoed af. Hun aanwezigheid scheen hem uit het veld te slaan.

„Er is zooeven iets heel onverwachts gebeurd, meneer Ranney," begon hij. „Men heeft ons een volkomen onverdiende en toch zeer welkome edelmoe-digheid bewezen. Als ik uw vader goed heb begrepen, juffrouw Elvira... maar mijn vrouw dacht stellig, dat 't een vergissing moest zijn..."

en om u de waarheid te zeggen, twijfelde ik er zelf ook aan, of ik uw vader wel goed begreep, maar..." Hij aarzelde en haalde de kwitantie te voorschijn, die Alfred Bailey voldaan had geteekend. „Ik kreeg den indruk dat de vriendschap van de gemeente er in geslaagd was, mijn schuld aan hem af te doen, en dat er nog eenige contanten voor me overschoten ook, meneer Ranney. Ik kan 't haast niet gelooven. 't Lijkt me zooiets ongehoords..."

„'t Is toch heusch zoo," viel de kassier hem in de rede.

„Ja, 't is zoo," galmde Elvira hem na.

„Mag ik... mag ik vragen hoeveel 't is, meneer Ranney?"

De kassier stapte met een ernstig gezicht naar zijn boeken. „Tweehonderdachtenzestig dollar dertig cents," antwoordde hij. „Wenscht u het geld te innen, meneer Chippendale?"

De predikant haalde lang, verbaasd adem. „Hoe is 't mogelijk?" riep hij uit. „Eh... ja, mijn vrouw zou 't wel prettig vinden, geloof ik, als ik 't geld mee-bracht." Hij had tranen in zijn oogen.

„Misschien wilt u dan even een cheque schrijven," zei de kassier; hij schoof een blanco cheque door het loket en telde vlug de bankbiljetten uit.

„Ik geloof vast, dat u hier achter zit, juffrouw Elvira," zei de predikant, hartelijk, terwijl hij zijn studeerjasje zorgvuldig dichtknoopte over zijn nooit gedroomden rijkdom.

„Ze was lid van het comité," zei de kassier trotsch.

Op dit moment hield er een wagentje voor de deur stil, en het verschrikte gezicht van Alfred Bailey verscheen in de deuropening. Hij had den postmeester bij zich. Die wist zeker, dat hij Elvira de bank had zien binnengaan, en kon zich maar niet begrijpen, waarom Alfred zoo zenuwachtig naar haar vroeg. Nauwelijks werd meneer Chippendale den koopman gewaar, of hij snelde op hem toe, met welzalgige trekken en uitgestoken handen.

„Ziet u, meneer Bailey," riep hij uit. „We waren zoo blij, dat we niet konden wachten, en dus ben ik maar gauw hierheen geloopt om het restant te halen."

„O, ja," bracht de koopman verlegen uit. „U bent me net even voor. Hier is 't." Hij haalde met een beschaamd gezicht de drie dollar vijfenveertig uit zijn zak en gaf ze aan den predikant. Onderwijl trof zijn blik dien van Elvira; zij waren gescheiden door het traliwerk en door het bureau van den kassier, maar niettemin voelde hij den blik van het meisje zegen; zij was dat oogenblik het evenbeeld van haar moeder, de eenige persoon, die met haar diepe, beheerschte drift — al kwam die langzaam boven — zijn wilskracht vernietigen kon, als het vuur een touw. Een minuut keken vader en dochter elkaar aan. Toen werden zijn oogen schichtig en sloeg hij ze neer, en was.

ten zij beiden, wie er voortaan baas Meneer Chippendale stond verbluft naar de jongste verrijking van zijn aard-schen welstand te kijken. „Ik begrijp 't niet goed," zei hij. „Meneer Ranney heeft me al tweehonderdachtenzestig dollar dertig gegeven. Er schijnt een vergissing in 't spel te zijn."

„Dat is er niet," kwam de heldere stem van Elvira Bailey, zoo duidelijk, alsof ze het nummer van een gezang doorgaf. „'t Is in orde zoo. Vader geeft u die kwitantie cadeau, en 't comité heeft bovendien tweehonderdeenzeventig dollar vijfenzeventig bij elkaar gebracht. We hebben dat geld hier gedeponeerd, op drie dollar vijfenveertig na, die vader in zijn zak had. Zegt u maar niets meer — ik wou dat 't tweemaal zooveel was! Maar vindt u niet, dat we 't een aardig eindje ver gebracht hebben, meneer Johnson?"

De postmeester had tersluiks van den vader naar de dochter gekeken, en een geheimzinnigheidje aangevoeld, dat aan zijn alwetendheid ontsnapte. Maar hij gaf geen blik van nieuwsgierigheid; hij antwoordde levendig: „'t Lijkt me een heel mooi stukje werk, juffrouw Elvira. Strekt alle betrokkenen tot eer. 't Hooft zeker niet geheim gehouden te worden?"

„Nee, waarom?" riep het meisje. „Iedereen mag 't weten. Hebt u de precieze getallen, meneer Johnson?"

De predikant stond de ontzenuwde hand van Alfred Bailey te knijpen. „Dat bewijs van vriendschap zal ik nooit vergeten," zei hij.

„Gaat u naar huis, vader?" vroeg Elvira bedaard, toen de blozende kassier 't hek wijd voor haar openhield. „Dan rijd ik met u mee. Meneer Chippendale, wilt u tegen mevrouw zeggen, dat ik straks even aankom? O ja, Otto — we moeten vanavond die gezangen eens repeteeren. Ik zal den haard in 't salon laten aanmaken, dan kunnen we er de piano bijnemen. Ik zal 't echt knus maken. Kom je?"

ZO'N PRACHTIG WIT GEBIT IS GOUD WAARD

MAAR ZOU HET VAN ACHTEREN EVEN SCHOON ZIJN ALS VAN VOREN?

De meeste mensen denken, dat een blinkend wit gebit bewijs is van sterke, gezonde tanden. Natuurlijk is dit in enkele gevallen waar. Maar niet *elk* gaaf, wit gebit is aan de achterzijde even schoon als aan de voorzijde. De mooiste tanden bedriegen U soms, juist door de „schone schijn"! Achter het blinkend wit verbergt zich vaak een laag tandsteen, die onopgemerkt blijft voor iedereen, behalve voor den tandarts! Tandsteen is zelfs een *ernstig* gebrek voor de tanden! Het veroorzaakt op den duur, dat Uw mooie witte tanden gaan uitvallen en dat betekent een groot gevaar voor Uw gezondheid. Voorkom dit gevaar voor het te laat is! Solidox, de bijzondere nieuwe Nederlandse tandpasta, verhindert de vorming van het gevreesde tandsteen. Heeft zich reeds een laag tandsteen vastgezet, dan wordt deze door het geregeld gebruik van Solidox verwijderd. Deze schitterende werking dankt Solidox aan haar gehalte aan *Sulfuricinoleaat*, dat tandsteen voorkomt en verwijdert zonder het tere tandglazuur of het tandvlees aan te tasten. Poets van nu af aan Uw tanden tweemaal daags met Solidox en ga minstens tweemaal per jaar naar den tandarts. Het is de beste en veiligste methode voor een onberispelijk, gezond gebit!

SOLIDOX TEGEN TANDSTEEN

★ Solidox beschermt Uw tanden door haar gehalte aan Sulfuricinoleaat tegen de vorming van tandsteen.

Havens in Nederlandsch

Wij Nederlanders mogen er ons terecht op beroemen, dat wij als kolonisators overal in de wereld een goede reputatie bezitten zonder dat iemand ons ongepaste zelfverheerlijking ten laste kan leggen. Het ligt voor de hand, dat wij er overigens maar zelden over praten; want wat wij, bijvoorbeeld in N.O.-Indië, als koloniseerende mogendheid hebben bereikt, werd niet met praten doch met werken tot stand gebracht. En ten slotte kan het door ons bereikte voor zichzelf spreken!

Daar zijn bijvoorbeeld de havens. Ultra-moderne havens, voorzien van prima krachtwerktuigen, met groote loskaden, opslagruimten en al wat meer bij een haven behoort. In geen enkel opzicht behoeven zij onder te doen voor de Europeesche havens

van heigen grootte, noch wat betreft de accommodatie, noch wat betreft de Schepuit alle werelddeelen loopende en het ven en de bedrijvigheid, waar er dereven langen dag kan worden gedaan. Het zou niet doen vermoeden, dat de drukte zich afspeelde onder het zonnig licht indien men dit tijdens de wintering it fiks op den eigen schedel brande.

Eener meest bekende haven is Tandjong Priok, welke in 1886 werd gesteld. Het oorspronkelijk de haven met de groote havenwerken om de industrie erheen te trekken, is op deze wijze een groot centrum van het sate klimaat maakte dit ook voornamelijk wel door de in de tr

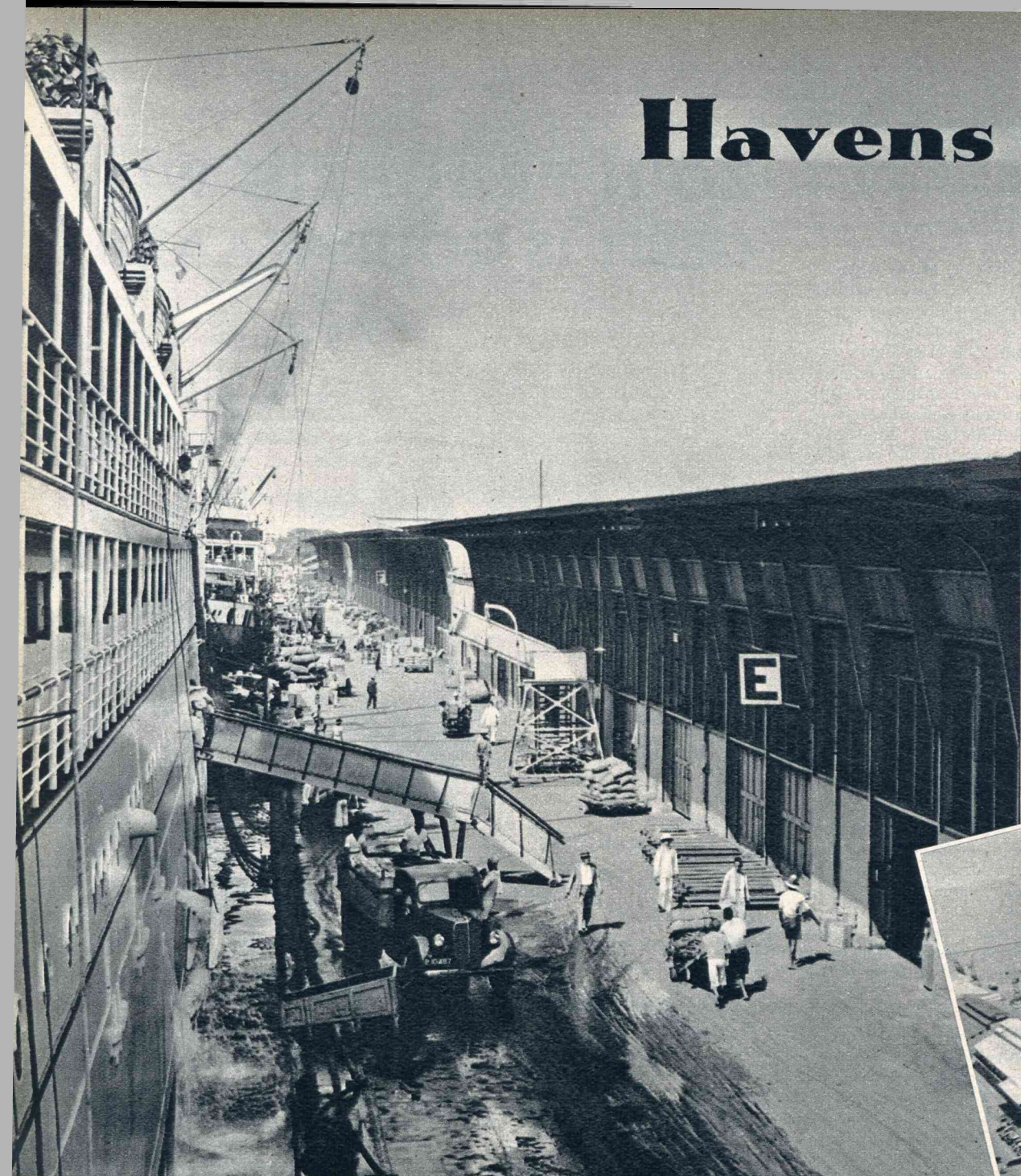
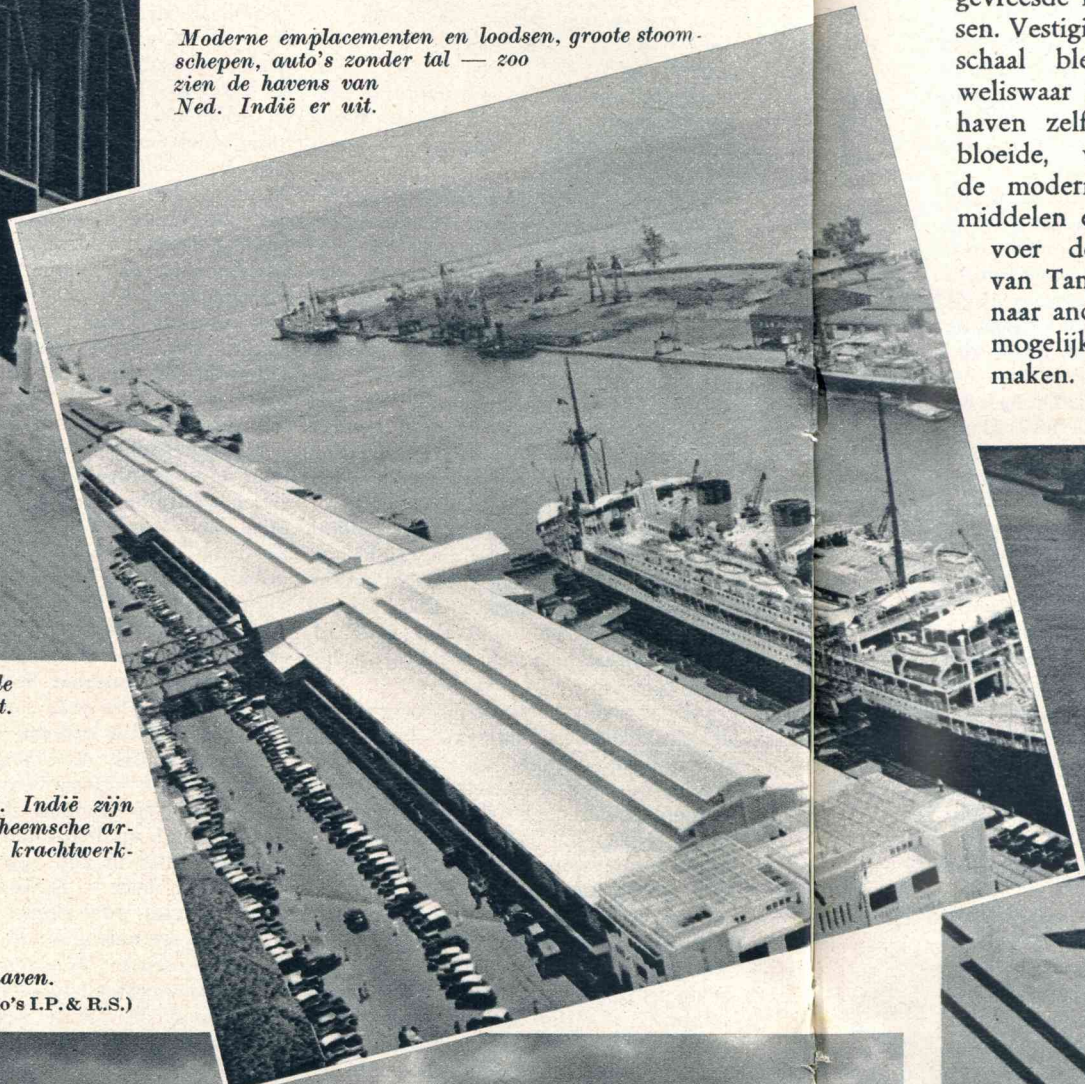
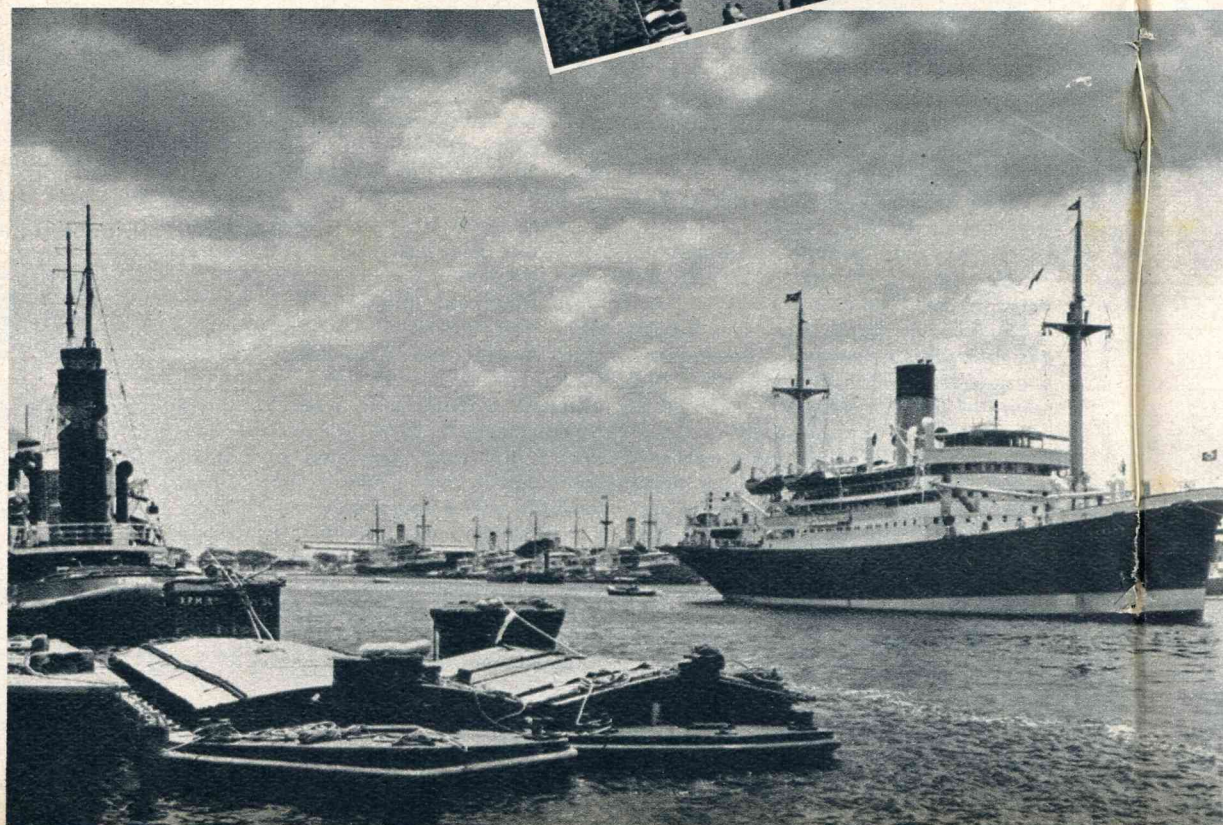
geveerde malen. Vestiging op schaal bleef weliswaar uit, de haven zelf groeide, voer de moderne middelen een voor der van Tandjong naar andere mogelijk maken.

Moderne emplacements en loodsen, groote stoomschepen, auto's zonder tal — zoo zien de havens van Ned. Indië er uit.

Een groot schip wordt aan de kade te Tandjong Priok gelost.

Links: De havens in Ned. Indië zijn modern geoutilleerd en de inheemsche arbeidskrachten weten met de krachtwerktuigen goed om te gaan.

Bedrijvigheid in de haven.
(Foto's I.P. & R.S.)

Nederlandsch Oost-Indië

er ons terecht
ls kolonisators
ede reputatie
ons ongepaste
an leggen. Het
overigens maar
t wij, bijvoor-
koloniseerende
werd niet met
stand gebracht.
ons bereikte

van hun eigen grootte, noch wat betreft de accommodatie, noch wat betreft de outillage. Schepen uit alle werelddeelen loopen er aan, en het leven en de bedrijvigheid, welke men er denieven langen dag kan waarnemen, zouden niet doen vermoeden, dat al deze drukte zich afspeelde onder het tropenzonnetje, indien men dit tijdens de beschouwing niet fiks op den eigen schedel voelde branden.

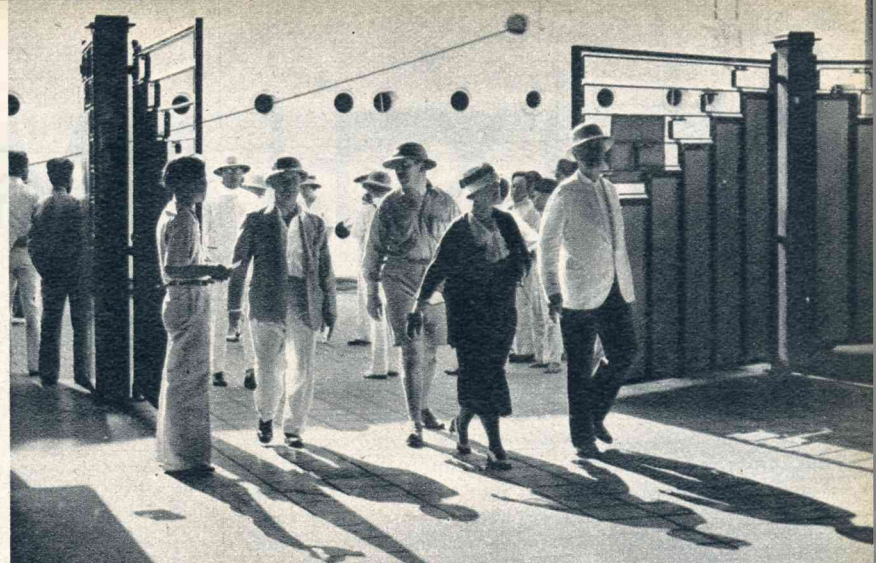
Een er meest bekende havens is wel Tandjong Priok, welke in 1886 werd open- gesteld. Was het oorspronkelijk de bedoeling met de groote havenwerken ook handel en industrie erheen te trekken, ten einde op dez wijze een groot centrum te vormen, het slechte klimaat maakte dit onmogelijk, voornamelijk wel door de in de tropen zoo

gevreesde malariakoort- sen. Vestiging op groote schaal bleef daardoor weliswaar uit, maar de haven zelf groeide en bloeide, vooral toen de moderne verkeers- middelen een snel ver- voer der goederen van Tandjong Priok naar andere plaatsen mogelijk begon te maken.

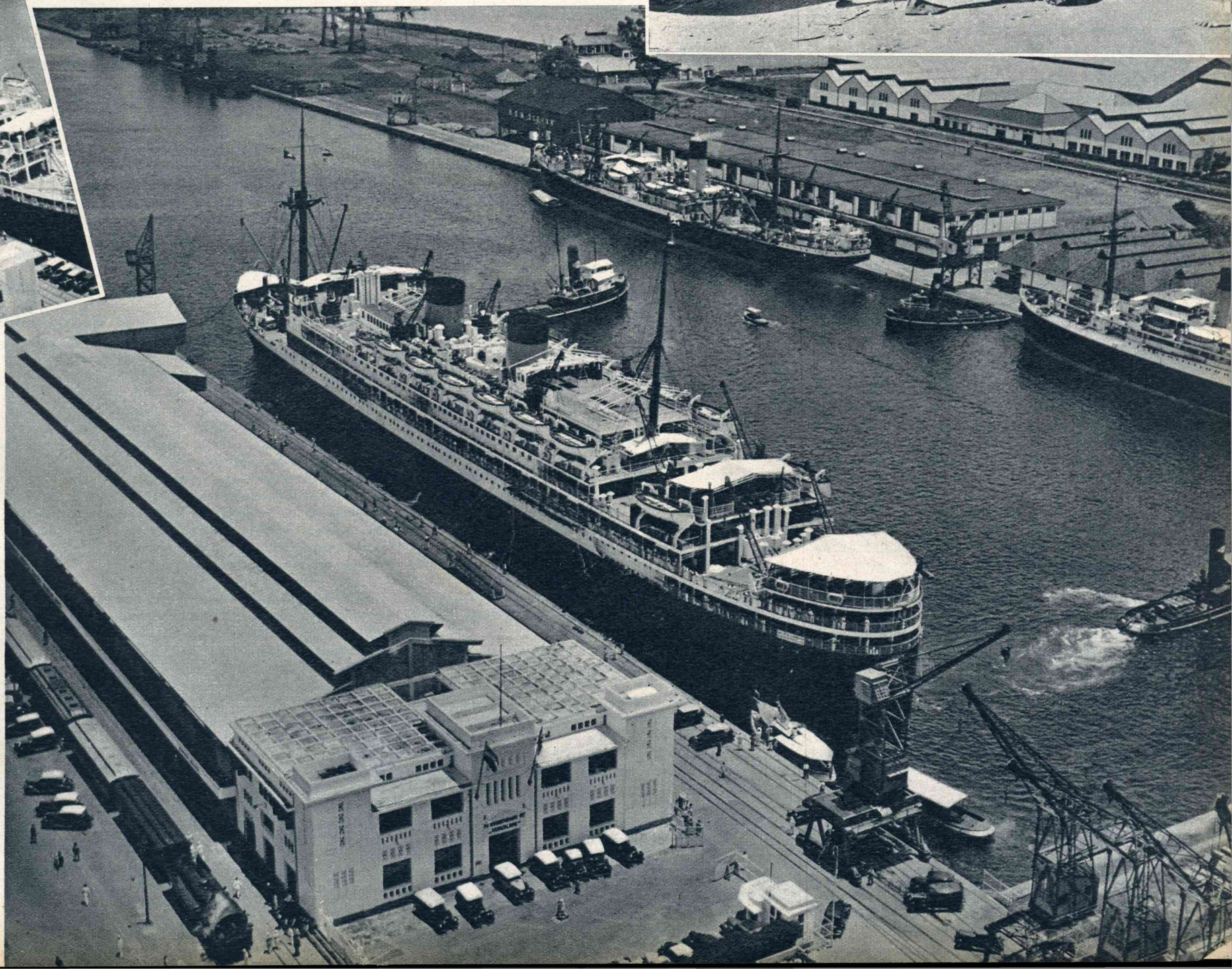
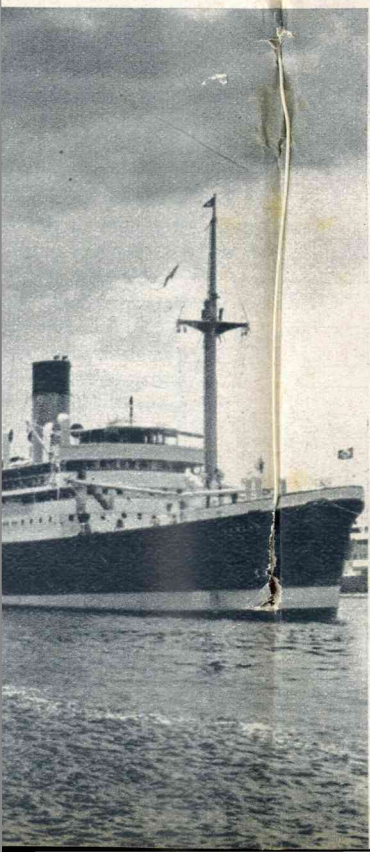
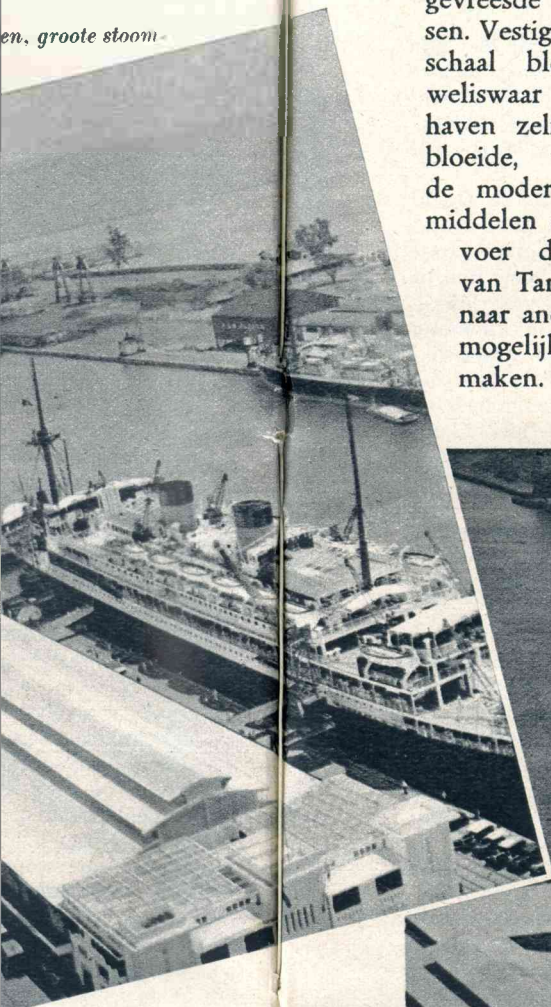
Inlandsche havenarbeiders genieten van de avondkoelte.

Drukke op de aanlegsteigers te Tandjong Priok.

Passagiers verlaten een schip in de haven van Tandjong Priok.

Een typisch Indisch tafereeltje op een der kaden.

FELIX HAMMER:

ONZE VERVOLGROMAN

DERDE HOOFDSTUK

Het huis stond achter Regent's Park. Het was een nieuw gebouw, modern van binnen, doch van buiten in ouderwetschen stijl gehouden. Sir Humphrey bleef enkele oogenblikken in de hal en wisselde een paar woorden met den butler, maar bij het vernemen van voetstappen keek hij op en zag Carlotta de trap afkomen. Toen het zachte licht van het bovenlicht op haar mooi gelaat viel, wist hij, dat hij nergens spijt van had. Carlotta was de vrouw, die hij gewild had, en hij voelde zijn hart steeds sneller kloppen zoodra hij haar zag. Zelfs al waren er tijden, dat hij zich opgelucht voelde, als hij haar verliet, altijd was hij blij, haar terug te zien, elken keer anders dan hij haar verlaten had. Een vrouw, die je woedend maakte en op je zenuwen werkte! Maar alles welbeschouwd was hij daarom juist met haar getrouwd. Hij had geweten, dat hij in zijn loopbaan als overheidspersoon uitsluitend kennis zou maken met nuchtere, ernstige, redelijke mensen, die dingen zouden doen en zeggen, welke men van te voren kon voorspellen en hij had in zijn particuliere leven iets heel anders willen hebben. Nu, dat had hij dan ook gekregen. Carlotta! En nu Ruth en Lisa ook nog. Niet dat ze werkelijk dwaas en onverstandig waren. Ze hadden uitstekende hersenen, maar die waren wellicht ondersteboven in haar hoofden gezet. Carlotta maakte grappige kleine geluidjes van voldoening, toen ze op hem afkwam en hij op haar toeliep en zijn beide handen nitstak.

„Carlotta, lieveling!”

Hij zag nu, dat haar hoofd, evenals dat van Lisa, omgeven was met een kroon van vraagtekens en hij kon niet nalaten een stap achteruit te doen en haar vol verbazing aan te staren.

„Kijk niet zoo strak boven op mijn hoofd!” vermaande Carlotta hem snibbig. „Je bent toch niet van plan me een zoen op mijn voorhoofd te geven, is het wel?”

Hij kuste haar lippen en nu deed Carlotta een stap achteruit om hem in oogenschouw te nemen.

„Je ziet er goed uit, Humphrey. En zoo knap! Ik was werkelijk vergeten hoe knap je wel was. Het is jammer, dat je je in het oerwoud begraaft. Neen, neen, kijk niet aldoor naar mijn kapsel. Het is mode, lieveling, en ik weet zeker, dat je het erg mooi zult vinden tegen den tijd, dat het al weer ouderwetsch is geworden.”

Sir Humphrey sloeg lachend zijn arm om haar middel, drukte haar even tegen zich aan en samen liepen ze langzaam naar den salon.

„Je bent een wonder, Carlotta,” zei hij vol bewondering. „Geen dag ouder ben je geworden. En je hebt me voor den gek gehouden ook. Je ziet er heelemaal niet uit alsof je op van de zenuwen bent, zoolks je in je telegram zei.”

„O, maar dat ben ik!” Carlotta werd meteen een wervelstorm. „Ik ben heelemaal in de war door die geschiedenis. Heelemaal in de war. En het is zoo slecht voor je huid, die opwinding. Hoeveel crème heb ik den laatsten tijd niet moeten gebruiken. Ik weet niet wat ik had moeten beginnen als je niet thuisgekomen was, Humphrey. Het was erg lief van je, meteen te komen. Maar je bent erg lief. Ik houd erg veel van je en je hebt mij gewoon weer in het normale spoor teruggebracht. Als je niet gekomen was, had ik eenvoudig mijn deur op slot gedaan en was in bed blijven liggen.”

„Nu, vertel me dan maar alles,” zei sir Humphrey sussend. „Lisa heeft me van het vliegveld gehaald, maar ze was niet erg mededeelzaam.”

Ze waren nu in den salon. Sir Humphrey merkte meteen op, dat die weer opnieuw geschilderd en behangen was en dat alle meubels anders stonden. Hij kon zelfs nauwelijks een meubelstuk herkennen. Het was altijd één van Carlotta's gewoonten geweest in tijden dat ze „in de war” was een deel van het huis opnieuw te laten behangen en schilderen. Gelukkig had ze een goeden smaak. Gelukkig ook, in aanmerking genomen, dat die periodes van emotioneele spanning dikwijls voorkwamen, had ze een ruim inkomen van zichzelf.

„Hoe vind je de kamer?” vroeg Carlotta hem. „Is ze niet veel mooier geworden? Ik durf je

echt niet te vertellen hoeveel die gordijnen wel kosten.”

Sir Humphrey staarde even twijfelmoedig naar de gordijnen als hij naar haar krullen boven op haar hoofd gestaard had.

„Ik zat er net over te denken,” zei hij langzaam. „Ik geloof, dat ik ze op den duur wel mooi zal vinden.”

„Op den duur!” riep Carlotta ongeduldig uit. „Maar ze zijn nu al prachtig. Wat mankeert den mannen toch, dat ze eerst aan iets nieuws moeten wennen voor ze er van gaan houden?”

Zonder antwoord te geven, ging sir Humphrey op de sofa voor het haardvuur zitten en stak zijn handen uit om die te verwarmen. Carlotta stond op het punt naast hem te komen, toen ze plotseling bleef staan.

„O, o, daar heb je het al!” zei ze uit haar humeur. „Pamela ligt weer op mijn nieuw groen zijden kussen.”

Sir Humphrey keek voorzichtig om zich heen. Het duurde eenigen tijd voor hij besepte, dat een goeden meter van hem vandaan aan het andere einde van de sofa een kraalachtig, opmerkzaam oog hem gadesloeg, dat gewikkeld was in een aantal dikke kronkels van een python.

„Lisa houdt ook nergens rekening mee,” vond Carlotta.

Sir Humphrey stond op en keek bedroefd op de sofa neer. Op het gebied van huiselijk leven had hij het een en ander meegemaakt, doch dit was hem toch te erg.

„Het is jammer, dat haar toekan gestorven is,” zei hij. „Maar kan niemand die Pamela weghalen?” „Onmogelijk!” Carlotta schudde haar hoofd. „Pamela houdt niet van mij — of van de bedienden. Ze sist. Een vreeselijk naar geluid.”

„Kan niemand dan Lisa met haar omgaan?”

„Niemand. En nu Lisa verliefd is, wordt het erg lastig. Pamela blijft waarschijnlijk tot de lente op dat kussen liggen.”

Sir Humphrey vertrok even zijn gezicht en keek om zich heen.

„Denk je, dat Pamela het vervelend zou vinden,” informeerde hij, „als we de sofa iets achteruit schoven en zoo zelf ook wat warmte van het vuur kregen?”

„We kunnen het probeeren,” zei Carlotta onzeker.

Sir Humphrey dook naar het einde van de sofa, waar Pamela niet lag, maar, zooals gewoonlijk, was Carlotta hem te vlug af. Hij moest dus den gevaarlijken kant nemen en schoof de sofa zachtjes achteruit, terwijl Pamela's kraaloog op hem gevestigd bleef.

Ze konden niet ver duwen, want de tafel stond in den weg. Maar ze slaagden er in, zooveel ruimte te maken, dat ze een kleine rustbank ter zijde van het vuur konden neerzetten. Pamela had nog wel de beste plaats, maar zij kregen toch ook van den zijkant nog wat warmte. Sir Humphrey ging met een zucht weer zitten. Carlotta vlijde zich naast hem neer en legde haar hand hartelijk in de zijne.

„Het is heerlijk je weer thuis te hebben Humphrey!”

Sir Humphrey keek nog eens achterdochtig in Pamela's richting en glimlachte als een boer, die kiespijn heeft.

„Het is heerlijk weer thuis te zijn, Carlotta. Maar wat is er nu met de kinderen aan de hand?”

„O, Humphrey, als je eens wist wat ik allemaal niet uit heb moeten staan! Het was genoeg om grijze haren te krijgen. Ik ben doodaf, lieveling, doodaf, dat verzeke ik je.”

„Ja, ja, Carlotta, maar zie je, ik weet nog van niets. Ik zou wel een paar bijzonderheden willen hooren.”

„Die wilde ik je juist geven, liefste,” vervolgde Carlotta opgewekt. „En ik heb een aangename verrassing voor je... Dat met Ruth is heerlijk!”

Redder in den nood

DOOR LAURENCE KIRK

„Wat zeg je!”

„Dat met Ruth is heerlijk.”

„Maar wat bedoel je? Je wilt me toch niet zeggen, dat zij dien jongenman al opgegeven heeft?”

„Neen, Humphrey, neen. Natuurlijk heeft ze hem niet opgegeven.”

„Nu, dan begrijp ik niet waar die heerlijkheid vandaan komt.”

„Maar het is heel eenvoudig, lieveling. Stevan is de knapste en charmantste jongeman, die je ooit zou kunnen ontmoeten.”

Sir Humphrey zweeg en hield zijn hoofd in zijn handen. Hij was nog eerder in het drijfzand terecht gekomen dan hij verwacht had.

„Neen, neen, alsjeblieft, Carlotta!” Hij hief zijn hand wanhopig op, toen Carlotta hem met een nieuwe uitbarsting wilde verrassen. „Laten we althans trachten ons het begin duidelijk voor oogen te stellen.”

„Maar het is heel duidelijk, lieveling. Ik zie niet in, waarom je je bezorgd maakt.”

„Ik maak me niet bezorgd, Carlotta. Ik tracht alleen weer tot bewustzijn te komen. Nauwelijks achtenveertig uur geleden heb ik een telegram van je gekregen, waaruit ik opmaakte, dat de heele familie in zak en asch zit. In antwoord op je telegram reis ik voor jouw plezier meer dan vierduizend kilometer door het ergste hondenweer, ik laat een groot deel van het Britsche rijk aan zijn lot over, ik geef het prijs aan den ondergang om zoo te zeggen, alleen om bij mijn aankomst te vernemen, dat hier klaarblijkelijk alles op rolletjes loopt.”

„Maar alles loopt niet op rolletjes, Humphrey. Alleen met Stevan is alles in orde.”

„En is Stevan dezelfde jongeman, die achtenveertig uur geleden nog een onmogelijk jongmensch was?”

„Maar natuurlijk is hij dat, lieveling. Wie anders zou dat zijn?”

„Maar heusch, Carlotta...!”

„Humphrey, lieveling, luister nu even. Het is heel eenvoudig. Kijk eens, ik had nog niet met Stevan kennisgemaakt, toen ik dat telegram stuurde.”

„O, had je nog niet met Stevan kennis gemaakt!”

„Neen. Alles wat ik wist was dat Ruth mijn kamer binnengewandeld was — nog voor ik mijn sinaas-appelsap gedronken had — en mij verkondigde, dat ze met een keller ging trouwen.”

„Een keller!” zei sir Humphrey schor. „Die Stevan is dus een keller!”

Carlotta scheen tevreden over de wijze, waarop hij van dit nieuwtje kennis genomen had. Ze gaf een tikje op zijn hand en vervolgde triomfantelijk: „Kijk, daar heb je het!” riep ze uit. „Nu kun je nagaan hoe ik me voelde. Je houdt er net zoo min van als ik.”

„Neen, zeker niet,” zei sir Humphrey grimmig. „En ik denk, dat ik mijn tegenzin langer kan volhouden dan achtenveertig uur.”

Carlotta scheen dit niet te hooren.

„Ruth zweefde de kamer weer uit, nadat ze het mij verteld had,” vervolgde zij. „Je weet hoe droomerig en gesloten ze is. Daarom dacht ik natuurlijk, dat die man één van die lieden was, die nooit kijken als je ze noodig hebt en een rok dragen, die niet past en een servet en een witte das.”

„Een zwarte das,” verbeterde sir Humphrey vermoeid. „Kellners dragen altijd zwarte dassen.”

„Nu, een zwarte das dan,” vervolgde Carlotta niet uit het veld geslagen. „Maar ik had ongelijk. Zoo'n soort keller is hij heelemaal niet.”

„Zoo, en wat voor soort is hij dan?”

„Het is een Russische keller, Humphrey, lieveling!”

„En maakt dat nu zoo'n verschil?”

„Doe niet zoo dwaas, Humphrey. Een verschil tussehen hemel en aarde. Hij heeft prachtige kleeren aan. Laarzen en een pofbroek en een mooie blauw geborduurde blouse met een hoogen hals.”

„Carlotta! Op jouw leeftijd laat je je toch hoop ik niet bedotten door een blauw geborduurde blouse met een hoogen hals?”

„Ik zie niet in wat mijn leeftijd daarmee te maken heeft,” meende Carlotta hooghartig. „En ik heb mij niet laten bedotten. Ik heb mijn hoofd koel gehouden, zooals ik altijd doe. En het is sensationeel, Humphrey, werkelijk sensationeel. Stevan is een vermomde prins. Prins Stevan Voroski. Dat is zijn werkelijke naam. Hij heeft de uitgestrekte landgoederen in de Oekraïne of Siberië of ergens anders. Natuurlijk heeft hij ze niet meer, dat is erg jammer. Maar toch is hij een prins.”

„O, lieve deugd!” kreunde sir Humphrey. „Het wordt hoe langer hoe erger.”

„Hoe kan je dat zeggen, Humphrey. Ik vind, dat je erg ondankbaar bent. En hij is werkelijk een prins. Ik heb zijn naam opgemerkt in een boek. Nu zie je het! En hij zet in het restaurant de schotels niet op tafel, hij buigt alleen en noteert de bestelling.”

„Nu, daar kunnen we in elk geval dankbaar voor zijn,” gaf sir Humphrey knorrig toe.

„Dat is heel wat,” zei Carlotta op vasten toon. „En hij is vreeselijk knap en heeft meer dan uitstekende manieren. En het is allemaal zoo romantisch. Weet je, dat hij zoo nu en dan al zijn onderscheidingen aandoet en ergens in een kelder het Russische volkslied gaat zingen?”

Sir Humphrey merkte, dat hij weer naar Carlotta's krullen zat te staren.

„Natuurlijk weet ik dat,” mopperde hij. „Dat doen ze altijd. Ik heb dat allemaal al eens in de bioscoop gezien.”

Eenige seconden lang zat sir Humphrey zwijgend voor zich uit te staren. Een kellner, die prins was en een prins die kellner was! Dat was juist de soort catastrofe, waar Ruth nu al jaren lang op aanstuurde. En ze was zoo koppig als alle muil dieren ter wereld, het kon haar niet schelen over hoeveel lijken ze moest gaan om te krijgen wat ze verlangde. Niemand was ooit zoo vriendelijk en zachtjes over lijken gegaan als Ruth. Hij was blijkbaar steeds op Carlotta's krullen blijven staren, want plotseling diende ze een klacht in.

„Humphrey, moet je nu aldoor op die vreemde manier op mijn hoofd blijven staren? Het is bijna alsof je in mijn hersenen tracht te kijken.”

„Nee, nee, ik zou je bedanken!” protesteerde sir Humphrey.

„Nu, schei er dan alsjeblieft mee uit. En verder mocht je wel wat meer enthousiasme toonen als ik je zulk belangwekkend en zulk bijzonder goed nieuws vertel. Ik veronderstel, dat je weer probeert het op den duur prettig te vinden, zooals je dat gewoon bent te doen.”

„Inderdaad, daar was ik mee bezig,” gaf sir Humphrey neerslachtig toe. „Maar,” vervolgde hij, „laten we de kwestie met Ruth even op zijn beloop laten en over Lisa praten. Blijkt Lisa's jongmensch achteraf ook een sprookjesprins te zijn?”

„Nee, zeker niet!” zei Carlotta heftig.

„O, is die nog steeds vreeselijk?” Het leek bijna alsof sir Humphrey zich opgelucht voelde.

„Vreeselijk is het woord nog niet eens,” meende Carlotta. „Hij is zoo ontzettend, dat ik niet aan hem kan denken zonder ziek te worden. Ik durf je nauwelijks te vertellen wat hij doet om aan den kost te komen.”

„Laat ik eens kijken,” zei sir Humphrey opgewekt. „Naar Lisa's smaak zoo in het algemeen te oordeelen, is hij waarschijnlijk jockey of slangenmensch.”

„Humphrey, besef je wel, dat het geluk van je dochter op het spel staat?”

„Ja zeker. En mijn gemoedsrust ook.”

„Hoe kun je dan zoo vreeselijk on-

gevoelig zijn, vooral nu het hoofdzakelijk jouw schuld is.”

„Mijn schuld?”

„Ja, lieveling. Het spijt me het te moeten zeggen, maar als jij je dochter wat strenger had opgevoed dan zou zooiets jammerlijks nooit gebeurd zijn.”

Sir Humphrey glimlachte zachtjes voor zich heen. Carlotta's keuze van persoonlijke voornaamwoorden gaf hem altijd een aanwijzing uit welken hoek de wind woei. Zoodra de kinderen iets verkeerd deden, waren het de zijne. Wanneer ze iets goed deden, hetgeen zelden voorkwam, waren ze van Carlotta. Ruth was zonder twijfel voorloopig van Carlotta, maar hij was zich bewust, dat indien Stevan ook maar in de verte bleek te zijn wat hij vreesde, Ruth weldra weer aan hem toegewezen zou worden.

„Nu, ga verder. Zeg het maar!” zei hij flink. „Wat doet dat vreeselijke jongmensch van Lisa voor den kost?”

Carlotta nam haar meest tragische houding aan.

„Lieveling,” fluisterde ze. „Het is te erg, te erg, werkelijk. Hij is beroepsvoetballer.”

Sir Humphrey deed hevig zijn best niet te glimlachen. Een glimlach zou hem in deze omstandigheden heel wat last bezorgd kunnen hebben.

„Dat is inderdaad leelijk,” gaf hij toe.

„Leelijk! Het is verschrikkelijk.” kreunde Carlotta. „Weet je dat hij rondloopt in een trui met verticale strepen?”

„Maar alleen als hij speelt, hoop ik?”

„Natuurlijk, alleen als hij speelt. Doe niet zoo dwaas, Humphrey. Maar het zijn blauw met witte strepen en ze lopen naar beneden.”

„Zou het dan beter zijn als ze schuin liepen of horizontaal?” vroeg sir Humphrey verstrooid.

Carlotta maakte een gebaar van ongeduld.

„Wees alsjeblieft niet zoo vermoeiend, Humphrey,” zei ze streng. „Ik zeg je, dat ze naar beneden loopen en dat ziet er heel ordinaar uit. Het is heelemaal verschrikkelijk.”

„Het ziet er inderdaad somber uit, moet ik zeggen,” gaf sir Humphrey toe. „Weet je ook hoe lang dat al aan den gang is?”

„Nee. Ik heb het pas tien dagen geleden ontdekt en ik heb er meteen een stokje voor gestoken.”

„O!”

„Ik zei tegen Lisa, dat ze dien man nooit meer mocht ontmoeten.”

„Dat klinkt niet slecht. En wat gebeurde er toen?”

„Ze ging er gewoon met hem vandoor!”

„Met hem vandoor?” Sir Humphrey werd nu werkelijk ongerust.

„Nee, niet op die manier,” legde Carlotta uit. „Ik geloof niet, dat hij misbruik van de situatie wilde maken, ten minste niet terwijl het voetbal seizoen nog in vollen gang was. Dat moet ik hem tot zijn eer nageven... Maar hij gaat met die vreeselijke Wanderers naar de ergste plaatsen.”

„Ergste plaatsen?”

„Ja, lieveling, plaatsen als Hull en Huddersfield, waar geen sterveling ooit van gehoord heeft.”

„O juist.”

„En Lisa volgt hem overal als een schoothondje. Het is ontzettend. Het is het ergste wat ons ooit had kunnen overkomen.”

Sir Humphrey vond het zelf ook niet zoo leuk. Hij stond op, keek voorzichtig in de richting van Pamela, die er nog steeds slaperig uitzag en zich in hun gezelschap bijzonder op haar gemak

Vervolg op blz. 22

Een goede appel onderscheidt U direct van een slechte, maar een stroombesparende en een stroomverslindende lamp zien er op het oog gelijk uit. Philipslampen besparen U tot 20% aan stroom en geven U steeds de volle maat aan helder licht. Juist nu toont de Philipslamp haar waarde!

Annonces betreffende

GENEESMIDDELEN EN GENEESWIJZEN

worden in dit blad slechts opgenomen, indien zij vooraf voorzien zijn van het stempel „Geen bezwaar” tegen de plaatsing, afgegeven door de Commissie van Contrôle op de Aanprijzing van Geneesmiddelen en Geneeswijzen, waarvan het Secretariaat is gevestigd:

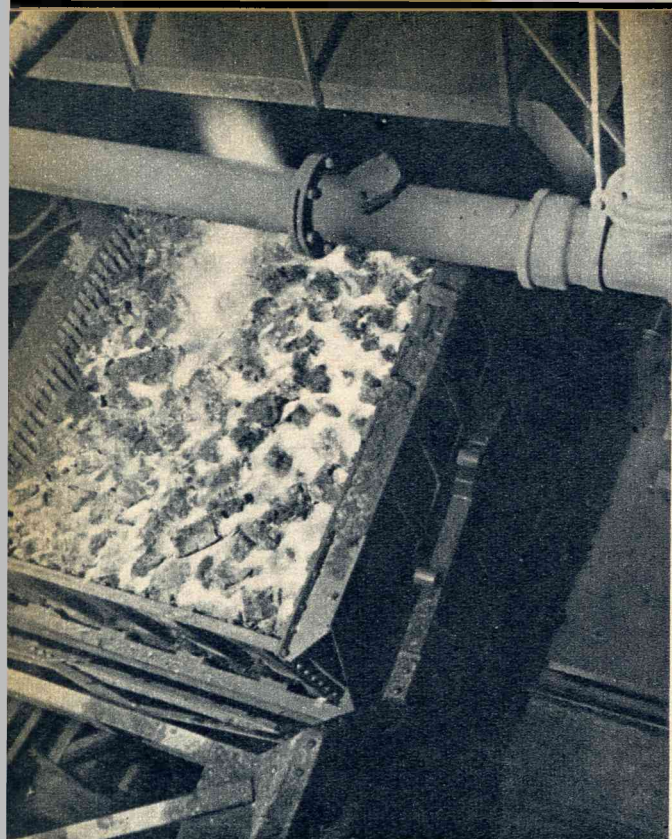
SEGBROEKLAAN 33 - 's-GRAVENHAGE

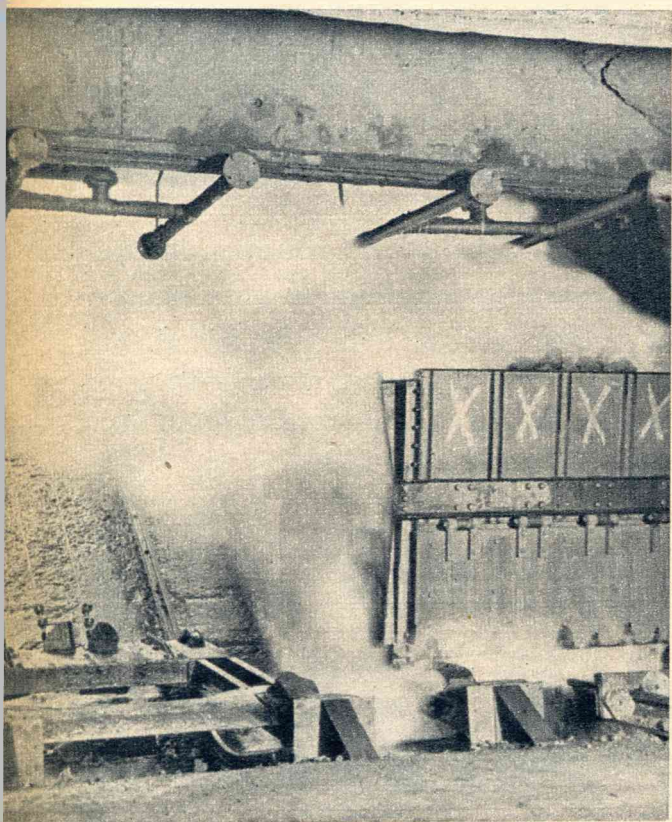
GASDISTRIBUTIE.... JA OF NEE?!?

Wat zegt de Gasfabriek?!?

Gasdistributie, dit nieuwste schrikbeeld doemt aan den oorlogshorizon. Heel Nederland vraagt zich in angstige spanning af: Zullen wij voldoende gas krijgen in de komende maanden? Of zal ook het gas zich voegen bij de lange reeks van gebruiksvoorwerpen en levensmiddelen en dagelijksche benodigdheden, die reeds in de distributie zijn opgenomen?

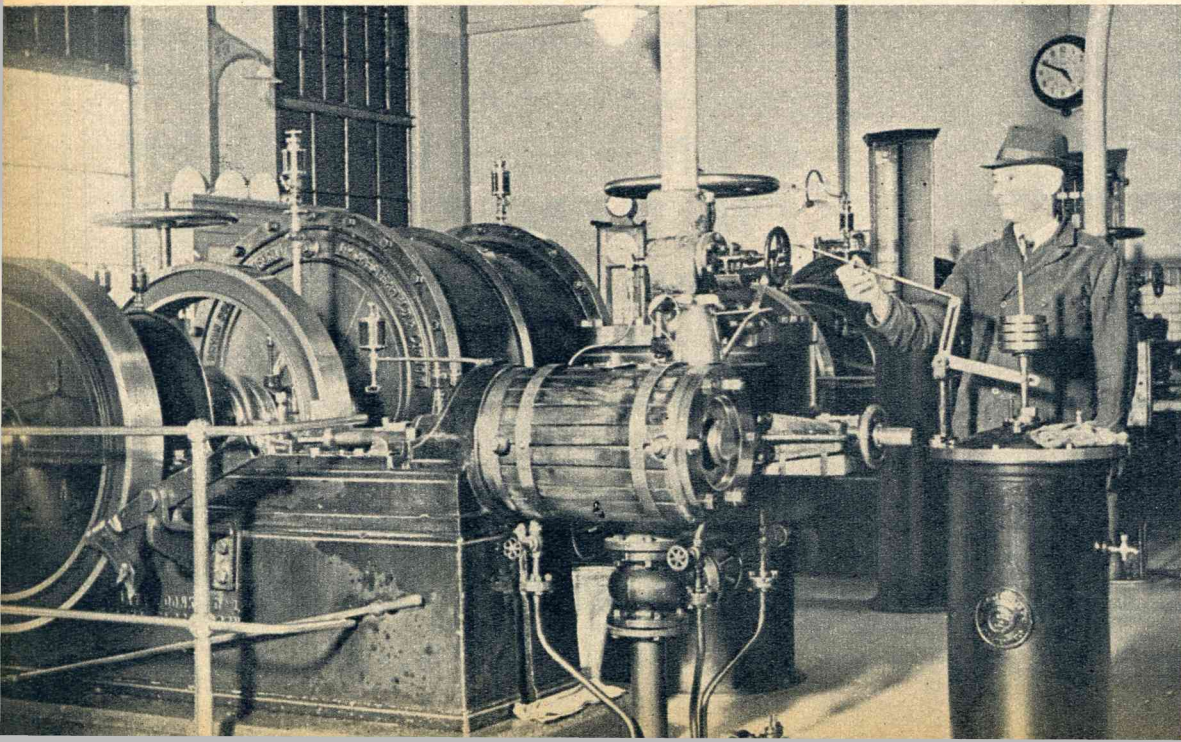

Witgloeiende bak cokes op weg naar de bluschinrichting.

Een sissende wolk is het gevolg van het doovende water op de witgloeiende cokes. De foto toont de bluschinrichting, links ziet men het wagentje, waarop de bak na het blussen langs een helling naar boven gebracht wordt.

De zg. „exhausters”, door een stoommachine aangedreven gaspompen, die het gas uit de stokerij aanzuigen en het door de verschillende volgende zuiveringsstoestellen naar den gashouder persen.

Wij besloten eens een kijkje te gaan nemen bij de modernste van de Amsterdamsche gasfabrieken, n.l. de Zuidergasfabriek aan den Ouderkerkerdijk aan den Amstel.

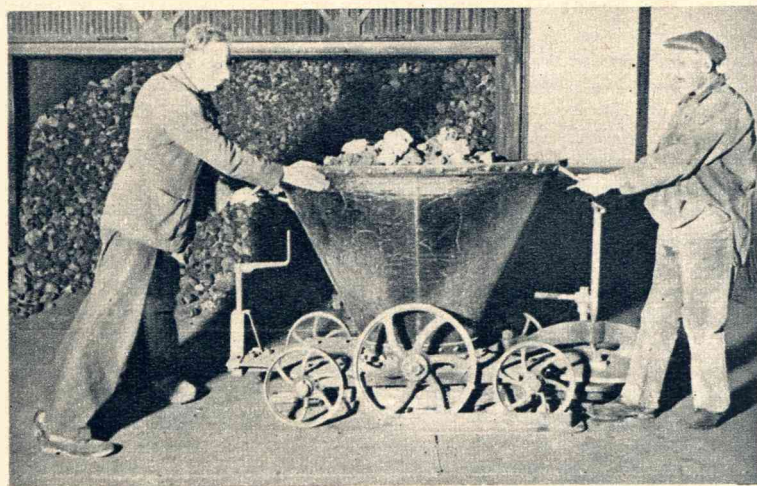
Terwijl wij op het pontje den Amstel overstaken — het was een mooie zonnige late herfst dag — voeren juist twee lichters volgeladen met kolen de haven van de Zuidergasfabriek binnen, hetwelk in de gegeven omstandigheden een prettig gezicht mocht heeten. En op het fabrieksterrein aangekomen, werden wij in de aardige Amstelvilla, die de zetel van de fabrieksdirectie is, door den heer Moll, hoofdingenieur der fabriek, en den heer van Iterson, werktuigkundig ingenieur van de Acquisitie-afdeeling, met vriendelijkheid en een gepast optimisme verwelkomd. Onze ergste vrees verdween, en het schrikbeeld van „een winter vol rauwkost” eveneens.

Na enkele vragen over en weer waren de beide heeren gaarne bereid ons de fabriek te laten zien.

Langzamer dan het treintje, dat met volle open spoorwagens van de haven naar de kolenopslagplaatsen achter op het terrein reed, liepen wij naar de kolenbelten. De zwarte bergen aan den Amstel hoezenden ons gepaste vreugde in, en een zeker weemoedig verlangen, hier eens 's nachts met een kar te komen en onzen eigen twijfelachtigen kolenvoorraad aan te mogen vullen.

Manmoedig deze onfatsoenlijke neigingen onderdrukkend, luisterden wij naar de verklaringen van den heer Moll. Enorme cijfers sloegen tegen onze ooren, zooals

het gebruik van kolen per dag, dat 300 ton is, waarvan ongeveer 140.000 m³ gas gemaakt wordt. Het jaarcijfer van 1939 belooft volgens de fabrieksgegevens 75.000 ton kolen, waaruit 34.500.000 m³ gas geproduceerd werden, en... dit is niet voor geheel Amsterdam. Want de Zuidergasfabriek levert slechts aan een deel der stad, wel het grootste deel. Momenteel werken er, d.i. ze produceeren gas, twee fabrieken, n.l. de gasfabriek in Zuid en in West. De eerste levert gas aan de fabrieken in Noord en Oost, waar dit in de aldaar aanwezige gashouders en regulators wordt opgevangen en verdeeld over de gaspijpleidingen onder de stad. Bovendien levert de

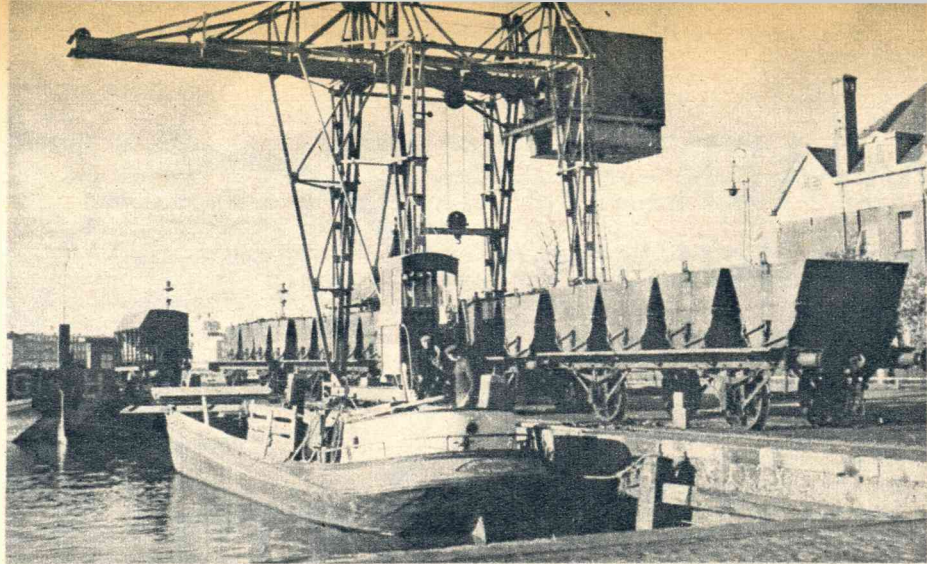

Als op koude dagen het gasverbruik stijgt (soms met 30000 tot 40000 m³) vervaardigt men bij wijze van aanvulling watergas, dat met gewoon steenkoolgas gemengd wordt. Bij dit proces wordt stoom over gloeiende kolen geblazen, waardoor koolmonoxyde (de beruchte kolen-damp) en waterstofgas ontstaat. Twee stokers rijden een wagentje met cokes aan om den generator van het watergasapparaat bij te vullen.

Een registreerende drukmeter, die den druk van het aan de stad afgeleverde gas opteekent.

In ijzeren bakken wordt een deel van de cokes, d.z. de ontgaste kolen, naar de haven van de fabriek gebracht, waar de kraan ze overlaadt op gereedliggende schepen.

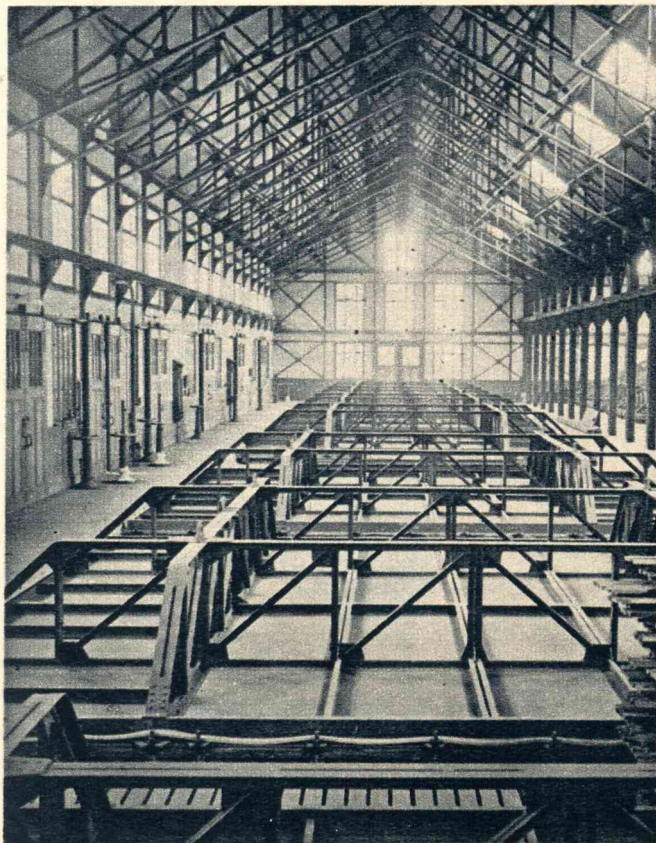
Zuidergasfabriek eveneens gas aan Weesp en Muiden. (West levert uitsluitend aan de stad.)

Van de kolenbelten gaan de twee soorten kolen: de grove steenkolen en de fijnkolen naar de breekmachines, waar zij gebroken en gemengd worden. Dan begint het eigenlijke „gas-uit-kolen”-proces.

In de enorme stokerij, die zwart en luguber, hoog en wijd voor ons ligt, branden dag en nacht de witgloeiende cokes onder de groote gesloten gasovens. Een warboel van rails en kriskras langs en over elkaar heenlopende ijzeren trappen, dikbestoven met zwart kolenstof, leiden voorraadbunkers, cokesbakken en roetig uitziende mannen door dit gasbedrijf. Eerst worden de kolen van de kolenbelten door middel van kranen naar de voorraadbunkers boven in de stokerij getransporteerd en vandaar in vulwagens in de ovens gestort. Op geregelde tijden, enkele malen per dag, verwijderen de stokers de uitgewerkte kolen (sintels en slakken) uit de ovens, terwijl anderzijds de ontgaste kolen, d.i. de cokes, in groote bakken naar de bluschinrichting worden gereden. Zoo'n fabriek werkt economisch, want een deel van de ontgaste kolen wordt weer als cokes gebruikt om de ovens te stoken. De rest, het overgrootste deel, gaat naar de sorteerbunkers, waar zij naar stukgrootte worden gesorteerd, en dan als de ons allen bekende grove, geklopte of parelcokes aan de Amsterdammers verkocht worden. Hier verlaten we de cokes en gaan eens kijken wat er verder met het gas gebeurt.

Als het gas uit de stokerij komt, heeft het een temperatuur van 70° tot 80° C. en moet natuurlijk afgekoeld worden. Dat geschiedt in de groote koelers, vier n getal, daarin daalt de temperatuur tot 25° à 30°,

Overzicht van het „zuiverhuis”, bevattende groote kisten in den bodem van de hal, waarin het gas door middel van ijzeraarde bevrijd wordt van zwarewaterstof.

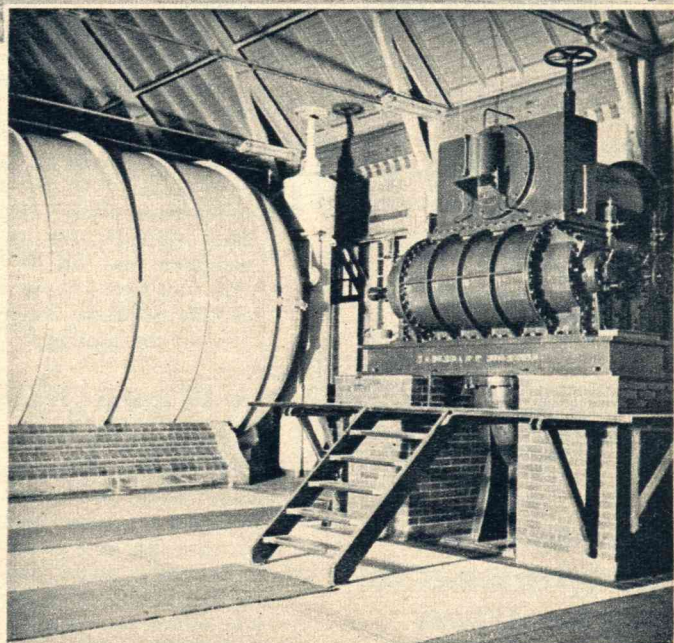

Een overzicht van de Zuidergasfabriek te Amsterdam. Op den voorgrond de enorme cylinder, waarin het gas door middel van watersproeijs van ammoniak gereinigd wordt. Midden achtergrond — de middensoort cylinder — hierin wordt het gas gereinigd van de laatste teerresten door middel van electrische afstooting.

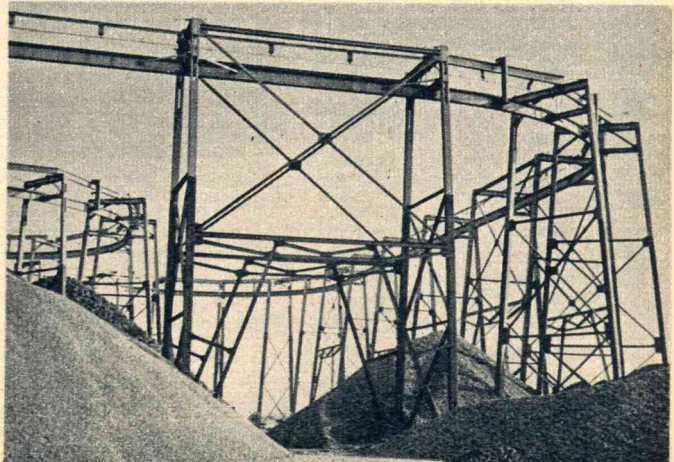
waarbij teer en ammoniak worden afgescheiden. Alhoewel deze afscheiding plaats heeft in een gesloten overloop — een soort glazen stomp, om den scherpen reuk te temperen en om te verhinderen dat vuil en stof in de teer en ammoniak vallen — is de koelerhal toch een „herstellingsoord” voor verkoudheden, waar men de hevigste neuscatarrhe kwijt kan raken. Na deze neus-en-keelgeneeskuur komen we bij de ammoniakwasschers, die ook nog de vluchtige ammoniakdampen uit het gas verwijderen. Nu zitten er nog twee bestanddeelen in het gas, n.l. zwavelwaterstof en naftaline. De eerste schadelijke substantie wordt in het „zuiverhuis” door binding met ijzeraarde (een soort „afvalproduct” van de aluminiumfabrieken) er uitgehaald, terwijl de naftaline verdwijnt doordat het gas een sproeiregen van olie passeert. Dan is het eindelijk schoon en kan voor huishoudelijke en andere doeleinden gebruikt worden.

Foto's Ass. Corr.)

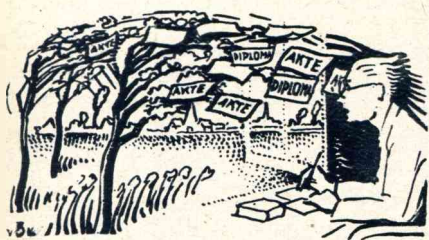
Het hangspoor, een zg. „Telpherbaan”, met opslagplaats van de naar stukgrootte gesorteerde cokes.

De gasmeter, waarmee van uur tot uur de hoeveelheid wordt vastgesteld van het in de stokerij gemaakte steenkolengas.

't Komt U niet AANWAAIEN

Nee, maar het kost moeite en geld. — Neem geen risico, maar studeer onder **deskundige leiding** bijv. voor het

MIDDENSTANDSDIPLOMA PRAKTIJKDIPLOMA BOEKHOUDEN

Handelscorrespondentie (Frans, Duits, Engels en Ned.) • Boekhouden M.O. • Kruideniersdiploma • Manufacturenbrevet • Staatsexamen A en B • Onderwijzersakte • Mulo-diploma • HBS (Extraneus) • Wiskunde M.O.K.

Prospectus en proefles gratis

WINTERWEELENDE

uitverkocht!

De stroom van bestellingen op dit schitterend modeboek houdt echter nog steeds aan. Omdat wij anders duizenden zouden moeten teleurstellen, volgt hier een belangrijk bericht.

Voor hen die „Winterweelde” niet bezitten

stellen wij beschikbaar een uittreksel van het modeboek Winterweelde. Daarin zijn opgenomen 57 van de meest gangbare en flatteuze modellen van mantels, japonnen (ook van 2 soorten stof), rokken, blouses, jongens- en meisjeskleding, regenjassen, enz., zoodat U uit deze collectie keus zult kunnen maken. De prijs van dit uittreksel bedraagt

20 ct.

Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent. Uw bezorger of den boekhandel: door girostorting op no. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels aan

Patronenkantoor PANORA
Nassauplein 1 - Haarlem

FELIX HAMMER: Redder in den nood

Vervolg van blz. 19

scheen te voelen, ging met zijn rug voor het haardvuur staan en dacht na. „Er moet een eind aan komen,” vervolgde Carlotta heftig. „Zoo'n schandaal zou je niet kunnen hebben, Humphrey. Je zou ontslag moeten nemen.”

„Ik geloof niet, dat het zoo ernstig is,” zei hij vriendelijk. „Het was alleen Caesar's vrouw, die boven alles verheven diende te zijn. Maar niemand heeft ooit in dat verband van zijn dochters gesproken.”

„Maar, Humphrey!” Carlotta was bijna in tranen. „Je móét iets doen. Zoo kan het niet doorgaan. Ik kan het niet verdragen.”

„Maak je maar niet ongerust, Carlotta.” Hij kwam op haar toe en pakte haar hand. „Ik zal alles doen wat ik kan. En als ik niet slaag, dan stelt de ervaring mij nog gerust, dat geen enkel jongmensch van Lisa het langer uitgehouden heeft dan drie maanden.”

„Maar, drie maanden!” kreunde Carlotta. „Ik kan die gestreepte trui geen drie maanden meer verdragen.”

Sir Humphrey lachte even en gaf haar een zoen.

„Nu, misschien is het geen drie maanden,” zei hij. „Misschien is Lisa voor het eerst van haar leven tot rede te brengen. En laten we er nu niet meer over praten. Ik moet wat te drinken hebben en ik sterf van honger. En ik wil iets van jezelf hooren.”

Carlotta was onmiddellijk vol zelfverwijt.

„Och, arme lieveling,” riep ze uit. „Ik had je hier niet meteen mee lastig mogen vallen. Het was walgelijk van me. Je moet op sterven liggen na die vreeselijke reis! Maar ik heb er ten minste aan gedacht, 'n mooien lamsrug voor je diner te bestellen.”

Sir Humphrey glimlachte en kuste haar opnieuw. Als iets hem kon doen vergeten, dat hij de hulpeloze vader was van twee knappe en onverantwoordelijke dochters, dan was het een goed toebedeide lamsrug.

VIERDE HOOFDSTUK

Dit gesprek vond plaats op een Vrijdag. Sir Humphrey wist, dat hij, het koste wat het koste, den volgende Maandag over een week terug moest zijn in Kulongo, zoodat hij precies zeven dagen den tijd had om de zaak in orde te brengen. Hij twijfelde er echter aan of dit wel voldoende was om Ruth en Lisa tot inkeer te brengen. Persoonlijk voelde hij even weinig voor Ruth's keller-prins als voor Lisa's voetballer. Maar er was tijdens het week-end niets aan te doen, want Ruth had juist een paar vriendelijke regels geschreven om hem te verwelkomen en was daarna met haar keller-prins naar een of ander partijtje buiten de stad gegaan. (Zaterdag was waarschijnlijk de vrije dag van den prins.) De eenigen, waarmee hij zich dus kon bemoeien, waren Lisa en haar voetballer en den volgende middag passeerde hij dan ook met Lisa en nog eenige duizenden menschen de hekken van Stamford Bridge, waar de Wanderers tegen Chelsea zouden spelen.

Op weg naar het veld had hij nogal wat moeite gedaan om uit te visschen, waar en hoe Lisa met haar Albert had kennis gemaakt, want hij kon niet begripen hoe zij, die tot zulke verschil-

lende kringen behoorden, elkaars pad gekruist hadden. Maar natuurlijk liep Lisa's pad grilliger dan dat van andere, volgens vaste regels levende lieden. Blijkbaar had zij hem op de kunstijbaan van Earl's Court ontmoet. Een of andere beginnening was met haar in botsing gekomen en had haar van de sokken gereden; Albert had haar echter weer op de been geholpen, zij hadden enkele beleefde woorden gewisseld en zoo was er een begin gemaakt. Dit alles was hem met een openhartig en vertrouwenwekkend gezichtje verteld, dat ze bij voorkeur zette, als ze iets zei, wat slechts gedeeltelijk waar was en ze deed dit zoo goed, dat iedereen erin vloog, behalve haar vader. Maar sir Humphrey had één ding op zijn dochters voor: hij kende haar al, toen ze nog maar vijf waren en reeds de eigenschappen toonden van de jonge vrouwen, die ze eens zouden worden, terwijl zij nog niet geleerd hadden deze te verbergen. Hierdoor was hij op de hoogte van haar methodes gekomen. Hij had dikwijls opgemerkt, hoe Lisa, die uitstekend was in paardrijden, schaatsenrijden en skiën, plotseling volkomen hulpeloos en onhandig kon worden, als er een of andere vreemde man in de buurt was, die haar belangstelling had opgewekt. Zij had al op heel jeugdigen leeftijd ontdekt, dat indien er één zwakke plek bestond in het harnas van het sterke geslacht, dit de neiging was om hulpbehoevenden bij te staan. Sir Humphrey was er dus tamelijk zeker van, dat er iets weggelaten was in Lisa's verslag der gebeurtenissen. De arme Albert was waarschijnlijk uitgekozen voor geestelijke vivisectie vóór hij de kunstijbaan betreden had. Lisa kon fouten maken zooals ieder ander, maar zij was nog nooit door den verkeerde opgeraapt.

Hun zitplaatsen waren op de tribune juist tegenover het middenveld en boven de gang, waardoor Albert en de rest van de elftallen het terrein op zouden komen rennen. Lisa had dat zoo bepaald. Alle staanplaatsen waren reeds dicht bezet toen zij aankwamen en de opeengepakte menigte zag er uit als 'n lap oude, bruine keperstof, met hier en daar roode en blauwe en gele vlekken van vrouwenhoeden. Lisa popelde van opwinding en legde sir Humphrey haastig, zij 't ook niet nauwkeurig, de regels van het spel uit. Sir Humphrey, nogal opzichtig voor zijn doen met een bolhoedje en een donkerblauwe overjas, hield van den klank van haar stem, maar hij luisterde niet naar hetgeen zij zei. Hij keek vol belangstelling om zich heen. Hij was nog nooit eerder naar een groote match geweest en voelde zich aangestoken door de sfeer van spanning om hem heen.

Toen Lisa hem alles verteld had omtrent buitenspel en strafschoepen, wendde hij zich kalmpjes tot haar met de woorden:

„Maar dat weet ik allemaal al, Lisa. Je vergeet, dat ik op school in het eerste elftal speelde.”

Om de een of andere reden scheen Lisa dat grappig te vinden en hij vervolgde tamelijk verontwaardigd: „Maar het is waar. Ik speelde spil, en zooals je moet weten, is dat een belangrijke plaats.”

Lisa bleef lachen, doch pakte daarop plotseling zijn arm en fluisterde:

Een schitterend mechanisme, waar door regelmatige inkt-uitvloeijing verkregen en lekken voorkomen wordt, is het kenmerk van

OSMIA

Schrijft prettiger!

Verkrijgbaar met vacuum-vulsysteem of druk-vulsysteem. Zichtbare inktvoorraad. Fraaie modellen voor Dames en Heeren. Schriftelijke garantie in alle goede zaken.

GEBR. RIKKERS N.V.
AMSTERDAM
's-GRAVENHAGE
ROTTERDAM

Verstopping?

Overtollig vet?
Aambeien?
Onzuivere huid?
Onzuiver bloed?

Het betrouwbaar werkende middel is Dr. Schieffer's Stofwisselingzout. Men bereide hiervan zelf een geneeskrachtig water, dat de inwendige organen doorspoelt, bloed en darmstelsel van stofwisselingslakken zuivert, de spijsverteringsorganen tot normalen arbeid opwekt en ook groote verlichting van reumatische pijnen verschaft.

Een langdurige kuur met het van Dr. Schieffer's Stofwisselingzout bereide geneeskrachtige water is een weldaad voor het gehele organisme. Men gevoelt zich vrijer en gezonder.

Dr. Schieffer's Stofwisselingzout

Is in alle apotheken en drogisterijen te verkrijgen.
Originele flacon Fl. 1.05
dubbele flacon Fl. 1.75

„Kijk eens, Humphrey! Zie je daar dien vierling?”

Sir Humphrey keek zoekend om zich heen en bemerkte ten slotte op een rij vlak voor hem vier mannen. Elk van hen had een enorm hoofd en een dikken, opgezette rooden nek en elk had een omvangrijke bruine overjas aan van gelijke kleur en snit. Zij leken zoo precies op elkaar, dat ze inderdaad voor een vierling gehouden konden worden, vooral daar uit den rechterzak van elke overjas de hals van een whisky-flesch te voorschijn stak. Het waren zware jongens, daar viel niet aan te twifelen. Terwijl sir Humphrey hen gadesloeg, betrapte hij zich op de door lafheid ingegeven hoop, dat zij supporters waren van de Wanderers en niet van Chelsea. Hij wist, dat er geen twijfel mogelijk was over de zijde waar Lisa haar hart aan verpand had, en het kon wel eens benauid worden, als deze vier heeren daar niet op gesteld waren.

Lisa legde hem nu voor den derden keer uit, dat Albert rechtsbuiten speelde en uit den tunnel zou komen hollen. Sir Humphrey verzekerde haar, dat ze hem dat al eerder verteld had en Lisa zei, dat ze meer belangstelling van hem verwacht had.

„O, maar ik stel er veel belang in,” zei sir Humphrey verstrooid. „Maar tusschen haakjes, hoe heet Albert nog verder?”

„Zijn achternaam is Blain,” zei Lisa verlegen.

„Blain!” Sir Humphrey sprak den naam uit alsof hij hem op zijn tong proefde. „Mevrouw Albert Blain.... Nu, het kon erger zijn.”

Lisa keek een anderen kant uit om het fronsen van haar wenkbrauwen te verbergen, toen de zaak eindelijk begon. De Wanderers kwamen een voor een uit den tunnel in het sukkeldrafje, dat karakteristiek is voor den beroepsvoetballer en hun supporters begroetten hen met bemoedigende woorden en aanhoudend geschreeuw. Lisa leunde over een kwart van den vierling om Albert te kunnen ontdekken.

„Daar is hij,” schreeuwde zij opgewonden. „Nee, hij is het niet.... Daar! Daar! Nee.... Wat is er toch met Albert aan de hand?”

Sir Humphrey had niet zoo bijzonder goed opgelet. Wat hem betrof, hadden het allemaal Alberts kunnen zijn, want zij zagen er precies hetzelfde uit in hun gestreepte truien, waar Carlotta zich zoo aan geërgd had. Maar nu waren

er al tien man verschenen en er was nog niets van Albert te zien. Lisa keek hem met wijdgeopende, verschrikte oogen aan.

„Maar hij is er niet,” stotterde zij. „Zij hebben Albert toch niet laten uitvallen! Dat kunnen ze niet! Dat is onmogelijk. O, Humphrey, dan is er een ongeluk gebeurd, dan is er een ongeluk gebeurd.”

Sir Humphrey staarde haar aan. Zij hield werkelijk van dien jongen. Zij was bijna in tranen, en werkelijk verdrietig.

„Het is niets ergs, Lisa,” zei hij sussend. „Hij zal zijn veter of zooiets gebroken hebben.”

Maar Lisa was ontroostbaar. Zij leunde opnieuw voorover, angstig en met open oogen, toen het elftal van Chelsea te voorschijn kwam. Toen er even een pauze kwam, maar nog steeds geen spoor van Albert te zien was, stond ze eensklaps op en drong langs hem heen, klaarblijkelijk van plan, Albert uit een of ander hospitaal op te visschen. Maar juist op dat oogenblik verscheen hij met een vaart of hij den trein moest halen en Lisa slaakte een doordringenden gil: „Albert, Albert, vooruit, Albert!”

Sir Humphrey moest er van blozen. Liza's kreet was over het heele veld te hooren en hij verwachtte, dat al die zeventigduizend hoofden zich naar hem om zouden draaien om hem verachtelijk aan te staren. Maar in werkelijkheid nam niemand er de minste notitie van, zelfs niet de menschen uit zijn onmiddellijke omgeving en hij ging weer zitten, op het ergste voorbereid.

„Is hij niet aardig?” vroeg Lisa met schitterende oogen.

Sir Humphrey's indruk was, dat Albert goed gebouwd, doch een beetje onder de maat was, maar hij was niet zoo tactvol om dat te zeggen.

„Een sieraad van het voetbalveld,” merkte hij beleefd op.

Intusschen hield het gemompel van de menigte op. De aanvoerders lootten op de middellijn. De elftallen stelden zich op. Het fluitje. En daar begonnen ze.

Onmiddellijk begon weer die eigenaardige, mompelende dreun. Het was als het gesjilp van miljoenen musschen in een diepe schacht, en het werd sterker en verflauwde, doch het stierf nooit heelemaal weg.

Wordt vervolgd.

Het Stroopersnest

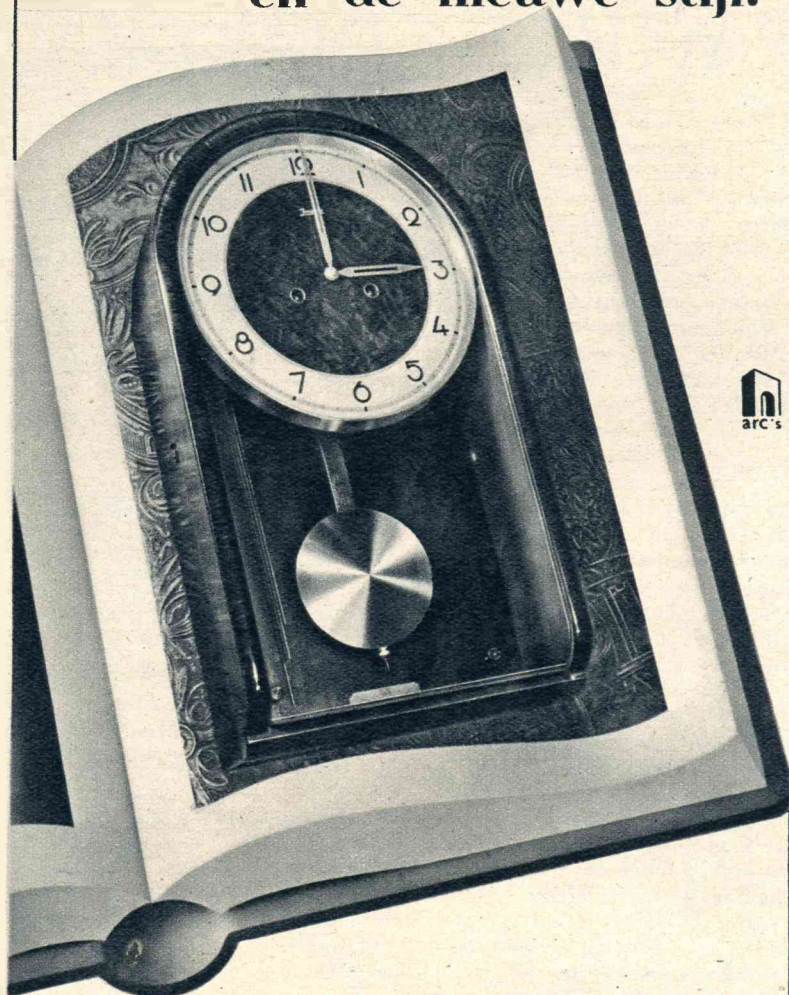
is een boeiend verhaal van den strijd op leven en dood tusschen verstokte stroopers en boschwachters. Aan den voet van een hoogen, zwaar begroeiden berg ligt de herberg „Het witte Hert”. Hier komt geregeld een aantal jonge boeren van het bergdorp bijeen, deels om nieuwe strooptochten te beramen, maar deels ook om „Zwarte Greet”, de buitengewoon knappe dochter van den waard, het hof te maken.

„Zwarte Greet” staat aan den kant der stroopers en Toni, de zoon van een rijken boer, heeft haar tot vrouw gevraagd. Zij stemt er in toe met hem te trouwen, op voorwaarde, dat hij eerst het fiere hert neerlegt, waarop reeds jarenlang vergeefs werd gejaagd.

Rijk aan avontuur en spanning is deze nieuwe roman uit onze serie „Avonduur-Lectuur”. Hij verschijnt in de komende week en wij raden u ten stelligste aan, u van een exemplaar te verzekeren. Zooals u weet kosten deze romans slechts 15 cent per exemplaar; ze zijn verkrijgbaar bij onze bijkantoren, bezorgers en agenten.

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. Bureau's: HAARLEM, Nassaulaan 51, Telef. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, Singel 263, Telef. Int. 33170, Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Statensingel 179b, Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Telef. Int. 111666, Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstr. 142, Telef. Int. 13473, Giro nr. 149597. ENSCHEDE, Oldenzaalsche str. 56, Telef. Int. 2188, Giro nr. 383773. ARNHEM, Nieuwe Plein 42, Telef. Int. 24825, Giro nr. 383772. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telef. Int. 4286, Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20, Telef. Int. 5851, Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5, Telef. 81. De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Traditie en de nieuwe stijl.

arc's

Het oude vertrouwde, het traditioneele, smaakvol in overeenstemming gebracht met de eischen van het moderne interieur... ziedaar wat de nieuwe Junghans-modellen op zoo bekoorlijke wijze kenmerkt! Spreekwoordelijk is daarbij de betrouwbaarheid van het wereldvermaarde Junghans-merk!

Junghans

WANDKLOKKEN

IN ALLE GOEDE KEOKKENWINKELS MET HET JUNGHANSSCHILD.

Voor verkoudheid beschermen
Tegen hoest helpen

reeds **2 Rheila's** meermalen
per dag.

Verkrijgbaar bij Apothekers en Drogisten.

BEROEMDE OPERA'S EN HAAR COMPONISTEN

Wilhelm Richard Wagner

Wie kent niet het „Lied aan de Avondster”, het „Pelgrimskoor” of het „Bruidskoor” uit de opera's van Wagner? Als men u de vraag stelde, tot welke opera's deze stukken behoorden, dan zoude ge het antwoord daarop zeker niet schuldig blijven. Minder dan „Tannhäuser” en „Lohengrin” zijn echter de andere werken van dezen grootmeester der toonkunst bekend. Alvorens wij evenwel tot een directe bespreking der werken overgaan, laten wij eerst enkele bijzonderheden volgen zoowel uit zijn leven als over 't ontstaan van zijn opera's.

Te Leipzig aanschouwde Wilhelm Richard Wagner den 22en Mei 1813 het levenslicht. Van zijn vader erfde hij ongetwijfeld zijn liefde voor tooneel en dichtkunst. Kort na Richard's geboorte kwam deze echter te overlijden. Twee jaar later hertrouwde zijn moeder met den begaafden dichter, portretschilder en acteur, Ludwig Geyer. Geyer hield van den kleinen Richard en hoopte dat hij later als kunstenaar iets zou beteekenen, want dat Richard talent had stond bij hem vast.

Nadat hij in Dresden de Kreuzschule doorloopen had, verhuisde de familie weer naar Leipzig (1827). Dit beteekende voor Wagner een keerpunt en de muziek begon een beslissende rol in zijn leven te spelen. Te Leipzig bezocht hij de Gewandhausconcerten, leerde Beethoven's muziek voor de „Egmont” kennen en toen groeide bij hem de idee, de drama's, die hij schreef, ook van muziek te voorzien. Na enkele jaren van onstandvastig werken, waarin niet onmiddellijk de uitgesproken muzikale genialiteit naar voren kwam, ontpopte hij zich meer en meer als muziekdramatisch componist.

Na werkzaam te zijn geweest als kapelmeester aan de opera te Magdeburg en Königsberg, werd hij directeur van den schouwburg te Riga. Hier begon hij te werken aan de „Rienzi, de laatste der Tribunen”. Wagner voltooide gedurende den zomer het libretto en in den herfst ving hij met het schrijven der muziek aan. Doch dan verliet hij op het onverwachts Riga (1839), en gaf aan het bij hem reeds lang bestaande voornemen, om naar Parijs te gaan, gevolg.

Daar wilde hij trachten „de Rienzi” op te laten voeren. Hij scheepte zich op een zeilschip in dat naar Londen voer, om dan van daaruit naar Parijs te gaan.

Deze zeereis, een ware ongeluksreis, waarop zij driemaal bijna schipbreuk leden en eenmaal door den storm gedwongen werden om in een Noorsche haven beschutting te zoeken, en waarop hij de legende van „De Vliegende Hollander” uit den mond der zeelieden vernam, deed bij hem het denkbeeld ontwakken een muziekdrama te schrijven over deze legendarische figuur.

Hij arriveerde te Parijs in September 1839 en bleef daar tot April 1842. Deze tijd was één van de moeilijkste perioden uit zijn leven. Honger, koude en armoede waren zijn grootste kwelgeesten. Niettegenstaande dit alles werkte hij voort en December 1840 was de partituur van „Rienzi” gereed. Het werk werd naar Dresden gestuurd en eenigen tijd later kwam voor hem de verheugende tijding, dat de „Rienzi” ter uitvoering was aangenomen.

Den 20en October 1842 vond de eerste uitvoering plaats, die om 6 uur begon en even voor middernacht een einde nam. Het succes was overweldigend.

Wagner werd nu kapelmeester te Dresden en „Der Fliegende Holländer”, waarvan hij de partituur inmiddels ook voltooid had, werd in studie genomen. Na een wel wat al te haastige voorbereiding kwam deze opera reeds 2 Jan. 1843 tot opvoering.

(1813-1883)

DOOR COR BACKERS

Richard Wagner.

Met bezigheden overladen vond hij toch nog de gelegenheid „Tannhäuser” te componeren, de schetsen voor de „Meistersinger” te ontwerpen en met de compositie van „Lohengrin” aan te vangen. De eerste opvoering van „Tannhäuser” was geen succes, en dit moet voor Wagner wel 'n groote teleurstelling geweest zijn, vooral als men bedenkt wat hij van deze compositie verwachtte.

Dat „Tannhäuser” nog minder gewaardeerd werd dan „Der Fliegende Holländer” kwam, doordat Wagner meer en meer van 't normale operaschema afweek. Het groote operapubliek, gewoon aan den geijkten vorm, kon het baanbrekende werk van den jongen kunstenaar niet apprecieeren.

Na de minder succesrijke opvoeringen van „Der Fliegende Holländer” en „Tannhäuser” werd „Lohengrin” echter niet direct ten tooneele gebracht.

Toen men in 1848 op alle gebied hervormingen trachtte in te voeren, stond Richard Wagner in de voorste rijen der opstandelingen. Niet om directstaatkundig-politieke eischen, doch meer omdat hij dacht, dat nu het juiste oogenblik aangebroken was om de aandacht te vestigen op zijn hervormingsideeën betreffende de opera. Men nam echter niet de minste nota van zijn voorstellen en dit deed hem deelnemen aan den opstand, die in Mei 1849 uitbrak. De omwenteling mislukte en Wagner, met aanhouding bedreigd, vond het beter naar Zwitserland uit te wijken. Op zijn vlucht kwam hij te Weimar, waar hij bij Franz Liszt een onderkomen kreeg. Geheel zijn leven heeft hij in dezen kunstenaar een voorvechter voor zijn kunst gevonden.

Den 28en Augustus 1850 kwam, onder leiding van Liszt, de „Lohengrin” te Weimar tot opvoering. Hoewel de ontvangst weinig beter was dan destijds met „Tannhäuser”, toch maakte de uitvoering 'n diepen indruk. Vooral het feit, dat Liszt zijn werken propageerde, droeg er niet weinig toe bij, dat Wagner erkenning vond.

Over den inhoud van de in deze inleiding genoemde opera's — uitgezonderd de eerste twee werken — moge thans het een en ander volgen.

De strijd tusschen de edellieden en het volk van het Roma uit de veertiende eeuw is de hoofdgedachte van de opera „Rienzi.” In 't kort samengevat luidt het verhaal als volgt:

Orsino, een Romeinsch edelman, wil Irene, Rienzi's zuster, ontvoeren. Deze poging wordt echter verijdeld door een ander edelman, Colonna, wiens zoon liefde voor Irene heeft opgevat. Rienzi, de volksleider, verschijnt nu ten tooneele, waar een menigte burgers bijeen is. Wat hij vernomen heeft maakt hem zeer verolgen en hij doet een beroep op de bevolking, dergelijke smadelijke handelingen van de zijde der edelen niet te dulden. Het volk is met hem! De edellieden weten echter door intrigues de burgers van meening te doen veranderen en Rienzi wordt nu zelf het slachtoffer, vooral als men verneemt dat hij een overeenkomst met den Duitschen keizer heeft aangegaan.

Wolfram's lied aan de Avondster, een scène uit de opera „Tannhäuser”.

Hij bevindt zich nu in een groot gevaar en Adriano waarschuwt Irene en vraagt haar met hem te vluchten. Zij weigert dit en wil bij haar broeder blijven. Irene gaat Rienzi zoeken en vindt hem biddende in de kathedraal. Hij zegt haar echter te vluchten met Adriano. Andermaal spreekt Rienzi tot het volk, maar tevergeefs. Ze steken de kerk in brand en steenigen broeder en zuster. Als Adriano nu ziet dat zijn geliefde en Rienzi gedoemd zijn den vlammedood te sterven, werpt hij zijn zwaard van zich en rent de kathedraal binnen om met hen om te komen in de vlammenzee.

In de ouverture met haar dikwijls onstuimige passages, die overigens goed de dramatische momenten in de opera voorbereiden, hebben enkele gedeelten onze bijzondere aandacht: n.l. de kort na den aanvang gehoorde, religieuze muziek van Rienzi's gebed.

In de eerste acte, waarvan de strijd tusschen de edelen en het volk en Rienzi's oproep tot de burgers de hoofdpunten zijn, is Rienzi's kort recitatief een juweel van declamatorische muziek. Ook het duet tusschen hem en Adriano moet hier genoemd worden, terwijl de finale van deze acte met het dubbelkoor, gezongen door het volk en de monniken, bijzonder treffend is.

Ook de finale van de tweede acte is indrukwekkend; hierin komt namelijk een groot ballet voor van historisch karakter en zij is de symbolische uitbeelding van de triomfen van het oude Roma.

Van de onstuimig gespeelde derde acte, waarin het wapengekletter regelmatig gehoord wordt, is de groote aria, welke Adriano zingt, wel zeer effectrijk. De krijgshymne, die later volgt, is uiterst suggestief in de muzikale uitbeelding en het duet tusschen Adriano en Irene weet bij iedere opvoering opnieuw ontroering te wekken.

„Het gebed van Rienzi”, waarmede de laatste acte opent, is van een verheven schoonheid, hoewel het teeder gezongen duet tusschen Rienzi en zijn zuster, de hartstochtelijke aria van Rienzi en het bekoorlijke duet van Irene en Adriano evenzeer onze bewondering hebben. De finale sluit op grandiooze wijze deze opera.

Van deze opera, die men moet beschouwen als de afsluiting van de oudere bravour-opera, tot „De Vliegende Hollander” is een groote schrede voorwaarts, het is een mijlpaal op den weg van de opera tot het muziekdrama.

Den grondslag van Wagner's libretto vormt de sage van een Nederlandsch kapitein, die door zijn goddeloos leven en zijn eed om tegen den zwaarsten storm in de Kaap de Goede Hoop te passeeren,

gedwongen wordt rusteloos op zee rond te dwalen tot het einde der dagen. Alleen de alles opofferende liefde van een vrouw kan hem hiervan verlossen. Daarom is het hem toegestaan eens in de zeven jaar aan wal te gaan.

De opera vangt aan op het oogenblik, dat juist een periode van zeven jaar is verstreken. De vliegende Hollander komt voor anker in een baai aan de Noorsche kust, waar ook het schip van een Noorsch kapitein, Daland, bescherming voor den razenden storm heeft gezocht. De Hollander hoort dat Daland een dochter heeft en vraagt toestemming haar te mogen leeren kennen. Senta is een romantisch meisje, op wie de legende van den vliegenden Hollander een diepen indruk gemaakt heeft. Als de twee zee-lieden nu thuiskomen, zit zij droomerig te staren naar een schilderij, dat een beeld geeft van den ongelukkigen held. De gelijkenis van den vreemdeling met dit portret is zoo groot, dat zij zich onmiddellijk tot hem aangetrokken voelt. Zij zegt hem, te gelooven, dat zij hem zal kunnen redden. Later komt haar geliefde (de bootman Erik) en bepleit zijn zaak bij haar. Als de vliegende Hollander dit hoort, denkt hij dat hij verloren is en wil naar zijn schip terugkeeren. Senta wil hem volgen, maar tegengehouden door Erik, Daland en haar vriendinnen, roept zij hem na, dat zij hem trouw zal blijven.

Hoewel de vliegende Hollander Senta liefheeft, wil hij haar doen afschrikken, maakt zich daarom bekend en gaat naar zijn schip. Het helpt niet, zij rukt zich los, ijlt naar de punt van een rots en stort zich in zee. Het spookschip onttrekt zich aan onze oogen en bij zons-ondergang rijzen de vormen van de twee geliefden, elkander omarmend, uit de zee op en schijnen opwaarts te stijgen. De ouverture is als het ware de in klank gebrachte samenvatting van de voornaamste gebeurtenissen, die zich in de opera zullen voordoen.

Een indrukwekkende inleiding volgt, het is de stormscène in de eerste acte. Boven den storm hoort men het gezang van de zeelieden bij hun werk (Ho-jo-he, hal-lo-jo!).

De tweede acte vormt een wel zeer sterke tegenstelling met de eerste. Hier bevinden wij ons in Daland's huis, waar een sfeer van rust en stil geluk heerscht. Senta's oude voedster en haar vriendinnen zitten in de kamer aan 't spinnewiel en wij hooren

weldra het wereldberoemde „Spinlied” klinken. De liefelijke schoonheid van deze melodie is 'n voorbeeld van Wagner's genialiteit.

Boven den storm uit hooren wij het thema van „De Vliegende Hollander”, maar het klinkt ons nu in de ooren als de roep van een in nood verkeerend mensch op zee:

In de volgende acte hooren wij het beroemde Matrozenkoor en de handeling, die hiermede in be-

trekking staat, is van een huiveringwekkende en dramatische kracht.

Wagner's muzikale illustratie van deze legende is boeiend van begin tot eind. Het is ook bij het scheppen van deze muziek, dat hij zich voor het eerst bewust werd van zijn genie.

Wat de muziekdrama's „Tannhäuser” en „Lohengrin” betreft, door de talrijke opvoeringen hier te lande, mogen we den inhoud ervan bij de opera-liefhebbers wel bekend veronderstellen. Enkele bijzonderheden over beide werken zelf willen we onze lezers echter niet onthouden.

Vervolg op blz. 27

„Nie sollst du mich befragen....”, het beroemde lied van Lohengrin tot Elsa, wier kampvechter hij zal worden.

Uit Hans Albers' eerste sprekende film: *Nachtvogels*: schuw en sinister kijkt hij de wereld in.

Een andere van zijn imponerende bandietenfoto's.

Als zeekapitein in de film *Unter heissem Himmel*.

Als de man met den matelot in de film *Onder gele vlag*.

HANS ALBERS

Hans Albers is evenals Paula Wessely het kind van een slager. Zijn wieg stond echter niet in Weenen, doch in de Hanzestad Hamburg.

Zijn loopbaan is gauw verteld. Hij trok de wijde wereld in, kwam bij een reizend tooneelgezelschap en vandaar bij het groote tooneel, om ten slotte na een succesvollen tijd in Berlijn naar de film over te gaan.

Een zijner eerste rollen was in de film *Nachtvogels*. Daarna trad hij achtereenvolgens op in: *De Blauwe Engel*; *Bommen op Monte-Carlo*; *F. P. I. antwoordt niet*; *Vluchtelingen*; *Peer Gynt*; *Variété*; *Sherlock Holmes*; *Fahrendes Folk*; en zijn laatste film: *Trenok*, de Pandoer, om maar eenige van zijn voornameste en meest geslaagde rollen te noemen.

Hij is van alle markten thuis en den vroolijken bonvivant speelt hij met denzelfden flair en hetzelfde élan als de meest doortrapte schurkenrol. Moeilijke situaties worden bij voorkeur voor hem uitgezocht om het publiek te laten genieten van de wijze waarop hij er zich doorheen slaat. Vandaar zijn populariteit bij 'n groot gedeelte der film liefhebbers. Wat zijn veelzijdigheid betreft, spreekt de reeks foto's welke wij op deze pagina geven voor zichzelf.

Als detective in de film: *Sherlock Holmes*.

Uniformen draagt hij graag en met zwier. Hans Albers als de indrukwekkende zeekapitein in „Een man op dwaalwegen.”

Hans Albers en Heinz Rühmann in *Bommen op Monte Carlo*, de groote succesfilm van 1931.

Foto's Tobis en Ufa.

De destige zakenman in de film „Percy neemt vacantie.”

De ontsnapte strafgevangene in de film *Circusreizigers*.

Ondanks zijn voorliefde voor uniformen lijkt hij niet steeds dezelfde. Den eenen keer wordt het accent gelegd op den zeeman, een anderen keer op zijn all-round karakter en een volgende maal (zoals hier) op 't indrukwekkende van zijn creatie.

BEROEMDE OPERA'S

Vervolg van blz. 25

Bij het ontwerpen van het libretto vereenigde Wagner de sage van Tannhäuser en Venus met die van de heilige Elisabeth en het verhaal van den zangerswedstrijd aan het hof van Thüringen. In dit verhaal spelen de twee tegenover elkander liggende bergen — de Wartburg, waar de Minnesänger hun wedstrijden hielden en de Hørselberg, waar volgens de legende eerst de lentegodin Hulda, later echter de verlokkenende Venus troonde — een groote rol.

De ouverture van de opera is nog steeds een geliefd nummer op menig concertprogramma. Het brillante en effectvolle van deze orkestmuziek heeft veel tot die populariteit bijgedragen.

Bij den aanvang hoort men het bekende „Pelgrimskoor”, eerst zacht als vanuit de verte komend, dan meer en meer in kracht toenemend, totdat het klinkt in al zijn grootheid. Dit thema wordt omspeeld door zeer levendige passages van de violen, die een zinnebeeldige voorstelling geven van de rusteloze wereld tegenover de verheven rust van het geloof, die tot uitdrukking komt in de melodie van het „Pelgrimskoor”.

1a. Andante maestoso.

Het middendeel staat hier lijnrecht tegenover. Men hoort motieven uit de Venusberg-scène, de muziek is van een wonderlijke bevalligheid; satyrs flitsen ons voorbij en verlokken dansmuziek klinkt. De dans der satyrs en nymfen wordt wilder en wilder en plotseling is de betooverende schoonheid van den Venusberg verboden.

Het gordijn rijst en het tooneel stelt den Venusberg voor. Tannhäuser rust aan de zijde van vrouwe Venus, en zij vermeien zich in het spel der nymfen en satyrs, terwijl in de verte sirenen zingen. Treffend is door Wagner de lichtheid van dit spel in de muziek weergegeven.

2a. Allegro.

Wagner's groote tooneelkennis treedt duidelijk aan het licht, als we het dramatische effect ondergaan bij de verwisseling van de scène van den Venusberg in 't liefelijke dal nabij den Wartburg. Het eene oogenblik bekoren ons de satyrs, nymfen en sirenen met hun speelsheid, een volgend moment bevinden wij ons in het dal, waar Tannhäuser voor het kruis geknielt ligt. Van verre hoort men het gezang der pelgrims en een herder speelt op zijn fluit. Het vredige van deze scène laat niet na een gewijden indruk te maken.

Van de derde acte is ons „Het Lied aan de Avondster” bekend. De avondstemming en het opkomen van de ster geven Wolfram de inspiratie voor de hymne aan deze planeet, die voor hem het symbool is van de onaardsche liefde.

Zichzelf begeleidend op de harp heeft

hij de wonderlijk-teere melodie van het lied aan:

Het hoogtepunt van het heele werk is wel het verhaal van Tannhäuser in de derde acte. Hier vindt men een melodische declamatie, ondersteund door een toonschildering in het orkest, die de stemmingen en gewaarwordingen van den held weergeeft. Deze stijl is als een voorlooper van het muziekdrama te beschouwen.

De strijd van het zinnelijke (muziek van den Venusberg) tegen het goddelijke (muziek van het Pelgrimskoor) zijn de twee hoofdgedachten, die het werk beheerschen.

Als we de „Lohengrin” beluisteren, worden we al direct door het voorspel getroffen. De inzet van de zeer hoog geschreven partijen voor de violen suggereert ons onmiddellijk de nederdaling van den wonderdoenden Graal. Steeds machtiger worden de klanken, maar ook steeds stoffelijker. Het hoogtepunt wordt bereikt, wanneer drie bekkenslagen in combinatie met de trompetten en bazuinen klinken. Het is de uitbeelding van het „Tremendum”, het beven voor het Goddelijke. De muziek vervaagt zich nu tot ijle klanken. Eenmaal gehoord vergeet ge nimmer het Graal-motief:

Wagner noemt met opzet deze inleiding „Voorspel”. Meer en meer gaat hij er toe over, zijn ideeën betreffende het muziekdrama te verwezenlijken, n.l. een vereeniging der verschillende kunsten in één groot werk.

In Lohengrin wordt al verband gelegd tusschen de kleuren en de karakters van personen en stemmingen. Bij de schilderingen van den Graal en de lichtgestalten van Lohengrin en Elsa klinkt het orkest helder en doorschijnend; hetzelfde geldt voor de figuren der duisternis, Telramund en Ortrud; nu hoort men het orkest zich steeds bewegen in diepere en donkergekleurde klanktimbres.

De meest indrukwekkende oogenblikken in de eerste acte zijn wel Elsa's droom (waarbij we weer het Graal-motief hooren) en het moment, waarop de zwaan, een praam trekkende, den ridder brengt (Lohengrin), die Elsa zal verdedigen.

In de tweede acte wordt onze aandacht speciaal gericht op de Balkon-scène, zoo genoemd, omdat Elsa hier enkele uren voor haar huwelijk aan den nacht haar jong geluk toevertrouwt. Het melos van deze scène is bijzonder fijn van stemming.

De instrumentale inleiding van de derde acte brengt ons in de feestelijke sfeer die heerschen zal tijdens het huwelijk. Direct hierop volgt het aan allen zoo bekende „Bruidskoor”, waarvan de muziek nimmer haar bekoorlijkheid schijnt te verliezen.

De „Graalvertelling”, waarin Lohengrin zich bekend maakt, is buitengewoon expressief, en de opera eindigt met de gedeeltelijke herhaling van Elsa's droom, gevolgd door een schitterend climax, gebouwd op het Graalmotief.

Wordt vervolgd

Een geheimzinnige truc?

Houdt U het voor mogelijk, dat er met vele vrouwen dagelijks precies hetzelfde geschiedt, als wij U met deze afbeelding toonen? Deze vrouwen doen bij haar dagelijksche schoonheidsverzorging niets anders, dan het hoofd van den romp scheiden. Zij verkeeren in de meening, dat het voldoende is het gezicht te verzorgen om jong te blijven. Maar het gezicht kan dan alleen jong blijven, wanneer ook het geheele lichaam jong gehouden wordt! Wanneer b. v. het huidweefsel der borst te lijden heeft van een minder-goede bloedsomloop, dan doet zich hetzelfde euvel bij de gezichtshuid voor. Eerst zodra de geheele lichaamshuid systematisch verzorgd wordt, kan de heele mensch en dus ook het gezicht jong blijven. Tot deze systematische verzorging der lichaamshuid behoort de dagelijksche bepoederling met Vasenol, omdat op die wijze de bloedsomloop bevordert wordt en den cellen nieuwe voedingsstoffen toegevoerd worden. Daardoor wordt het huidweefsel weer elastisch. De heele mensch voelt zich frisscher en ziet er jonger uit!

Vasenol TOILET POEDER

Mooi haar valt op!

Zowel in betrekking, bij sport en spel, in het theater, of op reis: Steeds en altijd draagt een goed kapsel bij tot succes! De voorwaarde voor ieder modern kapsel is steeds de zeepvrije, niet-alkalische haarverzorging met „Zwartkop”

ZWARTKOP SHAMPODOR SHAMPODOR-BLOND

VERANDERJURK

voor zware figuren

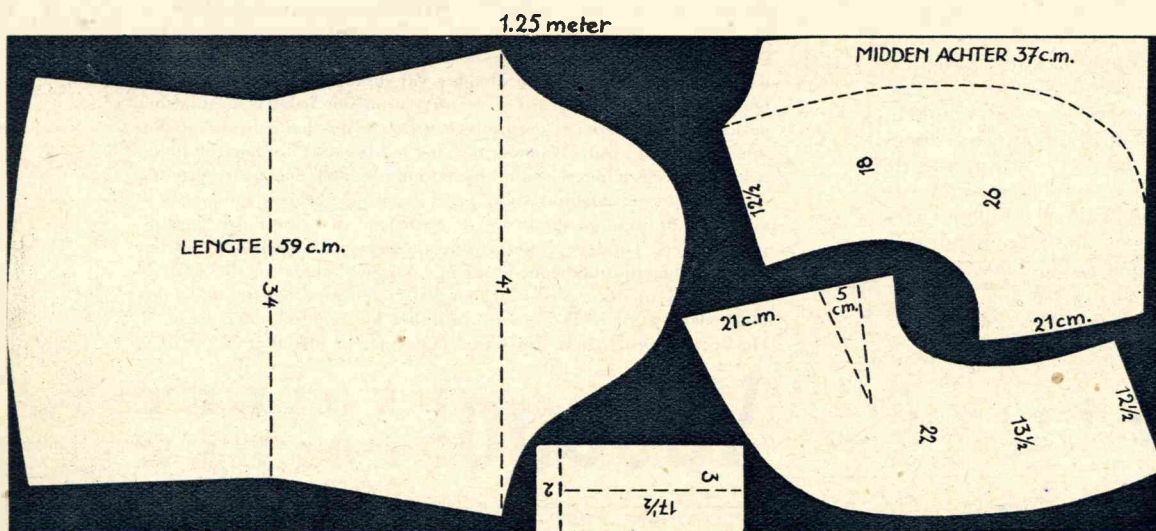
Het is gemakkelijk genoeg, van een „volwassen” jurk iets te maken voor een veel kleiner en tengerder figuur of bijvoorbeeld den mantel van moeder voor een dochttertje te vermaken, maar hier is de oorspronkelijke eigenaresse niet mee gediend, integendeel, ze raakt nog een oud kledingstuk kwijt!

We willen nu eens probeeren om van een oud stuk een draagbaar geheel te maken voor hetzelfde figuur als waarvoor de eerste jurk bestemd was.

Natuurlijk moet er dan een nieuw lapje stof aan te pas komen. Dit lapje stof was in ons geval echte zijde, die puntenvrij gekocht mocht worden, en bovendien voor den winter nog betrekkelijk warm is. We kunnen desgewenscht ook kunstzijde nemen, omdat voor de 1.25 m, die voor dit vermaken vereischt werd, niet veel punten noodig zijn. Nu zijn er natuurlijk nog meer mogelijkheden, die afhangen van het model, de tint en de stof van de oude japon.

Het spreekt immers vanzelf, dat niet iedereen een japon heeft in den geest van het exemplaar op onze eerste foto, maar dat behoeft geen reden te wezen, dat die niet in den nieuwen vorm gegoten kan worden, zooals wij hierbij afbeelden. Bij uw japon kunnen bijvoorbeeld een bovendeele en mouwen van velours chiffon erg mooi zijn, of misschien zelfs van een geruite of genopte stof, waarvan de ondergrond met de effen tint combineert. Al deze mogelijkheden kunnen worden overwogen en de beslissing is aan u.

In het hierbij weergegeven kledingstuk was reeds éénmaal een verandering aangebracht, zoodat er een soort overgooier werd verkregen. Deze was echter voor de tweede maal onder de armen en langs de halsopening zoo gesleten, dat er noodzakelijk verandering in moest komen. Deze verandering gaat als volgt in zijn werk:

Ongeveer 8 cm boven de taille wordt het rugpand van de japon afgeknipt en het voorpand eveneens, op het middengedeelte na. Dit gedeelte is niet gesleten en blijft dus behouden, te meer daar de geschulpte sluiting wel een aardig effect geeft. Nu leggen we den nieuwen lap dubbel (zijde, kunstzijde en velours chiffon zijn 90 cm breed, terwijl zuiver wollen stoffen 130 of 140 cm breed zijn). Van de eerstgenoemde stoffen, dus zijde en kunstzijde, hebben we ongeveer 1.25 m noodig, terwijl we van velours chiffon 1.70 m noodig hebben, omdat we hierbij alle deelen in één richting moeten knippen met het oog op de vleug van de stof. Voor deze en andere stoffen met vleug geldt dus het afgedrukte schema *niet*. Voor wollen stoffen van dubbele breedte (130 en 140 cm) is het schema ook anders. Hier is slechts 90 cm voor noodig, daar het rugpand en de beide voorpandjes onder elkaar gelegd worden, terwijl de mouwen er langs vallen. Een couponnetje van deze lengte mogen we vrij koopen, dus misschien is dat ook nog wel een uitkomst.

Wanneer alle deelen geknipt zijn, worden de nieuw geknipte panden in elkaar geregen, evenals de mouwen. Daarna rijgen we het oude stuk aan het nieuwe bovenstuk en passen de jurk. Wanneer de figuurnaad in den zijnaad niet voldoende is, kunnen we in de gebogen lijn ook nog wat ruimte voor het figuur werken, wanneer we daar ten minste bij het knippen op gerekend hebben door flinke naden te nemen.

Wanneer de jurk past, stikken we haar in elkaar en rijgen de mouwen in de armgaten. Aan den onderkant worden de mouwen afgewerkt met een dubbele manchet. Deze heeft een overslag, zooals op het patroontje duidelijk is te zien. De mouw wordt natuurlijk aan den onderkant gerimpeld en een klein splitje vergemakkelijkt het aantrekken.

Ten slotte wordt het geheel keurig gestreken en u zult werkelijk over het resultaat tevreden kunnen zijn.

(Foto's Pers Foto Dienst)

Houdt U van koolraap?

GESTOOFDE KOOLRAAP

(4 PERSONEN)

2 kleine koolrapen, 2½ dl melk, 25 g boter, 25 g bloem, zout, peper, nootmuskaat.

Schil de koolrapen, snijd ze in dunne plakken en maak van de plakjes dunne reepjes. Zet ze op met weinig water en zout en kook de groente ongeveer 25 tot 30 minuten gaar. Giet ze in een vergiet en laat ze uitlekken. Smelt voor de saus de boter, voeg er de bloem bij en daarna onder voortdurend roeren de melk. Laat het sausje doorkoken, maak het met zout, peper en nootmuskaat op smaak.

Roer de groenten er door, laat ze op een zacht vuur nog even stoven, dien ze op in een dekschaal en rasp er nog wat nootmuskaat over.

KOOLRAAP MET AARDAPPELEN EN LAMSVLEESCH

(4 PERSONEN)

1 grote koolraap met het groen, 1½ kg aardappelen, 400 g lamsvleesch, 1½ dl melk, 25 g vet, zout, peper, nootmuskaat.

Schil de koolraap en snijd ze in stukjes, zet ze samen met de fijne groene blaadjes, wat water en zout op en kook alles samen half gaar. Voeg er dan de geschilde aardappelen bij en kook de massa gaar. Smelt intusschen het vet, leg het vleesch, dat met zout en peper is bestrooid er in en bak het bruin. Giet vervolgens een scheutje water bij de jus en laat het vleesch gaar stoven. Stamp intusschen de aardappelen en de groenten fijn, giet de jus van het vleesch er bij en maak den stampot met zout, peper en nootmuskaat op smaak. Dien den stampot op in een verwarmde dekschaal en leg het vleesch er op.

KOOLRAAP MET KAAS EN HARDE EIEREN

(4 PERSONEN)

2 kleine koolrapen met het groen, 25 gram vet of boter, 2½ dl melk, 25 g bloem, 35 g kaas, 1 à 2 eieren, zout, peper.

Schil de koolrapen en snijd ze in reepjes, snijd het groen fijn en kook die samen ongeveer ½ uur gaar. Smelt voor de saus de boter, voeg de bloem er bij en onder goed roeren de melk. Laat het sausje doorkoken en binden. Roer er vervolgens de geraspte kaas, de hardgekookte eieren, die in stukjes zijn gesneden en de groenten door en laat alles samen even zachtjes stoven.

SCHOTELTJE VAN KOOLRAAP MET SPEK

(4 PERSONEN)

2 kleine koolrapen, 200 g spek, 1 ui, zout, peper, nootmuskaat, 2½ dl melk, 25 g bloem, paneermeel, wat vet of boter.

Schil de groenten, snijd ze in dunne plakken en verdeel deze in dunne reepjes. Kook ze in weinig water met zout gaar, laat ze op een vergiet uitlekken.

Snijd het spek in blokjes en laat het in een pan met dikken bodem zachtjes uitbakken. Voeg er den gesnipperden ui bij en laat dezen even fruiten. Strooi er vervolgens de bloem door en giet de melk er bij. Laat het sausje onder voortdurend roeren doorkoken, maak het met zout, peper en nootmuskaat op smaak. Roer er de groenten door, doe de massa in een vuurvasten schotel, strooi er wat paneermeel over en leg er hier en daar een kluitje boter of vet op. Laat het schoteltje in een warmen oven bruin worden.

GEVULDE KOOLRAAP

(4 PERSONEN)

4 kleine koolrapen, 200 g runder- en varkensgehakt, zout, peper, nootmuskaat, 35 g boter of vet, 1 snee oud brood.

Schil de koolrapen, snijd er een dek-seltje af en hol ze vervolgens uit. Kook ze bijna gaar in water met zout. Laat ze voorzichtig uitlekken. Vermeng intusschen het vleesch met elkaar, maak het op smaak met zout, peper en nootmuskaat. Week het brood in kokend water, druk het uit en kneed het door het vleesch. Smelt een gedeelte van de boter in een pan, leg het gehakt er in en roer het zoo lang tot het lichtgrijs van kleur is. Vul er de koolrapen mee. Zet ze in een vuurvasten schotel, giet wat water in het schoteltje en leg er een paar kluitjes boter in. Laat de koolraap in een warmen oven gaar worden. Leg voor het presenteren op iedere koolraap een dekseltje, dat mee gaar gekookt is.

Wat zullen we eten?

- Zondag:** Varkenslapjes.
Bloemkool.
Aardappelen.
Chocoladevla.
- Maandag:** Bloemkoolsoep.
Aardappelgehakt.
Zuurkool.
Aardappelen.
- Dinsdag:** Lamscoteletten.
Koolraap.
Aardappelen.
Griesmeelpudding.
- Woensdag:** Gebakken spek.
Heete bliksem.
Gebakken grutjes.
- Donderdag:** Hachée.
Gesmoorde uien.
Aardappelen.
Maïzenavla.
- Vrijdag:** Macaronisoep.
Gebakken kaas.
Sla.
Aardappelen.
- Zaterdag:** Runderlapjes.
Gestoofde bieten.
Aardappelen.
Citroenpap.

Is DIT plekje ouder dan uw geboortebewijs?

Heeft een onjuiste of onvoldoende huidverzorging Uw huid op deze plaats slap en rimpelig laten worden? Nog is het tijd om in te grijpen! Het ontbreken van een doeltreffende reiniging van de huidporiën en onvoldoende voeding van het huidweefsel hebben een verslapping van de huid ten gevolge gehad. Voorkomt te juister tijd dit gevreesde verschijnsel door toepassing van een rationeele huidverzorging, die de natuurlijke functies van de huid ondersteunt en completeert. De Kaloderma-Schoonheidspreparaten zijn samengesteld op basis van de laatste biologisch-cosmetische onderzoeken. Na een kortstondig gebruik zult U constateeren, dat zij Uw huid weer elastisch, soepel en frisch maken. Als U iets naders over de verbluffende werking van deze nieuwe preparaten wilt weten, vult U dan onderstaande coupon even in. U krijgt dan kosteloos een proefpakket toegezonden en bovendien ons boekje „Kaloderma-Schoonheidspreparaten”, waarin alles staat, wat de dames van de hedendaagsche huidverzorging moeten weten.

KALODERMA-REINIGUNGSCREME

Doozen: F. —.75 en Potten: F. 2.—

KALODERMA-GESICHTSWASSER

Flacons: F. 1.35 en F. 2.—

KALODERMA-AKTIVCREME

Tuben: F. —.50 en F. 1.— Potten: F. 2.—

KALODERMA-TAGESCREME

Tuben: F. —.50 en F. 1.— Potten: F. 2.—

KALODERMA

EEN NIEUWE WEG NAAR
NIEUWE SCHOONHEID

Schoonheidspreparaten

Gütermann's
Naaizijde

ONVERANDERLIJK
BESTE KWALITEIT

OM ZEKER TE ZIJN, GELIEVE U OP HET
HANDELSMERK: „HET SCHAAKBORD” TE LETTEN!

De gekleede mantels garneert men graag met bont, dat evenals verleden jaar niet meer uitsluitend als kraag en manchetten verwerkt wordt, doch behalve als zak ook nog in allerlei fantasiemotieven en biezen. Naast heele bovenstukken, die natuurlijk ontzettend veel bont vereischen, kan men dus ook met een bescheiden hoeveelheid van dit steeds kostbaarder wordend materiaal volstaan.

Behalve zilver- en blauwvos zijn het vooral ook de kort-harige bontsoorten, die uitermate geschikt zijn voor garnering. Naast het dure persianer en ook Indisch lam zien we allerlei minder mooie schapenvelletjes, bisam, zobelfeh, ocelot en andere tijgerachtige, bibrette en seal electric. Echt seal, nerz, bever en geveerd hermelijn blijven natuurlijk gereserveerd voor heel dure mantels. Bij een zwaarder figuur doet men over het algemeen het verstandigste met zich tot kortharig bont te bepalen.

Ten slotte de mantel met capuchon, de kaboutermuts, die toch iets meer dan modegril is in deze tijden, nu zooveel jonge meisjes blootshoofds door het leven gaan. Zoowel bij hevige koude als bij regen en wind bewijst de capuchon, die momenteel ook in velerlei variaties los te koop is, goede diensten.

(Foto's Panorama)

Een gezellige kantoorkjas, die ook uitstekend op zijn plaats is bij sportieve wandelingen.

De swaggar blijft modern, wat het kwieke jonge meisje al evenzeer toejuicht als de aanstaande moeder.

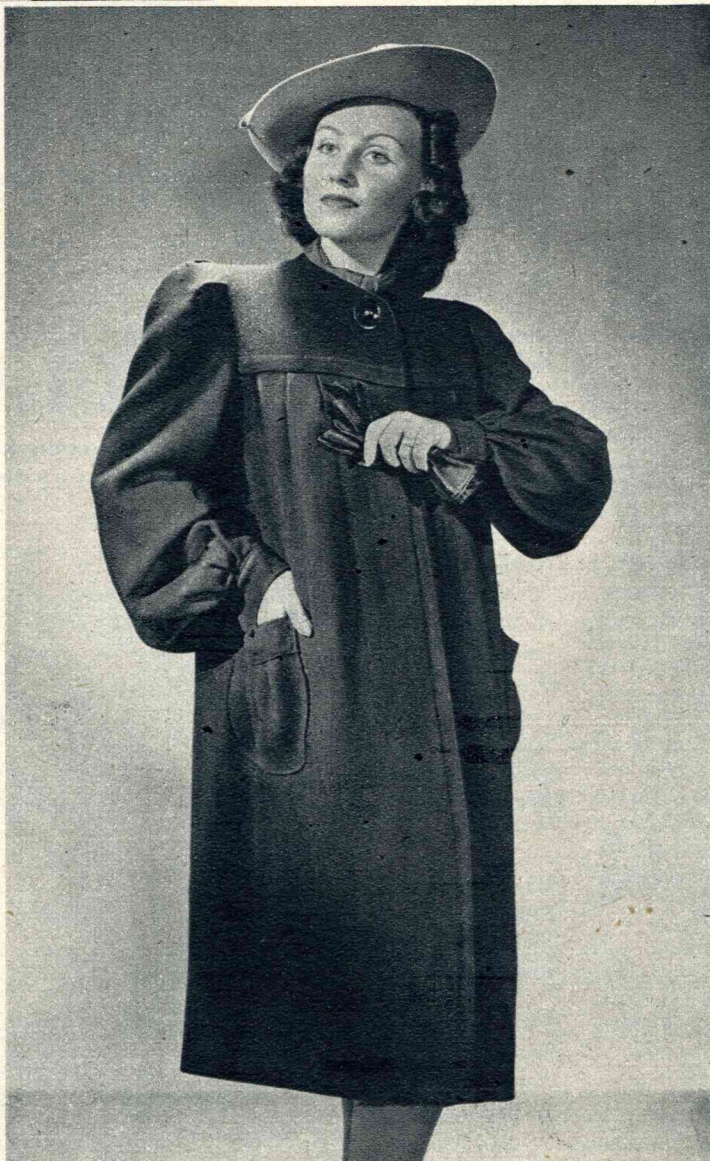
Nu onze jonge meisjes zoo graag zonder hoed loopen kan zoo'n warme capuchon of en toe goede diensten bewijzen.

Een gekleed complet, bijzonder geschikt voor bruidjes, die „in civil” willen trouwen. Natuurlijk kan de mantel ook op andere jurken gedragen worden.

Wintermantels zonder puntenverlies

Er is, nu we dit schrijven, weer een nieuwe bepaling op het gebied van de textieldistributie, waardoor het mogelijk wordt om een speciale vergunning te verkrijgen, zonder daarvoor een ander kledingstuk, dat men eigenlijk niet missen kan, in te leveren. De kaart van het hoofd moet nog intact zijn, maar van punten wordt niet gerept, zoodat we er van op aan kunnen, dat er in November heel wat mantels gekocht zullen worden.

Dit zal vanzelf slechts na zorgvuldig wikken en wegen gebeuren, want het ziet er niet naar uit, dat we binnen afzienbaren tijd een nieuw exemplaar kunnen bemachtigen. De factor deugdelijkheid komt op de eerste plaats, maar het is ook zaak, eerst eens na te gaan voor welke doeleinden het stuk voornamelijk zal moeten dienen en bovendien alles wat gauw verveelt te vermijden. Geen opzichtige kleuren dus en ook geen opvallende ruiten, of men moet erg jong zijn en bovendien in het bezit van een correct mantelpakje voor plechtiger gelegenheden. Zien we nog steeds velours de laine, bouclé, allerlei diagonaalstoffen en voor sportieve doeleinden ook teddybeer en flausch, de stoffen „uit de oude doos”, die in de zaken uit alle hoeken en gaten te voorschijn kruipen, zijn over het algemeen lang niet verwerpelijk. Beter een wat ouderwetsch weefsel, dat oersterk is, dan een van die nieuwe stoffen, die niet alleen slechts zeer ten deele uit wol vervaardigd zijn, maar bovendien nog duur ook.

Mantels en pakjes voor koude dagen

1525. Mantel van effen stof, sluit met één rij knopen, zakken en revers met bont gegarneerd, rug met rugstuk. Benodigde stof: 3 m van 140 cm breed.

1527. Swager van diagonaal, col en zakken van bont, wijd model. Benodigde stof: 2.75 m van 140 cm breed.

1528. Mantelcostuum van effen stof, capuchon gegarneerd met persianer, mantel versierd met kleine plooitjes, rok met voorbaan. Benodigde stof: 3 m van 140 cm breed.

1585. Mantelcostuum van donkere stof, opgeknijpte hals met revers, driehoek-knoopsluiting, gladde rok met voorbaan. Benodigde stof: 2.75 m van 140 cm breed.

VERKRIJGBAAR IN DE MATEN 40 - 42 - 44 - 46

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (s.v.p. niet van 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA“, NASSAUPLEIN 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

EEN PAAR PANTOFFELTJES

gemaakt van restjes

Voor deze slofjes kunnen we zowel katoen als wol gebruiken, zoodat we eens een flinke opruiming kunnen houden in onze restendoos. De lengte van den voet kunnen we wijzigen, door het gedeelte vóór de minderingen van den teen, al naar wensch, korter of langer te breien.

Voor de stevigheid breien we steeds met dubbelen draad en wel, indien mogelijk, met één draad katoen en met één draad wol; we nemen verder breinaalden nr. 3.

Wanneer we beide slofjes gelijk

(Eigen foto)

willen hebben, moeten we alle restjes in tweeën deelen en er dan later op letten, dat de kleuren in dezelfde volgorde gebruikt worden.

We zetten 58 st. op en breien hierboven in ribbelpatroon, dus alle naalden recht.

Aan het begin van de 49e en 50e naald kanten we 9 st. af (40 st.); daarna breien we nog 10 naalden zonder minderen, waarna we beginnen met de minderingen voor den teen.

61e naald: * 6 r., 2 st. r. te zamen breien, 4 r., 2 st. r. te zamen breien, 6 r. Vanaf * nog éénmaal herhalen (36 st.).

65e naald: * 5 r., 2 st. r. te zamen breien, 4 r., 2 st. r. te zamen breien, 5 r. Vanaf * nog éénmaal herhalen (32 st.).

69e naald: * 4 r., 2 st. r. te zamen breien, 4 r., 2 st. r. te zamen breien, 4 r. Vanaf * nog éénmaal herhalen (28 st.).

73e naald: 3 r., 2 st. r. te zamen breien, 4 r., 2 st. r. te zamen breien, 3 r. Vanaf * nog éénmaal herhalen (24 st.).

77e naald: * 2 r., 2 st. r. te zamen breien, 4 r., 2 st. r. te zamen breien, 2 r. Vanaf * nog éénmaal herhalen (20 st.).

Bij de 81e naald kanten we af.

We persen het geheel luchtig onder een vochtigen doek op en naaien het slofje in elkaar. Voor den terugslag laten we ongeveer 3½ cm open. Langs de entree haken we met een frissche tint één toer vasten.

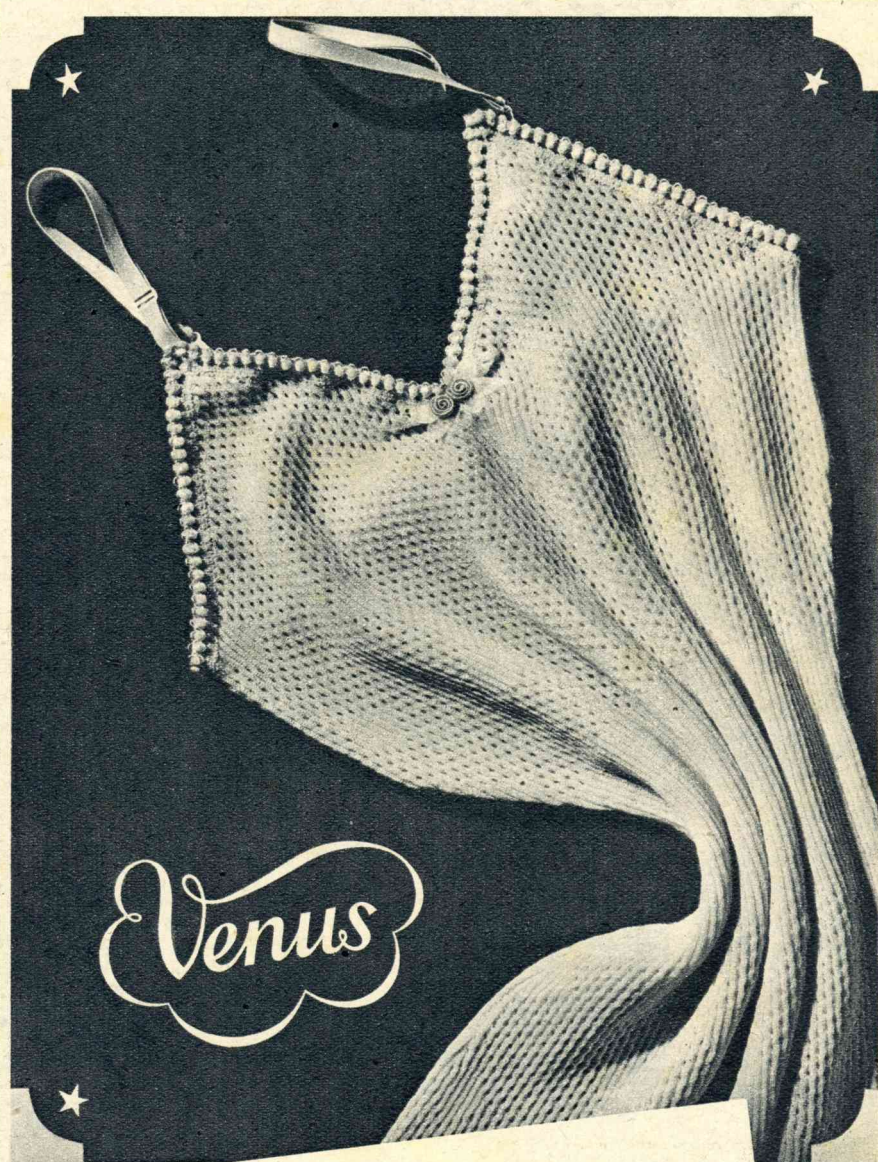
ONDRAGELIJKE JEUK BEDAART

Waarom zoudt U langer lijden aan de ondragelijke last en de folterende jeuk van huidaandoeningen, terwijl een paar druppels D.D.D. voldoende zijn om de jeuk te doen bedaren en de huid te zuiveren? U kunt weer rustig slapen en 's morgens verkwikt aan den arbeid gaan. D.D.D. is geen vette ge zalf, doch een heldere

vloeistof, die diep in de poriën doordringt, de ziektekiemen doodt, stof en vuil verwijderd en de huidweefsels versterkt en verfrist. Sinds vele jaren wordt D.D.D. met succes toegepast ter bestrijding van Eczeem, Puistjes en Zweren, huidaandoeningen. Flacons: 75 cent, f1.50 en f2.50, bij Apothekers en Drogisten.

D.D.D.

GENEESMIDDEL tegen HUIDAANDOENINGEN

100 punten op Uw kaart
hou er 50 van apart
wat de VENUS ervoor geeft
in elk geval de "voorrang" heeft!

VENUS
de kwaliteits-blouses en lingerie.

Verkrijgbaar in de betere zaken, waar niet,
vraag adressen bij "VENUS" Propaganda afdeling,
Bennekom (Gld.)

HERFSTSTEMMING IN DE HOOFDSTAD
AAN DE OUDE SCHANS MET MONTELBAANSTOREN